

**МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ВНУТРІШНІХ СПРАВ**

**Кафедра кримінального процесу
Кафедра кримінального права**

ЗАТВЕРДЖУЮ

**Перший проректор НАВС
полковник поліції**

Станіслав ГУСАРЄВ

2023

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
КРИМІНАЛЬНА ЮСТИЦІЯ:
ПРАВОВІ ДОКТРИНИ ТА ПРИНЦИПИ ПРАВОТВОРЧОСТІ**

Статус дисципліни	обов'язкова
Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Ступінь вищої освіти	магістр
Галузь знань	08 Право
Спеціальність	081 Право
Освітня програма	Право
Форма здобуття вищої освіти	денна/заочна
Мова викладання	українська
Форма підсумкового контролю	екзамен

Київ 2023

Розробники:

Юлія ТЕРЕЩЕНКО, кандидат юридичних наук, доцент, професор кафедри кримінального процесу Національної академії внутрішніх справ;

Ганна СТЕПАНОВА, кандидат юридичних наук, доцент, професор кафедри кримінального процесу Національної академії внутрішніх справ;

Вікторія БАБАНІНА, доктор юридичних наук, професор, професор кафедри кримінального права Національної академії внутрішніх справ.

Робочу програму схвалено на спільному засіданні кафедр кримінального процесу та кримінального права протокол від 26.07 2023 року № 30.

Завідувач кафедри кримінального права

Олена МАТЮШЕНКО

Т.в.о. Завідувача кафедри кримінального процесу

Ольга РИМАРЧУК

Схвалено науково-методичною радою Національної академії внутрішніх справ. Протокол від 28.07.2023 року № 11.

Голова науково-методичної ради НАВС

Станіслав ГУСАРЄВ

Результати перегляду робочої програми навчальної дисципліни

Робоча програма переглянута на 20__/20__ н.р. без змін; зі змінами (Додаток ____).
(потрібне підкреслити)

протокол засідання кафедри
від ____ 202_ № ____
Завідувач кафедри

протокол науково-методичної ради
від ____ 202_ № ____
Голова НМР

Робоча програма переглянута на 20__/20__ н.р. без змін; зі змінами (Додаток ____).
(потрібне підкреслити)

протокол засідання кафедри
від ____ 202_ № ____
Завідувач кафедри

протокол науково-методичної ради
від ____ 202_ № ____
Голова НМР

Робоча програма переглянута на 20__/20__ н.р. без змін; зі змінами (Додаток ____).
(потрібне підкреслити)

протокол засідання кафедри
від ____ 202_ № ____
Завідувач кафедри

протокол науково-методичної ради
від ____ 202_ № ____
Голова НМР

1. Загальні відомості про начальну дисципліну

Предметом вивчення навчальної дисципліни «Кримінальна юстиція: правові доктрини та принципи правотворчості» є актуальні питання теорії та практики кримінального законодавства України, його удосконалення, реалізації кримінально-правових норм на стадії досудового розслідування та судового провадження, імплементації міжнародних кримінально-правових норм у національне кримінальне законодавство, реформування кримінального процесуального законодавства, реалізації засад кримінального провадження, застосування рішень ЄСПЛ та Верховного Суду в діяльності органів кримінальної юстиції, правових проблем здійснення кримінального провадження та міжнародного співробітництва в умовах воєнного стану.

Пререквізити (Prerequisite): «Конституційне право», «Судові та правоохоронні органи України», «Кримінальне право. Загальна частина», «Кримінальне право. Особлива частина», «Теорія кваліфікації кримінальних правопорушень», «Кваліфікація окремих видів кримінальних правопорушень», «Кримінальний процес», «Досудове розслідування», «Складання процесуальних документів на стадії досудового розслідування», «Кримінально-правова кваліфікація», «Забезпечення права на захист у кримінальному провадженні», «Адвокатура України», «Правові інструменти альтернативного вирішення спорів», «Юридична компаративістика».

Постреквізити (Postrequisite): «Докази та доказування у провадженнях про кримінальні правопорушення», «Загальні засади міжнародного співробітництва у кримінальному провадженні», «Міжнародні стандарти застосування заходів забезпечення кримінального провадження», «Застосування стандартів Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод», «Кримінальне право: доктринальні та практичні проблеми», «Кримінально-правова охорона права власності», «Кримінально-правова охорона прав і свобод людини», «Кримінальна відповідальність за корупційні правопорушення», «Практика Європейського суду з прав людини у кримінальному провадженні», «Взаємодія органів досудового розслідування з оперативними підрозділами та іншими правоохоронними органами під час протидії кримінальним правопорушенням», «Докази та доказування щодо кримінальних правопорушень у фінансово-господарській діяльності».

Мета: сформувати глибокі теоретичні і практичні знання щодо забезпечення кримінально-правової та кримінальної процесуальної діяльності органів кримінальної юстиції відповідно до Європейських та міжнародних стандартів, пріоритетних напрямів подальшого розвитку органів кримінальної юстиції в

контексті її реформування; навчити здобувачів вищої освіти проводити аналіз та вміло застосовувати судову практику в діяльності органів кримінальної юстиції.

Завдання: освоїти та закріпити у здобувачів вищої освіти знання щодо актуальних законодавчих і теоретичних проблем кримінального і кримінального процесуального права в діяльності органів кримінальної юстиції, вироблення навиків самостійного критичного аналізу положень кримінально-правової доктрини і кримінальної процесуальної теорії, а також кримінального і кримінального процесуального законодавства, формування здатності формулювати та обґрунтовувати власні юридичні висновки, пропозиції, рекомендації щодо діяльності органів кримінальної юстиції.

Перелік компетентностей. За результатами опанування навчальної дисципліни «Кримінальна юстиція: правові доктрини та принципи правотворчості» здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 081 «Право» набувають інтегральну, загальні та фахові компетентності:

Інтегральна компетентність:

Здатність розв'язувати задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері кримінального і кримінального процесуального права, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань щодо діяльності органів кримінальної юстиції.

Загальні компетентності:

– здатність проводити дослідження на відповідному рівні у сфері кримінального і кримінального процесуального права, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань щодо діяльності органів кримінальної юстиції, досягаючи поставленої мети (ЗК 2);

– здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел (нормативних актів, доктринальних джерел, судової практики), що регулюють діяльність органів кримінальної юстиції (ЗК 3);

– здатність приймати обґрунтовані рішення при реалізації кримінального та кримінального процесуального законодавства України у практичній діяльності органів кримінальної юстиції, в тому числі в умовах воєнного стану (ЗК 7);

– здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності) під час практичної діяльності органів кримінальної юстиції (ЗК 8);

– здатність працювати в міжнародному контексті з урахування поваги до різноманітностей, активної толерантності, полілогу культур і плюралізму проявів і вимірів суспільної дійсності, а також на засадах збереження та розвитку

національної своєрідності під час формування і внесення пропозицій щодо удосконалення кримінального та кримінального процесуального законодавства України (ЗК 9).

Спеціальні (фахові) компетентності:

– здатність застосовувати принципи верховенства права для розв’язання складних задач і проблем у практичній діяльності органів кримінальної юстиції (СК 1);

– здатність використовувати сучасні правові доктрини та принципи у правотворчості та в процесі застосування інститутів публічного і приватного права, а також кримінальної юстиції (СК 5);

– здатність обґрунтовувати та мотивувати правові рішення, давати розгорнуту юридичну аргументацію у сфері кримінального і кримінального процесуального права щодо діяльності органів кримінальної юстиції (СК 6);

– здатність застосовувати знання та розуміння основних засад (принципів) та процедур судочинства в Україні (СК 7);

– здатність застосовувати медіацію та інші правові інструменти альтернативного позасудового розгляду та вирішення правових спорів (СК 8);

– здатність ухвалювати рішення у ситуаціях, що вимагають системного, логічного та функціонального тлумачення норм кримінального і кримінального процесуального права, а також розуміння особливостей практики їх застосування в діяльності органів кримінальної юстиції (СК 10);

– здатність самостійно готувати проекти нормативно-правових актів, системного аналізу документів, в тому числі пов’язаних із діяльністю органів кримінальної юстиції, обґрунтовувати суспільну обумовленість їх прийняття, прогнозувати результати їх впливу на відповідні суспільні відносини (СК 14);

– здатність самостійно готувати проекти актів правозастосування, враховуючи вимоги щодо їх законності, обґрунтованості та вмотивованості (СК 15);

– здатність виявляти проблемні питання застосування кримінального та кримінального процесуального права та формувати пропозиції щодо їх вирішення (СК 16)

Програмні результати навчання:

– оцінювати природу та характер суспільних процесів і явищ у сфері кримінального і кримінального процесуального права, і виявляти розуміння меж та механізмів їх правового регулювання (ПРН 1);

– співвідносити сучасну систему цивілізаційних цінностей з правовими цінностями, принципами та професійними етичними стандартами (ПРН 2);

– проводити збір, інтегрований аналіз та узагальнення матеріалів з різних джерел, включаючи наукову та професійну літературу, бази даних, цифрові, статистичні, тестові та інші, та перевіряти їх на достовірність, використовуючи сучасні методи дослідження (ПРН 3);

– здійснювати презентацію свого дослідження з правової теми, застосовуючи першоджерела та прийоми правової інтерпретації складних комплексних проблем, що постають з цього дослідження, аргументувати висновки (ПРН 4);

– обґрунтовано формулювати свою правову позицію, вміти опонувати, оцінювати докази та наводити переконливі аргументи у розв'язанні складних задач і проблем кримінального і кримінального процесуального законодавства (ПРН 6);

– дискутувати зі складних правових проблем, пропонувати і обґрунтовувати варіанти їх розв'язання (ПРН 7);

– оцінювати достовірність інформації та надійність джерел, ефективно опрацьовувати та використовувати інформацію для проведення наукових досліджень та практичної діяльності (ПРН 8);

– генерувати нові ідеї та використовувати сучасні технології у наданні правничих послуг (ПРН 9);

– аналізувати та оцінювати практику застосування окремих правових інститутів (ПРН 13);

– обґрунтовувати правову позицію на різних стадіях правозастосування (ПРН 14);

– мати практичні навички розв'язання проблем у галузі кримінального права і кримінального процесу, що передбачає застосування правових доктрин, принципів і правових інститутів і характеризується комплексністю та невизначеністю умов (ПРН 15);

– брати продуктивну участь у розробці проектів нормативно-правових актів, пов'язаних із діяльністю органів кримінальної юстиції, обґрунтовувати суспільну обумовленість їх прийняття, прогнозувати результати їх впливу на відносин у сфері кримінального і кримінального процесуального права (ПРН 16);

– інтегрувати необхідні знання під час ухвалення рішення у ситуаціях, що вимагають системного, логічного та функціонального тлумачення норм кримінального і кримінального процесуального законодавства, а також розуміння особливостей практики їх застосування у діяльності органів кримінальної юстиції, розв'язувати складні задачі правозастосування норм та положень кримінального і кримінального процесуального права у різних сферах професійної діяльності (ПРН 17);

– обґрунтовано формувати пропозиції щодо вирішення проблемних питань застосування кримінального та кримінального процесуального права (ПРН 18).

У результаті вивчення навчальної дисципліни «Кримінальна юстиція: правові доктрини та принципи правотворчості» здобувач другого (магістерського) рівня повинен **знати:**

– актуальні питання теорії та практики кримінального законодавства України;

– особливості реформування кримінального процесуального законодавства України;

– особливості удосконалення кримінального законодавства України;

– теоретичні та практичні проблеми кримінального процесуального закону;

– функціональне призначення засад кримінального провадження у механізмі виконання його завдань;

– практику ЄСПЛ та Верховного Суду, її застосування в діяльності органів кримінальної юстиції;

– особливості імплементації міжнародних кримінально-правових норм у національне кримінальне законодавство;

– кримінальні й кримінальні процесуальні норми, їх застосування в практичній діяльності в умовах воєнного стану;

– проблеми кримінального судочинства у сучасному кримінальному процесі України;

– проблеми впровадження інституту відновного правосуддя в Україні, міжнародний досвід його застосування;

– правове та організаційне забезпечення спеціального досудового розслідування кримінальних правопорушень;

– особливості застосування норм кримінального процесуального права в умовах воєнного стану;

– законодавство що регулює міжнародне співробітництво під час кримінального провадження.

Уміти:

– збирати, опрацьовувати та критично аналізувати нормативні акти, доктринальні джерела, судову практику, що регулюють діяльність органів кримінальної юстиції;

– застосовувати отриманні знання у практичних ситуаціях;

– формулювати свою правову позицію, оцінювати докази та наводити переконливі аргументи у розв'язанні складних задач і проблем кримінального і

кримінального процесуального законодавства, приймати рішення та вирішувати проблеми, чітко ставити завдання і формулювати цілі;

– дискутувати зі складних правових проблем, пропонувати і обґрунтовувати варіанти їх розв’язання.

Отримати **навички**:

– самостійного опрацювання законів України, інших нормативно-правових актів, що регламентують діяльність органів кримінальної юстиції;

– правильного тлумачення та застосування практики ЄСПЛ та Верховного Суду;

– з надання та отримання міжнародної правової допомоги під час кримінального провадження;

– застосування сучасних методів дослідження й аналізу проблемних питань, що виникають під час процесуальної діяльності органів кримінальної юстиції в умовах воєнного стану;

– правильного застосування норм кримінального законодавства України у практичній діяльності органів кримінальної юстиції;

– визначення проблемних ситуацій, пов’язаних із напрямками реформування кримінальної юстиції в Україні, самостійності в прийнятті рішень;

– аналізу та використання у навчанні та професійній діяльності праворозуміння та правозастосування даної галузі права;

– міжособистісних відносин, взаємодії з різними типами людей, вміння працювати в команді;

– комплексного розв’язання проблем, моніторингу і контролю поставлених задач, абстрактного мислення.

2. Структура навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни	
	Денна форма здобуття вищої освіти	
	д/б	ксф
Кількість кредитів ECTS – 5	Рік підготовки	
	1	1
	Семестр	
	2	2
Загальна кількість годин – 150	Лекції	
	6	6
	Семінарські	
	36	36
	Практичні	
	28	28
	Самостійна робота	
	80	80
	Вид контролю	
Екзамен	Екзамен	

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни	
	Заочна форма здобуття вищої освіти	
	кcf освітня траєкторія «Кримінально-правова»	кcf освітня траєкторія «Приватно-правова», «Публічно-правова»
Кількість кредитів ECTS – 5	Рік підготовки	
	1	1
	Семестр	
	2	2
Загальна кількість годин – 150	Лекції	
	12	12
	Семінарські	
	8	8
	Практичні	
	8	8
	Тренінг	
	8	-----
	Самостійна робота	
	114	122
	Вид контролю	
Екзамен	Екзамен	

Тематичний план навчальної дисципліни
денна форма навчання (загальний (д/б), спеціальний (кє) фонди)

№ з/п	Назви тем	Нормативний обсяг годин	з них:				
			Всього годин з викладачем	з них:			Самостійна робота
				Лекцій	Семинарських занять	Практичних занять	
1.	Кримінальне законодавство України: актуальні питання теорії та практики	10	4	-	2	2	6
2.	Сутність кримінального процесуального закону: теоретичні та практичні проблеми	6	2	-	2	-	4
3.	Удосконалення кримінального законодавства України	8	4	2	2	-	4
4.	Шляхи реформування кримінального процесуального законодавства: теорія та практика	8	4	2	2	-	4
5.	Засади кримінального провадження як предмет наукового дослідження	16	8	2	4	2	8
6.	Врахування практики ЄСПЛ в діяльності органів кримінальної юстиції	8	4	-	2	2	4
7.	Імплементация міжнародних кримінально-правових норм у національне кримінальне законодавство	10	4	-	2	2	6
8.	Реформування органів досудового розслідування	8	4	-	2	2	4
9.	Реалізація норм кримінального законодавства на стадії досудового розслідування	14	6	-	2	4	8
10.	Кримінальне судочинство в Україні: сучасний стан та перспективи розвитку	6	2	-	2	-	4
11.	Реалізація норм кримінального законодавства на стадії судового розгляду	14	6	-	2	4	8
12.	Правові позиції Верховного Суду: врахування їх в діяльності органів досудового розслідування	8	6	-	2	4	4
13.	Відновне правосуддя у кримінальному процесі: міжнародний досвід та перспектива розвитку в Україні	8	4	-	2	2	4
14.	Спеціальне досудове розслідування кримінальних правопорушень: теорія та практика	8	4	-	2	2	4
15.	Особливості досудового розслідування в умовах воєнного стану	8	2	-	2	-	4
16.	Міжнародна правова допомога при розслідуванні кримінальних правопорушень: теоретичні та практичні проблеми	10	6	-	4	2	4
Усього годин		150	70	6	36	28	80
Захист курсових робіт							
Підсумковий контроль: Екзамен							

*Заочна форма навчання (спеціальний (кв) фонд)
Освітня траєкторія «Кримінально-правова»*

№ з/п	Назви тем	Нормативний обсяг годин	з них:				
			Всього годин з викладачем	з них:			Самостійна робота
				Лекцій	Семінарських занять	Практичних занять	
1.	Кримінальне законодавство України: актуальні питання теорії та практики	10	2	2	-	-	8
2.	Сутність кримінального процесуального закону: теоретичні та практичні проблеми	8	-	-	-	-	8
3.	Удосконалення кримінального законодавства України	12	4	2	2	-	8
4.	Шляхи реформування кримінального процесуального законодавства: теорія та практика	8	2	2	-	-	6
5.	Засади кримінального провадження як предмет наукового дослідження	8	2	2	-	-	6
6.	Врахування практики ЄСПЛ в діяльності органів кримінальної юстиції	8	2	-	-	2	6
7.	Імплементация міжнародних кримінально-правових норм у національне кримінальне законодавство	8	2	-	2	-	6
8.	Реформування органів досудового розслідування	6	-	-	-	-	6
9.	Реалізація норм кримінального законодавства на стадії досудового розслідування	12	4	2	-	2	8
10.	Кримінальне судочинство в Україні: сучасний стан та перспективи розвитку	8	-	-	-	-	8
11.	Реалізація норм кримінального законодавства на стадії судового розгляду	10	2	-	-	2	8
12.	Правові позиції Верховного Суду: врахування їх в діяльності органів досудового розслідування	8	2	-	-	2	6
13.	Відновне правосуддя у кримінальному процесі: міжнародний досвід та перспектива розвитку в Україні	10	2	-	2	-	8
14.	Спеціальне досудове розслідування кримінальних правопорушень: теорія та практика	8	-	-	-	-	8
15.	Особливості досудового розслідування в умовах воєнного стану	8	2	-	2	-	6
16.	Міжнародна правова допомога при розслідуванні кримінальних правопорушень: теоретичні та практичні проблеми	10	2	2	-	-	8
17.	Тренінг	8	8			8	
Усього годин		150	36	12	8	16	114
Підсумковий контроль: Екзамен							

*Заочна форма навчання (спеціальний (кв) фонд)
Освітні траєкторії «Приватно-правова», «Публічно-правова»*

№ з/п	Назви тем	Нормативний обсяг годин	з них:				Самостійна робота
			Всього годин з викладачем	з них:			
				Лекцій	Семінарських занять	Практичних занять	
1.	Кримінальне законодавство України: актуальні питання теорії та практики	10	2	2	-	-	8
2.	Сутність кримінального процесуального закону: теоретичні та практичні проблеми	8	-	-	-	-	8
3.	Удосконалення кримінального законодавства України	12	4	2	2	-	8
4.	Шляхи реформування кримінального процесуального законодавства: теорія та практика	8	2	2		-	6
5.	Засади кримінального провадження як предмет наукового дослідження	8	2	2	-	-	6
6.	Врахування практики ЄСПЛ в діяльності органів кримінальної юстиції	8	2	-	-	2	6
7.	Імплементация міжнародних кримінально-правових норм у національне кримінальне законодавство	8	2	-	2	-	6
8.	Реформування органів досудового розслідування	8	-	-	-	-	8
9.	Реалізація норм кримінального законодавства на стадії досудового розслідування	14	4	2	-	2	10
10.	Кримінальне судочинство в Україні: сучасний стан та перспективи розвитку	8	-	-	-	-	8
11.	Реалізація норм кримінального законодавства на стадії судового розгляду	14	2	-	-	2	12
12.	Правові позиції Верховного Суду: врахування їх в діяльності органів досудового розслідування	10	2	-	-	2	8
13.	Відновне правосуддя у кримінальному процесі: міжнародний досвід та перспектива розвитку в Україні	8	2	-	2	-	6
14.	Спеціальне досудове розслідування кримінальних правопорушень: теорія та практика	8	-	-	-	-	8
15.	Особливості досудового розслідування в умовах воєнного стану	8	2	-	2	-	6
16.	Міжнародна правова допомога при розслідуванні кримінальних правопорушень: теоретичні та практичні проблеми	10	2	2	-	-	8
Усього годин		150	28	12	8	8	122
Підсумковий контроль: Екзамен							

3. Тематика семінарських і практичних занять

ТЕМА № 1. Кримінальне законодавство України: актуальні питання теорії та практики.

Семінарське заняття – 2 год

Питання до семінарського заняття:

1. Доктринальні та практичні проблеми Загальної частини КК України.
2. Доктринальні та практичні проблеми Особливої частини КК України
3. Колізії, конкуренції та прогалини в кримінальному законодавстві України.

Практичне заняття – 2 год

Питання до практичного заняття:

Задача 1. Бажаючи розправитись зі своїми конкурентами по бізнесу, директор банку А. вирішив підірвати літак, на якому мали летіти голова акціонерного товариства В. та головний бухгалтер цього ж товариства І. З цією метою він домовився з механіком спортивного аероклубу Б., що той встановить на літаку вибуховий пристрій з годинниковим механізмом. Коли літак готувався до зльоту на аеродромі м. Біла Церква, Б. поклав серед речей В. й І. вибуховий пристрій, який спрацював у небі над територією іноземної держави. Льотчик літака, як і В. та І., загинули.

Визначити час і місце вчинення кримінального правопорушення.

Задача 2. Н. та С. придбали в іноземній державі кольоровий ксерокс та спеціальний папір для підробки банкнот євро і разом з жителем м. Львова І. у його приватному будинку виготовляли підроблені купюри. При спробі збути партію підроблених банкнот І. та С. були затримані працівниками поліції у м. Хмельницьку.

На території якої держави вчинено кримінальне правопорушення?

Задача 3. Громадяни С. та Р. налагодили стійкий канал ввезення на територію України зі Словацької Республіки частин вогнепальної нарізної зброї іноземного виробництва з метою їх подальшого збуту. В період з січня по лютий 2022 року вони ввезли до України з приховуванням від митного контролю в запасному колесі автомобіля частини пістолетів марки «Glock», «ASTRA» та «BERETTA». У травні 2022 року С. та Р. судом були визнанні винними у контрабанді, тобто переміщенні з приховуванням від митного контролю частин вогнепальної нарізної зброї та засуджені за ч. 1 ст. 201 КК України.

Чи вірним є рішення суду?

Задача 4. Ч. вирішив позбутися своєї коханки, яка систематично провокувала виникнення конфліктних ситуацій між ним та дружиною. З метою вбивства жінки Ч. у м. Жмеринка виготовив і сховав до салону її автомобіля вибуховий пристрій. Вибух стався на території Румунії і жінка загинула на місці вибуху.

Визначте місце і час вчинення кримінальних правопорушень. Коли кримінальне правопорушення вважається вчиненим на території України?

Задача 5. Громадянин України Д., який постійно проживав у м. Трускавець Львівської обл., гостював у родичів у м. Кракові. В ресторані він заподіяв громадянину Польщі умисне тяжке тілесне ушкодження, що спричинило смерть потерпілого. У Польщі він затриманий не був і повернувся додому.

За законодавством якої держави може бути притягнутий до відповідальності Д.?

Варіант. Д. був громадянином Литви, вчинив злочин у Кракові, після цього поїхав до України в м. Трускавець Львівської обл.

Задача 6. Громадянин Ж., який проживав в м. Одесі, систематично незаконно виготовляв з макової соломи наркотичні засоби і пересилав їх своїй сестрі К. до м. Кишинєва для збуту. Гроші за збут наркотичних засобів вони розподіляли між собою. Під час збуту чергової партії наркотиків К. було затримано.

Визначте місце і час вчинення кримінальних правопорушень Ж. та К. За законодавством якої країни має вирішуватися питання про їх відповідальність?

Задача 7. Громадянин Туреччини Ю. в м. Анталія (Туреччина) заподіяв громадянину України О. умисне тяжке тілесне ушкодження. У подальшому Ю. було затримано в м. Одеса за торгівлю людьми. За заподіяння тілесних ушкоджень Ю. не притягався до кримінальної відповідальності.

Як має вирішуватися питання про відповідальність Ю.?

Задача 8. Іноземний громадянин М. незаконно придбав за межами України пістолет, який постійно зберігав у своєму автомобілі. Під час перебування в м. Львові за управління транспортним засобом у стані алкогольного сп'яніння він був затриманий співробітниками патрульної служби, які і вилучили пістолет. За незаконне поводження зі зброєю М. притягнуто до кримінальної відповідальності.

Визначити місце і час вчинення кримінального правопорушення. За кримінальним законодавством якої держави М. повинен бути притягнений до кримінальної відповідальності?

Задача 9. Українські прикордонники затримали за десять морських миль від берегів Чорного моря іноземну шхуну, яка в територіальних водах України займалася незаконним рибним промислом.

За законодавством якої держави повинно вирішуватися питання про відповідальність іноземних громадян за вчинення цього суспільно небезпечного діяння?

Задача 10. Під час спільного навчання воєнно-морських флотів декількох держав на крейсері іноземної держави, який стояв в акваторії порту м. Одеса, виник конфлікт між військовими моряками двох країн. Матрос українського флоту Г. заподіяв іноземному матросу тяжкі тілесні ушкодження.

За законодавством України чи іноземної держави буде вирішуватися питання про кримінальну відповідальність Г.?

ТЕМА № 2. Сутність кримінального процесуального закону: теоретичні та практичні проблеми.

Семінарське заняття – 2 год

Питання до семінарського заняття:

1. Кримінальний процесуальний закон України: поняття та концептуальні основи.
2. Пряма та зворотна дія кримінального процесуального закону.
3. Територіальна та екстериторіальна дія кримінального процесуального закону.
4. Проблемні аспекти дії кримінального процесуального закону за колом осіб та шляхи їх вдосконалення.

ТЕМА № 3. Удосконалення кримінального законодавства України.

Семінарське заняття – 2 год

Питання до семінарського заняття:

1. Сучасний стан кримінального законодавства України.
2. Підстави та перспективи реформування кримінального законодавства України.
3. Шляхи удосконалення чинного кримінального законодавства України.

ТЕМА № 4. Шляхи реформування кримінального процесуального законодавства: теорія та практика.

Семінарське заняття – 2 год

Питання до семінарського заняття:

1. Реформування кримінального процесуального законодавства України: підстави, цілі, завдання.
2. Прогалини та колізії в кримінальному процесуальному законодавстві.
3. Вплив реформування кримінального процесуального законодавства на права та обов'язки учасників кримінального провадження.
4. Удосконалення кримінальної процесуальної регламентації застосування заходів забезпечення кримінального провадження.

ТЕМА № 5. Засади кримінального провадження як предмет наукового дослідження.

Семінарські заняття – 4 год

Питання до семінарських занять:

1. Загальнотеоретичні і прикладні проблеми реалізації засад кримінального провадження в умовах воєнного стану.
2. Реалізація засади верховенства права: теорія та практика.
3. Актуальні питання реалізації у кримінальному процесі недоторканності житла чи іншого володіння особи, таємниці спілкування та невтручання у приватне життя.
4. Актуальні проблеми реалізації засад забезпечення права на свободу і особисту недоторканність та недоторканність права власності.
5. Проблемні питання реалізації презумпції невинуватості під час кримінального провадження.
6. Проблемні аспекти забезпечення права на захист під час кримінального провадження.
7. Проблеми реалізації засади змагальності сторін та свободи в поданні ними суду своїх доказів.
8. Актуальні питання реалізації засади розумних строків у кримінальному процесі.

Питання до практичного заняття:

Задача 1. В чергову частину Оболонського УП ГУНП у м. Києві по телефону надійшло повідомлення громадянки К. про те, що з квартири в якій вона проживає разом з чоловіком вчинена крадіжка. Для перевірки вказаної інформації на місце події виїхала слідчо-оперативна група. По прибуттю на місце події було встановлено, що на вхідних дверях до квартири є сліди взлому, а в квартирі безлад. К. пояснила, що з квартири були викраденні гроші в сумі 10000 грн. та золоті вироби, які належать особисто їй.

Однак її чоловік гр-н С. давати будь-які пояснення відмовився і вказав, що про крадіжку його жінка повідомила без поради з ним, сам він не заінтересований в кримінальному провадженні по факту крадіжки і заперечив щодо проведення слідчим огляду місця події в квартирі, яка на праві власності належить йому, так як придбав квартиру до оформлення шлюбу з гр-кою К., з якою проживає в даній квартирі протягом останніх 20 років, тому відповідно до засади кримінального провадження недоторканність житла чи іншого володіння особи, ніхто не має права без його дозволу зайти в квартиру. Пояснивши це недовірою до працівників поліції.

Як повинен вчинити слідчий? Якими засадами кримінального процесу він повинен керуватися при прийнятті рішення?

Задача 2. Суддя Київського апеляційного суду ухвалою від 12.08.2023 року повернув апеляційну скаргу гр. В. на ухвалу Святошинського районного суду м. Києва від 10.07.2023 року, зазначивши в судовому рішенні про те, що зазначені в апеляційній скарзі гр. В. висловлювання на адресу прокурорів, суддів та суду є образливими, а апеляційна скарга, що містить такі висловлювання, є неприйнятною. Учасники справи зобов'язані виявляти повагу до суду та до інших учасників судового процесу. Заяви та скарги, що подаються до суду, мають відповідати вимогам чинного законодавства. У тексті цих документів не можна використовувати образливі та лайливі слова, символи, зокрема, для надання особистих характеристик учасникам справи, іншим учасникам судового процесу, їх представникам і суду. У протилежному випадку такі дії суперечать основним засадам кримінального провадження.

Разом з тим заборона зловживання процесуальними правами є загальноправовим принципом і поширюється на всі види судочинства.

Проаналізуйте практику ЄСПЛ та Верховного Суду щодо прийнятого рішення суддею Київського апеляційного суду. Вкажіть, які засади кримінального провадження не були дотриманні гр. В. під час звернення з апеляційною скаргою? Обґрунтуйте свою відповідь.

Задача 3. У зв'язку з чисельними скаргами керівництву Київського правового університету, на порушення студентами правил проживання в гуртожитку, який належить закладу вищої освіти, декан факультету спільно з комендантом та комірником гуртожитку провели огляд кімнат без участі осіб, які в них проживають та склали відповідний акт, в якому вказали, що під час перевірки у тумбі Глібова було знайдено 5 пляшок горілки та саморобний пристрій для обігріву кімнати, а у шафі Красюка – близько 3 кілограмів речовини рослинного походження. В результаті було складено акт, який підписали декан факультету, комендант гуртожитку та комірник.

Чи законні дії зазначених осіб? Обґрунтуйте відповідь.

Назвіть гарантії недоторканності житла особи.

Задача 4. 14.08.2023 К. перебуваючи у стані алкогольного сп'яніння, на ґрунті особистих неприязних відносин, які виникли раптово, під час сварки з гр. С., в квартирі, яка належить останньому, умисно завдав кулаками С. чотирьох ударів у ділянку правого та лівого ока, семи ударів у ділянку ребер зліва, близько чотирьох ударів у ділянку ребер справа, заподіявши потерпілому тяжкі тілесні ушкодження. Від отриманих травм потерпілий помер в лікарні.

За вироком Оболонського районного суду м. Києва К. було засуджено за вчинення злочину передбаченого ч. 2 ст. 121 КК України до покарання у вигляді позбавлення волі на строк 8 років. Однак захисник гр-на К. звернувся з апеляційною скаргою на оскарження вироку першої інстанції. В своїй апеляційній скарзі захисник зазначив, що суд першої інстанції прийняв не обґрунтоване та незаконне рішення, так як у вироку суду посилається на докази зібрані під час огляду місця події, а саме в квартирі в якій мешкав потерпілий. Захисник просить суд визнати докази отриманні під час огляду місця події як недопустимі докази, так як проникнення до квартири і її огляд був проведений без дозволу власника житла та його близьких родичів. Адже до поліції на лінію 102 зателефонував саме К. і повідомив про вчинений злочин.

Однак Київський апеляційний суд залишив вирок суду першої інстанції без змін.

Чи дотримана в даному випадку працівниками поліції засада недоторканності житла чи іншого володіння особи? Чи законне рішення суду першої та апеляційної інстанцій? Обґрунтуйте свою відповідь.

Задача 5. Під час судового розгляду кримінального провадження по обвинуваченню А. у вчиненні злочину передбаченого ч. 2 ст. 122 КК України, суддя місцевого суду при дослідженні доказів обмежився тільки показами обвинуваченого. Суддя зазначив, що з метою процесуальної економії немає необхідності досліджувати інші докази, оскільки з обвинувального акта та з показань самого обвинуваченого встановлені всі обставини справи. Захисник обвинуваченого, після ухвалення вироку, подав апеляційну скаргу, щодо

скасування вироку суду першої інстанції, оскільки родичі обвинуваченого бачили, що під час наради до нарадчої кімнати заходила секретар судового засідання. З письмових пояснень секретаря судового засідання вбачається, що вона на прохання судді принесла останньому ліки, які він вживав у чітко визначений час і відтермінування їх прийняття могло призвести до негативного результату лікування від серцевої недостатності.

Які засади кримінального провадження були порушені у цій ситуації?

Яке рішення повинен ухвалити суд апеляційної інстанції?

Що б змінилось, якби в нарадчу кімнату була викликана бригада швидкої медичної допомоги для надання допомоги судді?

Задача 6. Увечері у міському сквері працівники поліції почули крики жінки про допомогу. По прибуттю на місце події, гр-ка О. пояснила, що її згвалтував невідомий чоловік. Опрацьовуючи територію скверу, працівниками поліції був затриманий Г.

Г. і О. були доставлені до чергової частини Голосіївського УП ГУНП у м. Києві, де О. заявила про те, що вона не бажає, щоб про цю подію стало відомо і відмовилась офіційно звернутись із заявою про згвалтування. Проте враховуючи, що Г. раніше двічі судимий, нещодавно звільнився з місць позбавлення волі, слідчий прийняв рішення про початок досудового розслідування за ч. 1 ст. 152 КК України (згвалтування).

Оцініть рішення слідчого з позицій засади публічності.

ТЕМА № 6. Врахування практики ЄСПЛ в діяльності органів кримінальної юстиції.

Семінарське заняття – 2 год

Питання до семінарського заняття:

1. Практика Європейського суду з прав людини: правові основи її застосування у кримінальному судочинстві.

2. Основні положення Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод.

3. Застосування практики Європейського суду з прав людини при забезпеченні виконання завдань кримінального провадження органами кримінальної юстиції.

4. Практика Європейського суду з прав людини у сфері свободи та особистої недоторканності.

5. Практика Європейського суду з прав людини у сфері захисту права на приватне, сімейне життя та житло.

6. Право на справедливий судовий розгляд та право на ефективний засіб юридичного захисту у практиці Європейського суду з прав людини.

Питання до практичного заняття:

1. Надати характеристику змісту засадам кримінального провадження використовуючи їх тлумачення в рішеннях ЄСПЛ (навести відповідні приклади):
 - верховенство права (ст. 8 КПК; ст. 1 ЄКПЛ);
 - законність (ст. 9 КПК, ст. 5, 6, 7, 8 ЄКПЛ тощо);
 - рівність перед законом і судом (ст. 10 КПК; ст. 6, 14 ЄКПЛ; Протокол № 12 до Конвенції);
 - повага до людської гідності (ст. 11 КПК; ст. 3 ЄКПЛ);
 - забезпечення права на свободу та особисту недоторканність (ст. 12 КПК; ст. 5 ЄКПЛ);
 - недоторканність житла и іншого володіння особи (ст. 13 КПК; ст. 8 ЄКПЛ);
 - таємниця спілкування (ст. 14 КПК; ст. 8 ЄКПЛ);
 - невтручання у приватне життя (ст. 15 КПК; ст. 8 ЄКПЛ);
 - недоторканність права власності (ст. 16 КПК; ст. 1 Першого протоколу);
 - доступ до правосуддя та обов'язковість судових рішень (ст. 21 КПК; ст. 6 ЄКПЛ);
 - забезпечення права на оскарження процесуальних рішень, дій чи бездіяльності (ст. 24 КПК; п. 4 ст. 5 та ст. 13 ЄКПЛ).
2. Проаналізувати міжнародні рекомендації з документування катувань та його наслідки відповідно до положень Стамбульського протоколу.

ТЕМА № 7. Імплементация міжнародних кримінально-правових норм у національне кримінальне законодавство*Семінарське заняття – 2 год****Питання до семінарського заняття:***

1. Поняття імплементации та форми її здійснення.
2. Особливості імплементации норм кримінального законодавства.
3. Міжнародні нормативно-правові акти, положення яких підлягають імплементации у національне кримінальне законодавство.

*Практичне заняття – 2 год****Питання до практичного заняття:***

Розкрити зміст процедури та суб'єктів імплементации міжнародних кримінально-правових норм у національне кримінальне законодавство шляхом:

- 1) ратифікації;
- 2) підписання;
- 3) укладання;
- 4) приєднання.

ТЕМА № 8. Реформування органів досудового розслідування.

Семінарське заняття – 2 год

Питання до семінарського заняття:

1. Теоретико-правові аспекти формування та функціонування органів досудового розслідування.
2. Поняття, мета та напрями реформування органів досудового розслідування.
3. Проблемні питання та перспективи вдосконалення повноважень суб'єктів розслідування.
4. Концептуальні основи визначення підслідності кримінальних проваджень.

Практичне заняття – 2 год

Питання до практичного заняття:

1. Підготувати реферативні повідомлення за темами:

Сутність досудового розслідування як стадії кримінального провадження.

Системний підхід до вирішення проблеми запровадження дізнання як форми розслідування кримінальних проступків.

Напрями удосконалення національного законодавства, яке регулює діяльність органів досудового розслідування.

Поняття та види підслідності кримінальних проваджень.

2. Проаналізуйте європейський досвід функціонування системи досудового слідства. Визначте специфічні передумови організації та функціонування системи досудового слідства в цих країнах. Зазначте особливості функціонування системи досудового слідства в окремих державах – членах Європейського союзу.

3. Опрацюйте положення КПК України щодо повноважень слідчих, детективів, дізнавачів за запропонованою формою та складіть аналітичну довідку:

Суб'єкт розслідування	Проблеми нормативного регулювання та реалізації повноважень відповідного суб'єкта	Шляхи (перспективи) подолання проблеми (авторська точка зору)
-----------------------	---	---

ТЕМА № 9. Реалізація норм кримінального законодавства на стадії досудового розслідування.

Семінарське заняття – 2 год

Питання до семінарського заняття:

1. Реалізація кримінально-правових норм, що встановлюють кримінальну відповідальність за кримінальні правопорушення проти життя, здоров'я, статевої свободи та статевої недоторканості особи.

2. Реалізація кримінально-правових норм, що встановлюють кримінальну відповідальність за кримінальні правопорушення проти власності.

3. Реалізація кримінально-правових норм, що встановлюють кримінальну відповідальність за кримінальні правопорушення у сфері службової діяльності та професійної діяльності, пов'язаної з наданням публічних послуг.

Практичні заняття – 4 год

Питання до практичних занять:

Задача 1. Х. більше трьох років перебував із М. у цивільному шлюбі. Одного разу М. сказала йому, що чекає дитину від іншого чоловіка. Наступного дня, з метою помсти за зраду, Х. задушив М. Судово-медична експертиза встановила, що загибла вагітною не була.

Кваліфікуйте дії Х. Відповідь поясніть.

Задача 2. Р. і К., домовились вбити П. Придбавши отруту, призначену для труїння гризунів, К. підсипав її до кави, а Р. запропонував П. випити цей напій. Спробувавши каву з отрутою, П. почав блювати. Ніяких інших шкідливих наслідків не настало. Судово-медичною експертизою встановлено, що порошок був непридатний для отруєння людини.

Кваліфікуйте дії Р. та К. Відповідь поясніть.

Задача 3. Під час побутової сварки дружина Т. вдарила свого чоловіка ножом для гостріння олівців (довжина леза 5 см) в живіт. При наданні медичної допомоги у лікарському закладі було встановлено, що внаслідок проникаючого поранення черевної порожнини ніякі внутрішні органи у чоловіка пошкоджені не були. Через три доби його було виписано з лікарні.

Кваліфікуйте дії Т. Відповідь поясніть.

Задача 4. К. з Т. напоїли Б. і, скориставшись його станом сп'яніння, відвезли на дачу Т., де утримували протягом тижня. Вони вимагали від Б. оформити договір дарування автомобіля на К. в рахунок боргу, який Б. повинен був повернути К. Борг Б. повернув.

Кваліфікуйте дії К. та Т.

Задача 5. Власник перукарні Г. попросив співробітницю О. залишитись після закінчення робочого дня для бесіди. Зачинивши двері салону на внутрішній замок, О. зайшла до кабінету Г., де побачила приятеля останнього А., який часто навідувався до салону. Пригостивши вином Г., О. почав спонукати її до вчинення дій сексуального характеру, пов'язаних із вагінальним та оральним проникненням в тіло О., пропонував роздягнутись, роздягався сам, демонструючи відповідні частини тіла.

Коли О. відмовилася, посилаючись на те, що вона кохає іншого чоловіка і не хоче зраджувати йому, Г. заявив, що звільнить О. з роботи, а також повідомить усім власникам перукарень міста про професійну непридатність О. При цьому А. заявив, що поширить інформацію про те, що О. страждає є носієм ВІЛ-інфекції, в результаті чого вона залишиться безробітною. Злякавшись таких погроз, О. погодилася на пропозицію Г. і вступила з ним та А. у статевий зв'язок.

Кваліфікуйте дії Г. та А. Відповідь поясніть.

Задача 6. Під час проведення обшуку на одному з державних комбінатів у межах кримінального провадження слідчий капітан поліції Б. з корисливих мотивів, прагнучі отримати неправомірну вигоду, організував навмисну детальну довготривалу перевірку морозильних камер, в яких зберігалася м'ясо-молочна продукція. Цим самим Б. намагався створити ситуацію, за якої керівник комбінату надав би Б. неправомірну вигоду за пришвидшення обшуку, оскільки довготривала перевірка зазвичай призводить до псування продукції через різні причини (відключення електроенергії, недодержання санітарних норм і правил тощо). Однак керівник комбінату не вчинив ніяких протиправних дій. Наслідком такого діяння слідчого стало спричинення зазначеному вище комбінату матеріальної шкоди на суму 164 тис. гривень.

Кваліфікуйте дії Б. Відповідь поясніть.

Задача 7. На місці роботи слідчо-оперативної групи (виявлено чоловіка з ножовими пораненнями) старший слідчий майор поліції О., прагнучі продемонструвати свою владу місцевій громаді, витягнув з кобури табельну вогнепальну зброю та почав лякати її застосуванням оточуючих, вимагати негайно

«видати злочинця», запевняючи, що «пересаджає» половину села, а також вдарив в обличчя громадянина, який спробував йому заперечити.

Кваліфікуйте дії О. Відповідь поясніть. Чи вчинив О. корупційне кримінальне правопорушення?

Задача 8. Народний депутат України Н. на пленарному засіданні Верховної Ради України умисно проголосував замість іншого народного депутата України. Крім того, було встановлено, що за минулий рік цей депутат не в повному обсязі задекларував об'єкти нерухомості, що належали йому на праві власності. Згідно з витягом з відповідного державного реєстру Т. має у власності шість земельних ділянок, які розташовані на території відповідної сільської ради області. Сукупна грошова оцінка вказаних земельних ділянок становить 985 тис. гривень. Зазначені об'єкти нерухомості (земельні ділянки) відсутні у декларації Т.

Кваліфікуйте дії Т. Відповідь поясніть.

Задача 9. К. було оголошено підозру у вчиненні крадіжки з проникненням у приміщення та в особливо великих розмірах і щодо нього застосовано запобіжний захід у виді тримання під вартою. Брат цього підозрюваного Ф., на прийомі у прокурора Н., який був уповноважений приймати процесуальні рішення у випадках, передбачених КПК України, у т.ч. щодо закриття кримінального провадження, запропонував йому 8 тис. євро за «розвалювання» зазначеного провадження. Прокурор погодився вчинити протиправні дії. Тоді Ф. тут же передав Н. третину обумовленої суми та запевнив, що решту грошей занесе сьогодні ввечері.

Кваліфікуйте дії Ф. та Н. Відповідь поясніть.

Задача 10. Заступник директора держаного підприємства «Квант» громадянин Є. видав необхідні документи (зокрема, зробив запис у трудовій книжці, підготував відповідну довідку, завірив все підписами та печаткою підприємства) своїй доньці У. про те, що вона протягом двох років працювала юристом в юридичному відділі на цьому підприємстві, хоча насправді донька там не працювала. Пізніше донька влаштувалася на роботу у відому юридичну фірму, надавши туди пакет документів, у т.ч. ті, які вона отримала від держаного підприємства «Квант».

Кваліфікуйте дії Є. та У. Відповідь поясніть.

ТЕМА № 10. Кримінальне судочинство в Україні: сучасний стан та перспективи розвитку.

Семінарські заняття – 2 год

Питання до семінарських занять:

1. Кримінальне судочинство: поняття та його правове регулювання.
2. Учасники кримінального судочинства: проблемні питання реалізації їх повноважень.
3. Запровадження електронного кримінального судочинства: сучасний стан та перспективи розвитку.
4. Сучасний стан та удосконалення здійснення досудового розслідування та судового провадження.
5. Міжнародні стандарти у кримінальному судочинстві України.

ТЕМА № 11. Реалізація норм кримінального законодавства на стадії судового розгляду.

Семінарське заняття – 2 год

Питання до семінарського заняття:

1. Реалізація кримінально-правових норм щодо звільнення від кримінальної відповідальності
2. Реалізація кримінально-правових норм щодо призначення покарання
3. Реалізація кримінально-правових норм щодо звільнення від покарання та його відбування

Практичні заняття – 4 год

Питання до практичного заняття:

Задача 1. А., перебуваючи на посаді майстра служби водовідведення, не забезпечив безаварійну роботу каналізаційних мереж, що призвело до забруднення земель відходами, шкідливим для довкілля, внаслідок порушення спеціальних правил та створило небезпеку для довкілля. Таким чином, А. вчинив кримінальне правопорушення, передбачене ч. 1 ст. 239 КК України. В судовому засіданні обвинувачений заявив клопотання про звільнення його від кримінальної відповідальності на підставі положень ст. 45 КК України, у зв'язку з дійовим каюттям. А зазначив, що ним вжито заходів для усунення заподіяної шкоди, він

раніше не судимий, повністю визнав свою провину та активно сприяв розкриттю злочину.

Чи є підстави для звільнення А. від кримінальної відповідальності у зв'язку з дійовим каяттям?

Задача 2. До Печерського районного суду м. Києва надійшло клопотання колективу підприємства «Верес» про звільнення від кримінальної відповідальності С., підозрюваної у вчинення кримінального правопорушення, передбаченого ч. 3 ст. 185 КК України, у зв'язку з передачею її на поруки трудовому колективу. Підозрювана С. свою вину визнала повністю, щиро покалася у вчиненому, раніше не судима, вперше вчинила кримінальне правопорушення.

Чи є підстави для звільнення С. від кримінальної відповідальності у зв'язку з передачею на поруки?

Задача 3. М., який підозрювався у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 1 ст. 368 КК України, під час розгляду справи в суді звернувся з клопотанням про його звільнення від кримінальної відповідальності на підставі ст. 49 КК України, так як з моменту вчинення ним діяння пройшло 6 років. В судовому засіданні прокурор виступив з запереченням проти звільнення, мотивуючи тим, що інкримінований М. злочин відноситься до корупційних.

Яке рішення повинен прийняти суд?

Задача 4. Вироком суду за ч. 2 ст. 121 КК України М. засуджений до покарання у виді 10 років позбавлення волі. Призначаючи максимальне в межах санкції покарання, суд в якості обставин, які його обтяжують покарання, вказав на те, що М. вчинив тяжкий злочин, внаслідок якого настали тяжкі наслідки у виді смерті потерпілого, вину не визнав, не дивлячись на її повну доведеність органами досудового слідства, щиро не покався у вчиненому злочині.

Чи відповідає вимогам закону призначене М. покарання?

Задача 5. П. було засуджено за вчинення кримінального правопорушення, передбаченого ч. 1 ст. 121 КК України, до покарання у виді 5 років позбавлення волі, а за вчинення злочину, передбаченого ч. 4 ст. 296 КК України, – до 6 років позбавлення волі. На підставі ст. 70 КК України судом призначене остаточне покарання у виді 11 років позбавлення волі.

За яким правилом суд призначив остаточне покарання П.? Чи відповідає призначене покарання вимогам ст. 70 КК України?

Задача 6. Р. було засуджено за вчинення кримінального правопорушення, передбаченого ч. 2 ст. 189 КК України, до покарання у виді 5 років позбавлення волі. Під час відбування покарання Р. вчинив втечу з місця позбавлення волі і був засуджений за вчинення кримінального правопорушення, передбаченого ч. 1 ст. 393 КК України, до покарання у виді 4 років позбавлення волі. На підставі положень ст. 71 КК України остаточне покарання йому призначено судом у виді 7 років позбавлення волі.

За якими правилами суд призначив остаточне покарання Р.? Чи відповідає призначене покарання вимогам ст. 71 КК України?

Задача 7. Я. було засуджено за готування до кримінального правопорушення, передбаченого ч. 1 ст. 115 КК України, до покарання у виді 10 років позбавлення волі. Призначаючи таке покарання, суд зазначив у вирoku, що Я. готувався до вчинення особливо тяжкого злочину, свою вину не визнав, незважаючи на її повне доведення органами досудового слідства, не розкався у тому, що хотів вчинити вбивство.

Чи відповідає вимогам закону призначене Я. покарання?

Задача 8. Суд визнав В. винним у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 2 ст. 150 КК України, та призначив йому покарання у виді позбавлення волі на строк 4 роки. Проте, враховуючи особу винного та інші обставини кримінального провадження, суд дійшов висновку про можливість виправлення засудженого без відбування покарання і прийняв рішення про застосування до В. ст. 75 КК України, поклавши на нього обов'язок періодично з'являтися для реєстрації до уповноваженого органу з питань пробації. Протягом іспитового строку засуджений один раз без поважних причин не з'явився для реєстрації.

Яке рішення повинен прийняти суд після закінчення іспитового строку?

Задача 9. Член виборчої комісії Є. під час проведення виборів умісно порушив таємницю голосування і був засуджений за ст. 159 КК України до штрафу у розмірі 10 тис. грн. Після винесення обвинувального вирoku Є. захворів і 2,5 роки перебував на амбулаторному лікуванні, що перешкодило виконанню вирoku. З метою одержання необхідних ліків, перебуваючи в лікарні, Є. двічі використовував завідомо підроблені документи, останній раз – чотири місяці тому.

Чи буде приведений у виконання обвинувальний вирок щодо Є. після його одужання? Назвіть умови, при яких застосовується звільнення від відбування покарання у зв'язку із закінченням строків давності виконання обвинувального вирoku?

Задача 10. Вироком суду Ш. було засуджено за ч. 2 ст. 296 КК України на 1 рік і 6 місяців позбавлення волі із звільненням його від відбування покарання з випробуванням. Враховуючи тяжкість кримінального правопорушення та особу винного, суд встановив 2 роки іспитового строку. Через 8 місяців постановою суду Ш. звільнено від відбування покарання внаслідок акту амністії, як особу, що на день набрання Закону України «Про амністію» чинності відбула одну третину призначеного строку покарання.

Чи правильним є рішення суду? Чи є вплив третини іспитового строку підставою до застосування амністії?

ТЕМА № 12. Правові позиції Верховного Суду: врахування їх в діяльності органів досудового розслідування.

Семінарське заняття – 2 год

Питання до семінарського заняття:

1. Загальна характеристика актуальних проблем судового провадження у сучасному кримінальному процесі України.

2. Проблемні питання провадження в суді касаційної інстанції.

3. Врахування правових позицій Верховного Суду у діяльності органів досудового розслідування. Їх значення.

4. Питання допустимості доказів у практиці Верховного Суду на прикладі рішень, внесених до ЄДРСР за 1 півріччя 2023 року.

5. Наведіть та прокоментуйте правові позиції ВС щодо проведення огляду в житлі чи іншому володінні за добровільною згодою особи, яка ним володіє.

Практичні заняття – 4 год

Питання до практичних занять:

I. Вирішення ситуаційних завдань.

Задача 1. Після оскарження судового рішення в апеляційному порядку і залишення апеляційної скарги без задоволення, а рішення – без змін, прокурор подав касаційну скаргу, в якому поставив питання про притягнення до відповідальності громадянина Смірнова С.П. за більш тяжкий злочин.

Чи можливо погіршення правового становища засудженого в касаційному провадженні?

Задача 2. Ухвалою слідчого судді Святошинського районного суду м. Києва до підозрюваного Н. за вчинення злочину передбаченого ч. 4 ст. 189 КК України було обрано запобіжний захід у вигляді тримання під вартою. Підозрюваний Н.

оскаржив ухвалу слідчого судді в апеляційному порядку, аргументуючи своє звернення тим, що слідчий суддя безпідставно не визначив розмір застави як альтернативи триманню під вартою та стверджує, що він насильства до потерпілого не застосовував. Суд апеляційної інстанції залишив ухвалу слідчого судді без змін. На ухвалу слідчого судді та ухвалу апеляційного суду підозрюваний подав касаційну скаргу.

Яке рішення слід буде ухвалити за такою скаргою?

Задача 3. Вироком суду першої інстанції громадянина П. було визнано винуватим та засуджено за ч. 4 ст. 185 КК України до 6 років позбавлення волі. На вирок потерпіла В. подала апеляційну скаргу з мотивів обрання обвинуваченому необґрунтовано м'якого покарання, яке не відповідає тяжкості злочину та особі засудженого. Розглянувши скаргу, суд апеляційної інстанції дійшов висновку, що аргументи, наведені у скарзі, заслуговують на увагу, своїм вироком суд обрав до П. покарання у вигляді 7 років позбавлення волі. На цей вирок засуджений звернувся з касаційною скаргою з проханням скасувати вирок апеляційного суду та залишити без змін вирок суду першої інстанції. Вирішуючи питання про відкриття касаційного провадження, суд касаційної інстанції ознайомився зі скаргою та наданими до неї документами та вважає, що підстав для задоволення скарги немає.

Чи правильне рішення суду касаційної інстанції?

Задача 4. У касаційній скарзі засуджений С. наголосив на істотному порушенні ст. 290 КПК України через невідкриття стороні захисту медичних документів, на яких ґрунтується висновок судово-медичного експерта.

Яке рішення повинен ухвалити суд касаційної інстанції?

Задача 5. Вироком П. визнано винуватим у вчиненні злочину, передбаченого ч. 4 ст. 185 КК України, за те, що він за попередньою змовою з К. 09.05.2023 року, діючи умисно, таємно, переслідуючи корисливий мотив, викрали майно ТОВ «Омега», чим завдали майнової шкоди вказаній юридичній особі. Крім того П. за попередньою змовою з К. 24.05.2023 року, діючи умисно, повторно, таємно, переслідуючи корисливий мотив, викрали майно ПАТ «Унікс», чим завдали майнової шкоди вказаній юридичній особі. Апеляційний суд вирок районного суду залишив без зміни. У касаційній скарзі захисник посилається на ту обставину, що на момент вчинення злочину розмір заподіяної шкоди був достатнім для притягнення П. та К. до кримінальної відповідальності, однак на час розгляду кримінального провадження та постановлення місцевим судом вироку у зв'язку зі збільшенням розміру неоподаткованого мінімуму доходів громадян розмір заподіяної шкоди є меншим, ніж передбачено положеннями КК України, для можливості кваліфікувати дії П. та К. за ч. 4 ст. 185 КК України. Захисник

вважає, що в такому випадку підлягають застосуванню вимоги ст. 5 КК України про зворотну дію закону в часі, оскільки становище П. та К. покращується.

Яке рішення повинен ухвалити суд касаційної інстанції ?

Задача 6. Вироком Святошинського районного суду м. Києва громадянина І. було засуджено за вбивство з необережності. У вирокі суду було зазначено, що І. на ґрунті раптово виниклих неприємних стосунків, наніс потерпілому К. два удари кулаком в обличчя. Під час нанесення ударів, потерпілий К. оступився і впав на бетонний бордюр та вдарився лівою теменно-вісочною частиною волосистої голови об кут зазначеного бордюру. Згідно висновку судово-медичної експертизи, смерть потерпілого К. наступила внаслідок утворення перелому костей черепа у даній області з кривозливами під м'які мозкові оболонки.

Київський апеляційний суд вирок суду першої інстанції за скаргою прокурора скасував і постановив новий вирок, яким засудив громадянина І. за умисне вбивство. У новому вирокі апеляційний суд зазначив, що гр-н І., завдаючи два удари в обличчя потерпілому К., мав на меті поцілити йому в життєво важливе місце – примикання лобових пазух та очниць, що йому й вдалося. Неминучими наслідками таких дій стало завдання постраждалому травми, яка була несумісна із життям. Стосовно обставин завдання травми потерпілому К. у вигляді перелому костей черепа у даній області, кривозливами під м'які мозкові оболонки, які виникли від удару головою об бордюр, апеляційний суд у новому вирокі нічого не зазначив. Гр-н І. на вирок апеляційного суду звернувся з касаційною скаргою до Касаційного кримінального суду Верховного суду. Проте суд касаційної інстанції своєю ухвалою відмовив у задоволенні касаційної скарги І. У своєму рішенні касаційний суд зазначив, що апеляційний суд повно, всебічно та неупереджено дослідив усі обставини кримінального провадження та докази на їх підтвердження. Посилання І. в касаційній скарзі на обставину, що потерпілий К. помер від удару головою об бордюр, наслідком цього стала черепно-мозкова травма, несумісна із життям, касаційний суд до уваги не взяв, оскільки таку обставину суд апеляційної інстанції своїм вирокі не встановив.

Згідно з ч. 1 ст. 433 КПК України суд касаційної інстанції не має права досліджувати докази, встановлювати та визнавати доведеними обставини, що не були встановлені в оскарженому судовому рішенні.

Надайте правову оцінку дій і рішення суду касаційної інстанції.

II. Опрацюйте чинне законодавство щодо оскарження судових рішень в касаційному порядку та складіть аналітичну довідку за запропонованою формою:

Судові рішення, які можуть бути оскаржені в касаційному порядку	Строки касаційного оскарження	Процесуальний порядок касаційного оскарження даного рішення	Зміст касаційної скарги	Зміст ухвали суду касаційної інстанції
---	-------------------------------	---	-------------------------	--

Проаналізувати огляд судової практики Верховного Суду та окреслити шляхи оптимізації кримінальної процесуальної діяльності органів досудового розслідування щодо таких питань:

1. Загальні положення досудового розслідування.

У ст. 214 КПК не передбачено вимог про внесення до Єдиного реєстру досудових розслідувань за окремим порядковим номером відомостей про вчинення кожного з тих діянь, що охоплюються єдиним умислом особи і передбачені відповідною частиною ст. 307 КК як альтернативні форми виявлення суспільно небезпечного діяння (наприклад, протиправне придбання, зберігання з метою збуту і збут психотропної речовини в ч. 1 ст. 307 КК). За правилами кваліфікації такі діяння кваліфікуються як такі, що утворюють один склад злочину (Постанова колегії суддів Третьої судової палати ККС ВС від 22.03.2023 у справі № 161/1921/20 <https://reyestr.court.gov.ua/Review/109810013>).

Початок досудового розслідування щодо злочину збігається з моментом внесення відомостей, які можуть свідчити про цей злочин, до Єдиного реєстру досудових розслідувань (частини 1 та 2 ст. 214 КПК). Якщо відомості про конкретне кримінальне правопорушення були внесені в Єдиний реєстр досудових розслідувань до набрання чинності п. 10 ч. 1 ст. 284 КПК (до 16.03.2018), то положення цього пункту не можуть застосовуватися до кримінального провадження, у межах якого здійснюється досудове розслідування. Об'єднання або виділення матеріалів кримінального провадження не впливає на визначення початку досудового розслідування Постановою колегії суддів (Першої судової палати ККС ВС від 11.04.2023 у справі № 201/3571/20 <https://reyestr.court.gov.ua/Review/110339375>).

Вимоги до письмового повідомлення слідчим прокурора про початок досудового розслідування КПК не передбачає. Допускається стисле окреслення в такому повідомленні обставин вчиненого кримінального правопорушення із зазначенням елементів його складу, визначенням попередньої кваліфікації та без опису обставин кримінального правопорушення, що містився у витягу з Єдиного реєстру досудових розслідувань Орган досудового розслідування, отримавши в

ході досудового розслідування більше інформації про вчинене кримінальне правопорушення, зокрема такої, яка впливає на кримінально-правову оцінку вчиненого, повинен відобразити цю інформацію шляхом її коригування в Єдиному реєстрі досудових розслідувань, що не суперечить положенням КПК (Постанова колегії суддів Першої судової палати ККС ВС від 30.05.2023 у справі № 761/13685/14-к <https://reyestr.court.gov.ua/Review/111339388>).

Заява про вчинення злочину не є доказом у кримінальному провадженні, а виступає підставою для відповідного реагування органів досудового розслідування, внесення ними відомостей до Єдиного реєстру досудових розслідувань за фактами, викладеними в такій заяві, та здійснення їх перевірки. Якщо в заяві про вчинення злочину відсутня дата її написання, то оцінка судом факту звернення особи з такою заявою до правоохоронного органу повинна здійснюватися виходячи з дати її реєстрації органом, до якого вона була подана (Постанова колегії суддів Першої судової палати ККС ВС від 30.05.2023 у справі № 761/13685/14-к <https://reyestr.court.gov.ua/Review/111339388>).

2. Загальні засади забезпечення права на захист.

Якщо захисника засудженого, з яким останній уклав договір про надання правової допомоги, було мобілізовано до лав Збройних Сил України, то це не є підставою для зупинення судового провадження на підставі ст. 335 КПК. Апеляційний суд не порушив право на захист засудженого у разі призначення захисника із центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги, якщо участь захисника під час апеляційного розгляду визнана обов'язковою, суд роз'яснив засудженому його право укласти договір про надання правової допомоги з іншим захисником, однак засуджений цим правом не скористався (Постанова колегії суддів Другої судової палати ККС ВС від 16.02.2023 у справі № 748/479/20 <https://reyestr.court.gov.ua/Review/109273636>).

Якщо під час апеляційного перегляду кримінального провадження, в якому участь захисника необов'язкова, було припинено право на зайняття адвокатською діяльністю адвоката, який здійснював захист обвинуваченої особи, однак обвинувачений, який не є суб'єктом права на безоплатну вторинну правову допомогу, не звернувся до суду про надання йому такої допомоги, то непризначення обвинуваченому апеляційним судом захисника з центру надання безоплатної вторинної правової допомоги не є порушенням права на захист (Постанова колегії суддів Другої судової палати ККС ВС від 15.06.2023 у справі № 756/15676/21 <https://reyestr.court.gov.ua/Review/111647852>).

Проведення під час досудового розслідування нового слідчого експерименту без участі підозрюваного, якщо в матеріалах провадження немає будь-якого підтвердження того, що підозрюваний був повідомлений про день і час

проведення попереднього слідчого експерименту, а також відмова слідчого в задоволенні клопотання захисника щодо проведення нового слідчого експерименту за участю підозрюваного порушує право на захист. Відмова слідчого судді задовольнити скаргу захисника, яку він подав на постанову слідчого про відмову в задоволенні клопотання захисника про проведення нового слідчого експерименту, не усуває обов'язку суду, який розглядає справу по суті, перевірити законність та обґрунтованість рішення слідчого судді. Суди повинні з'ясувати, чи була надана під час досудового розслідування реальна, неілюзорна можливість стороні захисту отримати докази на спростування висунутого обвинувачення і тим самим реалізувати своє право на захист (Постанова колегії суддів Третьої судової палати ККС ВС від 17.05.2023 у справі № 161/19405/19 <https://reyestr.court.gov.ua/Review/111036738>).

Малограмотність чи неграмотність підозрюваного, обвинуваченого не є підставою для визнання обов'язковою участь захисника у кримінальному провадженні. Відсутність у підозрюваного, обвинуваченого належної освіти сама по собі не є підставою для обов'язкової участі захисника у кримінальному провадженні. Неприйняття рішення слідчим, прокурором, слідчим суддею про забезпечення участі захисника у кримінальному провадженні на підставі п. 3 ч. 1 ст. 49 КПК, зокрема й у випадку, коли підозрюваний, обвинувачений є малограмотним чи неграмотним, не тягне за собою правових наслідків, передбачених ст. 52 КПК (Постанова колегії суддів Третьої судової палати ККС ВС від 24.04.2023 у справі № 487/5207/17 <https://reyestr.court.gov.ua/Review/110515479>).

3. Визнання доказів недопустимими.

Процесуальні рішення у формі постанови, доручення, ухвалені під час досудового розслідування, а також судові рішення, витяги з Єдиного реєстру досудових розслідувань, змагальні документи (клопотання, заяви, скарги тощо) не є доказами в розумінні ст. 84 КПК та не можуть оцінюватися крізь призму їх допустимості. Результати негласної слідчої (розшукової) дії, які були визнані недопустимими через порушення процедурного правила, передбаченого ст. 290 КПК, а не через істотне порушення прав і свобод людини, визначені частинами 1–3 ст. 87 КПК, не є підставою для визнання недопустимими похідних доказів (Постанова колегії суддів Першої судової палати ККС ВС від 13.06.2023 у справі № 520/2703/17 <https://reyestr.court.gov.ua/Review/111871748>).

Несвоєчасне підписання спеціалістом протоколу огляду місця події не є підставою для визнання цього протоколу недопустимим доказом, якщо сторона захисту не ставить під сумнів інформацію, відображену в цьому протоколі. Якщо під час слідчого експерименту слідчий запропонував підозрюваному більш детально розповісти про обставини вчинення злочину, а з матеріалів справи

вбачається, що підозрюваний відтворював механізм його вчинення (заподіяння тілесних ушкоджень потерпілому), вказуючи, як і чому він це робив, то це є елементом проведення слідчого експерименту, а не допиту підозрюваного Розгляд слідчим суддею клопотання про арешт тимчасово вилученого майна з порушенням строків, передбачених ст. 171 КПК, не є підставою для визнання арештованих речових доказів недопустимими (Постанова колегії суддів Першої судової палати ККС ВС від 13.06.2023 у справі № 572/1861/18 <https://reyestr.court.gov.ua/Review/111647799>).

Отримання слідчим з медичної установи медичної карти потерпілого на підставі власного запиту, а не на підставі ухвали слідчого судді про тимчасовий доступ до речей і документів відповідає КПК та не тягне визнання недопустимими доказами висновків судово-медичних експертиз, під час проведення яких експертами досліджено цю медичну картку (Постанова колегії суддів Другої судової палати ККС ВС від 06.06.2023 у справі № 293/1947/20 <https://reyestr.court.gov.ua/Review/111403457>).

Оскільки заявник має право подавати на підтвердження своєї заяви речі і документи, їх отримання органами досудового розслідування до внесення відомостей про вчинення злочину до ЄРДР не зумовлює їх недопустимість як доказів (Постанова колегії суддів Третьої судової палати ККС ВС від 30.04.2020 у справі № 640/19897/16-к <https://reyestr.court.gov.ua/Review/89034985>).

4. Строки досудового розслідування.

Передача обвинувального акту прокурором посадовій особі органу прокуратури (працівниці канцелярії), яка уповноважена прийняти та відправити цей акт поштовим зв'язком до місцевого суду, в останній день строку досудового розслідування, а не посадовій особі того органу, до якого подається відповідний документ чи скарга (місцевого суду), вважається порушенням процесуальних строків (ст. 116 КПК). Запис в ЄРДР про дату звернення з обвинувальним актом до суду не є визначальним при вирішенні питання стосовно дотримання процесуальних строків закінчення досудового розслідування (Постанова колегії суддів Третьої судової палати ККС ВС від 16.01.2023 у справі № 635/7519/20 <https://reyestr.court.gov.ua/Review/108526621>).

Постанова прокурора про скасування постанови слідчого про зупинення досудового розслідування за своєю правовою природою є аналогічною відповідній ухвалі слідчого судді, а тому строк із дня ухвалення слідчим постанови до дня її скасування прокурором включається у строки досудового розслідування

(Постанова колегії суддів Першої судової палати ККС ВС від 06.06.2023 у справі № 343/828/22 <https://reyestr.court.gov.ua/Review/111524530>).

5. Оцінка доказів, отриманих під час здійснення огляду та обшуку.

Звернення органу досудового розслідування до слідчого судді за дозволом на проведення обшуку житла за наявності згоди особи, яка проживала в цьому житлі на підставі договору оренди, не вимагається КПК (Постанова колегії суддів Першої судової палати ККС ВС від 20.06.2023 у справі № 756/16122/21 <https://reyestr.court.gov.ua/Review/111772574>).

Проведення особистого обшуку під виглядом огляду місця події поза місцем, де було вчинено кримінальне правопорушення, є підставою для визнання протоколу зазначеної слідчої дії та інших доказів, отриманих за її результатами, недопустимими (Постанова колегії суддів Першої судової палати ККС ВС від 05.02.2019 у справі № 236/2029/16-к <http://reyestr.court.gov.ua/Review/79684896>)

При проведенні огляду добровільно виданого предмету участь понятих та спеціалістів не є обов'язковою, а тому протокол огляду не може бути визнаний недопустимим доказом на цій підставі (Постанова колегії суддів Першої судової палати ККС ВС від 16.09.2020 у справі № 760/23459/17 <https://reyestr.court.gov.ua/Review/91702592>).

6. Оцінка доказів, отриманих в результаті пред'явлення для впізнання.

КПК не визначає конкретного порядку отримання органом досудового розслідування фотознімків, за якими буде проводитися впізнання особи, а також не передбачає необхідності відображення у протоколі слідчої дії даних про походження таких фотознімків. Відсутність цієї інформації у протоколі не є порушенням кримінального процесуального закону (Постанова колегії суддів Третьої судової палати ККС ВС від 08.02.2023 у справі № 201/2609/20 <https://reyestr.court.gov.ua/Review/108930823>).

Незазначення у протоколі слідчої дії опису всіх осіб, які пред'являлись для впізнання, та відсутність відомостей про особу, яку свідок впізнав на відповідних фото, становлять підстави для визнання протоколу про пред'явлення особи для впізнання недопустимим доказом (Постанова колегії суддів Третьої судової палати ККС ВС від 21.07.2020 у справі № 331/2390/17 (<https://reyestr.court.gov.ua/Review/90563134>)).

Пред'явлення особи для впізнання лише за фотознімками не має наслідком недопустимість доказів за умови дотримання приписів ст. 228 КПК України. Обов'язковість обґрунтування слідчим необхідності проведення впізнання саме за фотознімками законодавством не передбачено, що унеможлиблює визнання

доказу недопустимим на цій підставі (Постанова колегії суддів Третьої судової палати ККС ВС від 06.02.2020 у справі № 442/6175/18 <https://reyestr.court.gov.ua/Review/87517485>).

ТЕМА № 13. Відновне правосуддя у кримінальному процесі: міжнародний досвід, перспектива розвитку в Україні.

Семінарське заняття – 2 год

Питання до семінарського заняття:

1. Відновне правосуддя: загальна характеристика, поняття, мета та принципи.
2. Форми відновного правосуддя та їх характеристики.
3. Медіація як найпоширеніша форма відновного правосуддя. Медіація між потерпілим та правопорушником.
4. Міжнародно-правові основи відновного правосуддя.
5. Впровадження відновного правосуддя у законодавство України.

Практичне заняття – 2 год

Питання до практичного заняття:

Задача 1. Батько К. звернувся до батька Л. з пропозицією врегулювати за допомогою медіатора конфлікт щодо нанесення легких тілесних ушкоджень громадянину В., які завдав його син К. Пропозицію Л. прийняв та запропонував звернутися до Українського центру медіації. К. заперечував і наполягав на залученні медіатором сусіда К. та Л., який знає ситуацію, яка склалася, і перебуває в добрих відносинах з К. і Л., не має судимості, раніше був працівником прокуратури.

Яким вимогам повинен відповідати медіатор? Хто вправі звертатися і куди щодо застосування Програми відновного правосуддя?

Задача 2. Регіональний центр з надання безоплатної вторинної правничої допомоги (БВПД) в Житомирській області отримав від прокурора заяви підприємства «Швидка їжа» та неповнолітнього Дмитра (раніше притягувався до відповідальності за вчинення кримінального проступку), який в ніч з 23 на 24.03.2023 р., шляхом підбору ключа до складу викрав велосипед, що належав зазначеному вище підприємству та продав його, про участь у пілотному проекті «Програма відновлення для неповнолітніх, які є підозрюваними у вчиненні злочину». Посередником у справі виступив адвокат, якого до цієї справи залучило підприємство «Швидка їжа». Між сторонами було укладено медіаційну угоду про застосування програми з відновлення.

Під час спільної зустрічі сторін хлопець повністю визнав свою провину, щиро розкаявся, вибачився перед керівником підприємства, попросив влаштувати його на роботу та пообіцяв повернути вартість велосипеда зі своєї зарплатні.

Назвіть документи що складаються для участі у «Програмі відновлення для неповнолітніх, які є підозрюваними у вчиненні злочину» та суб'єктів медіації що повинні приймати участь у складанні.

Вкажіть, які рішення повинні бути прийняті прокурором, регіональний центром БВПД виходячи з умов цієї задачі.

Задача 3. Під час раптово виниклої сварки на подвір'ї ліцею неповнолітня Тамара Т. умисно завдала удару, що завдав фізичного болю неповнолітньому Віктору Д. внаслідок якого той впав. Під час падіння Віктор Д. впустив з руки коштовні окуляри, що належали неповнолітньому Дмитру А., скло в яких при падінні розбилося. Побачивши це Дмитро А. наблизився до неповнолітньої Тамари Т. та болісно штовхнув її, що призвело до падіння та непоправного знівечення обличчя осколками розбитого скла.

Що є метою відновних підходів у кримінальних провадженнях про кримінальні проступки та нетяжкі злочини.

Чи є обов'язковою умовою їх застосування розпочате кримінальне провадження? Чи може бути застосовано процедуру відновного правосуддя в цій задачі? Якщо так, то назвіть його суб'єктів та порядок їх дій.

Задача 4. Під час судового засідання у кримінальному провадженні за участю обвинуваченого у вчиненні вперше нетяжкого злочину неповнолітнього Аліка С. та потерпілого Віктора П. (за участю їх адвокатів) у присутності судді, секретаря судового засідання, прокурора та представника органу пробації, обвинувачений визнав факт вчинення ним кримінального правопорушення та разом з потерпілим надав згоду на участь у Програмі відновлення для неповнолітніх, а також виявив бажання скласти відповідну угоду для затвердження її судом.

Оцініть ситуацію з позиції можливості реалізації програми відновного правосуддя.

Визначте послідовність дій зазначених у умовах задачі учасників судового засідання.

Задача 5. Перебуваючи на масовому шкільному заході, 14-ти річний Платон, користуючись можливістю, що його ніхто не бачить, розкрив рюкзак свого друга Дмитра та таємно заволодів його мобільним телефоном. Батьки Дмитра звернулися до територіального відділу поліції та за цим фактом було розпочате досудове розслідування. Протягом одного робочого дня вони були викликані до

прокурора, який запропонував заповнити анкету про участь у програмі відновлення для неповнолітніх.

Який алгоритм дій у випадку, якщо б батьки потерпілого відмовилися від участі в програмі?

Які дії у випадку згоди сторін на участь в програмі?

ТЕМА № 14. Спеціальне досудове розслідування кримінальних правопорушень: теорія та практика.

Семінарське заняття – 2 год

Питання до семінарського заняття:

1. Загальні положення, підстави проведення спеціального досудового розслідування.
2. Особливості складання клопотання про здійснення спеціального досудового розслідування.
3. Розгляд клопотання про здійснення спеціального досудового розслідування. Вирішення питання про клопотання про здійснення спеціального досудового розслідування. Строки його розгляду.
4. Виклик підозрюваного, порядок опублікування та вручення процесуальних документів щодо його виклику при здійсненні спеціального досудового розслідування.
5. Проблеми, які виникають при здійсненні спеціального досудового розслідування.

Практичне заняття – 2 год

Питання до практичного заняття:

22.01.2022 о 18 годині відповідно до ч. 1 ст. 208 КПК України працівниками оперативного підрозділу СБУ було затримано гр. Іванова К.І, який намагався на автомобілі разом з двома невстановленими особами перетнути блокпост і потрапити на тимчасово окуповану територію.

Підставою затримання стали надані 15.01.2022 показання Якимович Л.М. у кримінальному провадженні, пов'язаному з торгівлею людей про те, що вона чула від своєї сусідки Сидорової М.М., що Іванов К.І., який проживає по вул. Кагарлицькій, 41, в м. Петровську, у себе в квартирі у період з 01.12.2021 до 01.01.2022 рр. незаконно утримував незнайомих їй трьох людей та у дворі свого будинку, розповсюджував буклети із закликами вступити у створене ним воєнізоване збройне формування «з метою змусити представників органів місцевої влади змінити зверхнє ставлення до місцевого населення, а також організував пункт збору коштів для поставленої цілі». Місцем такого збору коштів була

територія заводу «Атлант», одним із засновників якого є член терористичної організації ДНР – Михайлов О.П.

22.01.2022, відомості про вчинення кримінального правопорушення гр. Івановим К.І. було внесено до ЄРДР та кваліфіковано, як терористичний акт (ст. 258 КПК України).

Слідчий у повідомленні прокурора про початок досудового розслідування, до джерел, з якого виявлені обставини, які свідчать про вчинення кримінального правопорушення Івановим К.І., зазначив анонімне звернення, рапорт співробітника оперативного підрозділу та протокол допиту Якимович Л.М.

На пропозицію слідчого органів безпеки, під час допиту гр. Іванова К.І., «признатись у вчиненому», останній повідомив, що «нічого не знає», а на запитання хто такий Михайлов О.П., то він повідомив, що це його однокласник, який із ним ззовні схожий. Михайлов О.П., починаючи з жовтня 2021 року, орендує одну із його квартир. Інших відносин він з Михайловим О.П. ніяких не має.

23.01.2022 о 15.00 год Іванову К.І. було вручено повідомлення про підозру у вчиненні кримінальних правопорушень, передбачених у ст. 258, 258-2, 258-3, 258-4, 258-5 КК України.

Однак, 25.01.2022 року о 12.00 год. слідчим органів безпеки було вручено Іванову К.І. змінене повідомлення про підозру через зміну кваліфікації правопорушень, яку оскаржив захисник Іванова К.І. до слідчого судді із залишенням тільки ст. 258-4 КК України.

Того ж дня, слідчий направив до слідчого судді два клопотання про застосування до гр. Іванова К.І. запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою та друге клопотання про надання дозволу на затримання гр Михайлова О.П. з метою приводу, оскільки останній оголошений у міжнародний розшук. Повідомлення про підозру Михайлову О.П. 24.01.2022 року було направлено, у порядку повідомлень, на адресу квартири, яку він орендував у гр. Іванова К.І.

25.01.2022 р. відбулось у дистанційному порядку слухання клопотання про застосування до гр. Іванова К.І. запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою разом із клопотанням захисника гр. Іванова К.І. про заперечення проводити слухання за відсутності підозрюваного, якого з невідомих причин із СІЗО не доставлено до суду.

Завдання:

1. Дайте оцінку законності затримання гр. Іванова К.І.
2. Чи є підстави для вручення гр. Іванову К.І. повідомлення про підозру та обрання йому запобіжного заходу? Якщо так, то які саме?
3. Яке рішення має прийняти прокурор у цій ситуації?
4. Який порядок та підстави вручення повідомлення про підозру гр. Михайлову О.П.?
5. Чи є підстави для проведення спеціального досудового розслідування. Якщо так, то відносно кого?

6. Чи є підстави для оскарження повідомлення про підозру? Якщо так, то які?

В березні 2022 року, І. будучи військовослужбовцем ВЧ 0000 росгвардії, у складі зазначеного підрозділу перебуваючи у смт Димер Вишгородського району Київської області, виконуючи накази та розпорядження свого командира, діючи у складі [назва підрозділу], за відсутності будь-яких законних підстав, з порушенням порядку, встановленого ст.ст. 41, 42, 43, 78 ЖК(IV) позбавив волі (затримав) громадянина України Карпенка С.О. за місцем проживання останнього: вул. Незалежності, 25, смт Димер, шляхом примусу цього громадянина підкорятися його волі, зокрема виконувати його вказівки через погрозу застосування до цього громадянина фізичної сили та вогнепальної зброї, після чого доставив громадянина Карпенка С.О. до місця подальшого позбавлення волі, обладнаного у виробничому приміщенні за адресою: смт Димер, вул. Свободи, 12, де потерпілого утримували всупереч його волі.

В подальшому у військовослужбовця росгвардії І. виник умисел на катування громадянина Карпенка С.О. з метою примусити його вчинити дії, що суперечать волі потерпілого, отримати від нього відомості про мешканців смт Димер Вишгородського району Київської області, які брали участь в АТО, шляхом заподіяння потерпілому фізичних і моральних страждань, зокрема завдавав йому численні умисні удари руками, ногами, гумовими кийками по різних частинах тіла, чим заподіяв йому тілесні ушкодження та спричинив фізичний біль. Виявлені у потерпілого тілесні ушкодження належать до легких тілесних ушкоджень, які спричинили короточасний розлад здоров'я.

В подальшому СУ НП в Київській області по даному факту було відкрито кримінальне провадження, ідентифіковано та затримано особу, яка вчинила даний злочин.

Однак уповноваженим органом прийнято рішення про передачу його для обміну як військовополоненого та такий обмін відбувся.

Завдання:

1. Кваліфікуйте дії військовослужбовця росгвардії?
2. Чи може в даному випадку проводитись спеціальне досудове розслідування? Обґрунтуйте відповідь.
3. Який процесуальний порядок звернення до слідчого судді з клопотанням про проведення спеціального досудового розслідування? Що повинно зазначатися в даному клопотанні?
4. Зазначте процесуальний порядок вирішення питання про здійснення спеціального досудового розслідування та вручення процесуальних документів підозрюваному при здійсненні спеціального досудового розслідування.
5. Визначте процесуальні інструменти розслідування даного кримінального провадження.

6. Проведіть аналіз Стандартів і практики Європейського суду з прав людини щодо статей 2, 3 та 5 Європейської конвенції з прав людини щодо насильницьких зникнень у контексті збройного конфлікту в розрізі зазначених обставин справи.

ТЕМА № 15. Особливості досудового розслідування в умовах воєнного стану.

Семінарське заняття – 2 год

Питання до семінарського заняття:

1. Особливості початку досудового розслідування в умовах воєнного стану.
2. Фіксація перебігу та результатів проведення слідчих (розшукових) дій.
3. Процесуальні права та обов'язки учасників кримінального провадження.
4. Строки в кримінальному провадженні, їх поновлення та продовження в умовах воєнного стану.
5. Повноваження з обрання та продовження запобіжного заходу на досудовому розслідуванні. Скасування або зміна запобіжного заходу в період воєнного стану.
6. Процесуальний порядок відновлення втрачених матеріалів досудового розслідування. Електронна копія кримінального провадження.

ТЕМА № 16. Міжнародна правова допомога при розслідуванні кримінальних правопорушень: теоретичні та практичні проблеми.

Семінарські заняття – 4 год

Питання до семінарського заняття:

1. Поняття та правова основа міжнародного співробітництва під час кримінального провадження.
2. Процесуальні та організаційно-правові проблеми надання міжнародної правової допомоги під час проведення процесуальних дій.
3. Проблемні аспекти видачі особи, яка вчинила кримінальне правопорушення (екстрадиція).
4. Порядок і умови кримінального провадження у порядку перейняття: сучасний стан та перспективи розвитку.
5. Проблеми допустимості доказів, отриманих в порядку міжнародної правової допомоги.
6. Визнання та виконання вироків судів іноземних держав та передача засуджених осіб: теоретичні та практичні проблеми.

Питання до практичного заняття:

Задача 1. 20.12.2022 року Святошинський районний суд м. Києва постановив обвинувальний вирок щодо громадян Ісландії Йонсона та Ізельсона за вчинення ними діяння, передбаченого ч. 2 ст. 296 КК України (хуліганство, вчинене групою осіб), а 03.01.2023 року від уповноваженого органу Ісландії надійшов запит до Офісу Генерального прокурора про передачу засуджених для відбування покарання на батьківщині.

Здійсніть юридичний аналіз ситуації.

Які підстави та умови передачі засуджених для відбування покарання до іноземної держави?

Задача 2. Громадяни Молдови З. та Б. у м. Києві вчинили вбивство гр. України Ш. з метою пограбування. Заволодівши грошима та особистими речами, труп закопали у лісі. Під час проведення оперативно-розшукових заходів З. та Б. були затримані у м. Кишиневі. Слідчий Шпак з м. Києва прибув до Кишинева для проведення невідкладних слідчих (розшукових) дій.

Чи мав право слідчий Шпак на таке відрядження? Якщо так, то яким кримінальним процесуальним законом повинен керуватися слідчий при проведенні слідчих (розшукових) дій у Кишиневі?

Задача 3. За запитом французької сторони компетентними органами України було передано органам розслідування Франції спідницю потерпілої громадянки України І., яку згвалтував у м. Марсель гр. Франції Монтеськ'є. Після завершення розслідування і судового розгляду французька сторона не повернула в Україну затребувану річ.

Чи має право французька сторона на такі дії?

Чи може українська сторона відмовитися від наданого одягу, який у даному випадку порядок правовідносин?

Задача 4. З Чехії в Україну був направлений запит компетентних органів цієї держави з клопотанням про вилучення та передачу ряду документів для долучення їх у кримінальне провадження. У процесі вилучення документів було встановлено, що деякі із них містять державну таємницю.

Як має діяти уповноважений (центральний) орган України в даній ситуації?

Чи можуть бути передані іноземній державі такі документи?

Задача 5. 17.07.2023 року уповноваженим (центральним) органом України

було прийняте рішення про направлення запиту про проведення обшуку, а 25.07.2023 року надіслано запит уповноваженому (центральному) органу запитуваної сторони дипломатичним шляхом. Запит про міжнародну правову допомогу було погоджено у письмовій формі окружним прокурором.

Чи була в цьому випадку дотримана процедура направлення запиту про міжнародну правову допомогу?

Якщо ні, то які порушення при цьому були допущені?

Які вимоги пред'являються до змісту та форми запиту про міжнародну правову допомогу?

Задача 6. У порядку надання міжнародної правової допомоги уповноваженим органом України до Польщі було направлено запит про проведення допиту, а також обшуку в помешканні громадянина Польщі Моравського, який підозрювався у вчиненні кримінального правопорушення на території України. Запит було задоволено, слідчі (розшукові) дії були проведені.

Проаналізуйте ситуацію. Чи були допущені порушення при наданні міжнародної правової допомоги?

Які процесуальні дії потребують спеціального дозволу?

Задача 7. Громадянин України Півник вчинив розбійний напад у м. Києві і зник з постійного місця проживання. Він був оголошений у міжнародний розшук. Через 8 місяців Півника затримали у м. Кустанай Республіки Казахстан і взяли його там під варту. Компетентні органи України звернулися до відповідних органів Республіки Казахстан про видачу громадянина України за вчинення розбійного нападу у м. Києві, про що було передано необхідні процесуальні документи.

Чи буде зарахований термін тримання Півника під вартою у Республіці Казахстан у загальний термін відбування його покарання в Україні?

Задача 8. Громадянин Республіки Польща Ксешинський був затриманий працівником поліції у м. Львові за запитом поліції м. Кракова. З метою вирішення питання про його видачу прокурор звернувся до суду з клопотанням про застосування до затриманого запобіжного заходу у вигляді тимчасового арешту. Суд відмовився застосовувати цю міру запобіжного заходу. Він врахував всі обставини перебування Ксешинського у м. Львові (наявність родичів, житла тощо) та обрав щодо нього запобіжний захід у вигляді особистого зобов'язання. Окрім цього, поклав на Ксешинського обов'язок носити електронний засіб контролю. Через деякий час було встановлено, що Ксешинський порушує покладені на нього обов'язки і прокурор звернувся повторно до суду з клопотанням про зміну

запобіжного заходу на запобіжний захід у вигляді тримання під вартою для видачі особи (екстрадиційного арешту) щодо Ксешинського.

Чи є правильне рішення суду щодо застосування до затриманого запобіжного заходу у вигляді особистого зобов'язання та обов'язку носити електронний засіб контролю?

Чи має право прокурор на таке звернення і яке рішення може за таких обставин прийняти суд?

4. Завдання для самостійної роботи

ТЕМА № 1. Кримінальне законодавство України: актуальні питання теорії та практики

Завдання для самостійної роботи:

I. Опрацюйте навчальні питання:

1. Поняття кримінального права, його предмет та методи.
2. Джерела кримінального права України.
3. Кримінальне право в системі інших галузей права.
4. Норми кримінального права, їх структура та зміст.
5. Тлумачення норм кримінального законодавства.

II. Охарактеризуйте правила чинності закону про кримінальну відповідальність в просторі, в часі, за колом осіб за такою схемою:

ЗАКОН ПРО КРИМІНАЛЬНУ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ					
В просторі		В часі		За колом осіб	
правило	винятки	правило	винятки	правило	винятки

Теми рефератів, доповідей:

1. Види примусових заходів медичного характеру: надання амбулаторної психіатричної допомоги в примусовому порядку; госпіталізація до психіатричного закладу із звичайним наглядом; госпіталізація до психіатричного закладу з посиленням наглядом; госпіталізація до психіатричного закладу із суворим наглядом.
2. Випадки застосування спеціальної конфіскації.
3. Дискусійні питання кваліфікації готування та замаху на кримінальне правопорушення з неконкретизованим (невизначеним) умислом.
4. Дискусійні питання щодо ознак крайньої необхідності.
5. Доктринальні та практичні питання щодо поняття та видів обставин, що виключають кримінальну протиправність діяння.
6. Ефективність та дієвість впровадження кримінальної відповідальності юридичних осіб в Україні: причини та способи вирішення.
7. Загальні правила застосування до юридичних осіб заходів кримінально-правового характеру.
8. Особливості відмежування дійового каяття від добровільної відмови від вчинення кримінального правопорушення.

9. Особливості відмежування продовжуваного кримінального правопорушення від триваючого.
10. Особливості умов правомірності затримання особи, що вчинила кримінальне правопорушення.
11. Осудність та неосудність особи, яка притягується до кримінальної відповідальності, застосування до неосудних осіб примусових заходів медичного характеру.
12. Перевищення заходів необхідних для затримання правопорушника.
13. Підстави для звільнення юридичної особи від застосування заходів кримінально-правового характеру.
14. Правила кваліфікації дій співучасників при ексцесі виконавця.
15. Правила кваліфікації дій співучасників при провокації кримінального правопорушення.
16. Правила кваліфікації окремих видів причетності до кримінального правопорушення.
17. Правила кваліфікації позитивної посткримінальної поведінки (дійове каяття).
18. Правила кваліфікації посереднього виконавства.
19. Правила кваліфікації співучасті зі спеціальним суб'єктом.
20. Припинення застосування примусових заходів медичного характеру через змінення психічного стану особи на краще.

Питання для самоконтролю:

1. В якому випадку буде перевищення меж заподіяння шкоди, при виконанні спеціального завдання з попередження чи розкриття кримінально протиправної діяльності організованої групи чи злочинної організації?
2. В якому випадку закон дозволяє застосовувати зброю, інші засоби та предмети незалежно від наслідків?
3. В якому випадку ризик визнається виправданим?
4. Види спеціальних лікувальних установ, що здійснюють примусове лікування.
5. Визначте правила кваліфікації дій співучасників при різних видах ексцесу виконавця.
6. За якої умови фізичний примус виключає відповідальність?
7. Застосування до юридичних осіб заходів кримінально-правового характеру за сукупністю кримінальних правопорушень?
8. Особи, до яких застосовуються примусові заходи медичного характеру.
9. Особливості притягнення юридичної особи до кримінальної відповідальності.

10. Поняття та перелік юридичних осіб, до яких застосовуються заходи кримінально-правового характеру.
11. Чим відрізняється необхідна оборона від крайньої необхідності?
12. Штраф, ліквідація, конфіскація як заходи кримінально-правового характеру щодо юридичних осіб.
13. Що означає перевищення між необхідної оборони?
14. Як кваліфікується готування до кримінального правопорушення при альтернативному та неконкретизованому умислі?
15. Як кваліфікується дії співучасників при добровільній відмові?
16. Як кваліфікується дії співучасників при простій та складній співучасті?
17. Як кваліфікується досягнення змови на вчинення кримінального правопорушення, організації злочинної групи, участі в організованій групі?
18. Як кваліфікується закінчене кримінальне правопорушення, що являє собою готування до іншого кримінального правопорушення?
19. Як кваліфікується невдала співучасть?
20. Як кваліфікується невдала спроба вчинити кримінальне правопорушення з матеріальним складом, якщо фактично заподіяна шкода є ознакою складу іншого закінченого кримінального правопорушення?
21. Як кваліфікуються дії учасників організованої групи чи злочинної організації?
22. Яка відмінність організованої групи від злочинної організації?
23. Які умови правомірності необхідної оборони?

ТЕМА № 2. Сутність кримінального процесуального закону: теоретичні та практичні проблеми.

Завдання для самостійної роботи:

I. Опрацюйте навчальні питання:

1. Поняття кримінального процесуального права, його предмет та методи.
2. Джерела кримінального процесуального права України.
3. Кримінальне процесуальне право в системі інших галузей права.
4. Норми кримінального процесуального права, їх структура та зміст.
5. Норми міжнародного права та їх роль в регулюванні кримінального провадження.
6. Тлумачення норм кримінального процесуального законодавства.

II. Охарактеризуйте правила чинності кримінального процесуального закону в просторі, в часі, за колом осіб за такою схемою:

КРИМІНАЛЬНИЙ ПРОЦЕСУАЛЬНИЙ ЗАКОН					
В просторі		В часі		За колом осіб	
правило	винятки	правило	винятки	правило	винятки

Теми рефератів, доповідей:

1. Чинність кримінального процесуального закону.
2. Напрямки удосконалення кримінального процесуального закону у контексті реформи правосуддя в Україні.
3. Роль та значення Конституції України, норм міжнародного права, згода на обов'язковість яких надана Верховної Радою України, в регулюванні кримінального провадження.

Питання для самоконтролю:

1. Що таке кримінальний процесуальний закон.
2. Яка система кримінального процесуального законодавства.
3. Що слід розуміти під «територією України» при визначенні правил дії кримінального процесуального закону в просторі.
4. Пряма дія кримінального процесуального закону.
5. Зворотна дія кримінального процесуального закону.
6. Яке коло осіб, щодо яких здійснюється кримінальне провадження за правилами кримінального процесуального законодавства України.
7. Що розуміється під міжнародним договором України.
8. Які умови застосування кримінального процесуального закону за аналогією.
9. Особливості застосування кримінального процесуального закону відносно окремих категорій громадян України.
10. Які закони України є джерелами кримінального процесуального законодавства України.

ТЕМА № 3. Удосконалення кримінального законодавства України.

Завдання для самостійної роботи:

1. Опрацюйте навчальні питання:

1. Проведіть аналіз удосконалення кримінального законодавства за роки незалежності України.
2. Визначте основні етапи формування системи кримінального законодавства України, а також чинники, які впливали на її створення.
3. Проведіть порівняльний аналіз норм кримінального законодавства та визначте запровадженні зміни в класифікації кримінальних правопорушень.
4. Удосконалення кримінального законодавства в частині регламентації звільнення від кримінальної відповідальності, покарання чи його відбування за

вчинення корупційних кримінальних правопорушень і кримінальних правопорушень, пов'язаних з корупцією.

Теми рефератів, доповідей:

1. Сучасний стан кримінального законодавства України.
2. Підстави реформування кримінального законодавства України.
3. Перспективи реформування кримінального законодавства України.
4. Шляхи удосконалення чинного кримінального законодавства України.
5. Аналіз проєкту нового КК України.
6. Аналіз внесених змін до КК України.

Питання для самоконтролю:

1. Структура чинного КК України?
2. Система кримінального законодавства України?
3. Структура Загальної частини КК України?
4. Структура Особливої частини КК України?
5. Структура норми кримінального законодавства?
6. Поняття та елементи системи кримінального законодавства України?
7. Конституція України як основа системи кримінального законодавства?
8. Закони України про кримінальну відповідальність як складова системи кримінального законодавства?
9. Міжнародні договори як джерела кримінального законодавства України?

ТЕМА № 4. Шляхи реформування кримінального процесуального законодавства: теорія та практика.

Завдання для самостійної роботи:

І Опрацюйте навчальні питання:

1. Проведіть аналіз реформування кримінального процесуального законодавства за роки незалежності України.
2. Визначте основні етапи формування системи кримінального процесуального законодавства України, а також чинники, які впливали на створення національної кримінальної процесуальної системи України.
3. Діяльність слідчого судді при застосуванні заходів забезпечення кримінального провадження: проблемні питання.
4. Теоретичні, законодавчі та прикладні проблеми проведення слідчих (розшукових) дій.

Теми рефератів, доповідей:

1. Вплив іноземного досвіду та міжнародних стандартів на побудову сучасного кримінального процесу.

2. Недоліки та перспективи реформування норм кримінального процесуального законодавства, які регулюють діяльність органів досудового розслідування.

3. Проблеми законодавчого регулювання підстав і порядку забезпечення захисту прав, свобод та законних інтересів учасників кримінального провадження.

4. Використання інформаційно-телекомунікаційної системи досудового розслідування в діяльності учасників кримінального провадження: слідчих, прокурорів, суддів.

Питання для самоконтролю:

1. Основні доктринальні підходи до визначення системи кримінального процесу.

2. Виникнення та основні етапи розвитку національного кримінального процесуального законодавства.

3. Роль кримінальних процесуальних гарантій в забезпеченні прав та свобод особи у кримінальному провадженні.

4. Реформування стадії досудового розслідування: основні напрями.

5. Реформування судової системи в Україні.

6. Міжнародні стандарти в реформуванні кримінального процесуального законодавства.

7. Реформування кримінального процесуального законодавства в частині регламентації процесуального статусу учасників кримінального провадження.

8. Проблеми вдосконалення нормативного регулювання підстав і порядку затримання під час кримінального провадження.

9. Законодавчі та прикладні проблеми застосування заходів забезпечення кримінального провадження.

10. Концептуалізація запобіжних заходів у кримінальному провадженні.

11. Стан наукової розробки поняття, підстав та мети застосування, зміни та скасування запобіжних заходів.

12. Сучасний стан та перспективи розвитку інституту слідчих (розшукових) дій.

13. Актуальні проблеми регламентації загальних вимог до проведення слідчих (розшукових) дій.

14. Проблемні питання проведення та процесуального оформлення різних видів допиту.

15. Актуальні проблеми проведення різних видів пред'явлення для впізнання.

16. Актуальні проблеми правової регламентації та практики проведення різних видів обшуку та огляду.

17. Законодавчі та прикладні проблеми проведення освідування.

18. Актуальні проблеми проведення слідчого експерименту.

19. Проблемні питання залучення експерта у кримінальному провадженні.

ТЕМА № 5. Засади кримінального провадження як предмет наукового дослідження.

Завдання для самостійної роботи:

I. Розподіліть усі відомі вам засади кримінального процесу України за запропонованою схемою:

ЗАСАДИ КРИМІНАЛЬНОГО ПРОВАДЖЕННЯ		
Загальноправові	Міжгалузеві	Галузеві

II. Відповідно до Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод, надайте роз'яснення змісту засад кримінального провадження, зазначивши відповідну статтю Конвенції

Презумпція невинуватості	Право на захист	Публічність	Розумність строків	Повага до людської гідності

III. Опрацюйте рішення слідчих суддів, суддів та складіть за запропонованою формою аналітичну довідку:

Засада кримінального провадження	Найменування суду, його регіон, інстанція та реєстраційний № рішення	Обставини порушення засади кримінального провадження	Суб'єкти, які порушили засаду кримінального провадження	Наслідки, що настали у результаті порушення засади кримінального провадження

Теми рефератів, доповідей:

1. Функції та роль засад кримінального провадження у правозастосуванні.
2. Суб'єкти забезпечення засади законності досудового кримінального провадження.
3. Реалізація засади верховенства права при формуванні підозри, складанні та врученні повідомлення про підозру.
4. Забезпечення конституційного права на захист у кримінальному провадженні.
5. Доступ до правосуддя як складова права на справедливий суд.

Питання для самоконтролю:

1. Поняття, види та класифікація засад кримінального провадження.
2. Назвіть ознаки засад кримінального провадження як системного утворення.
3. Які засади кримінального провадження проголошенні у міжнародно-правових документах і як вони реалізуються.
4. Назвіть загальноправові, загальнопроцесуальні (міжгалузеві) та кримінальні процесуальні (галузеві) засади кримінального провадження.
5. Проблеми забезпечення права на свободу і особисту недоторканість при застосуванні заходів забезпечення кримінального провадження.
6. Охарактеризуйте нормативний зміст такої засади кримінального провадження, як «повага до людської гідності».
7. Розкрийте сутність і значення засади змагальності сторін та свободи в поданні ними суду своїх доказів і доведення перед судом їх переконливості.
8. Які гарантії забезпечення презумпції невинуватості встановлює кримінальний процесуальний закон.
9. Гласність і відкритість судового розгляду.
10. Проблемні питання реалізації у кримінальному процесі публічності.

ТЕМА № 6. Врахування практики ЄСПЛ в діяльності органів кримінальної юстиції.

Завдання для самостійної роботи:

I. Проаналізуйте рішення ЄСПЛ щодо України за останні 5 років, де було визначено недотримання вимог:

- ст. 5 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод;
 ст. 6 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод;
 ст. 8 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод та визначте типові порушення, які допускалися за наступною формою:

Назва справи та рік ухвалення рішення	Який пункт (підпункт) статті ЄКПЛ було порушено	Обґрунтування владою своєї позиції	Обґрунтування ЄСПЛ свого рішення

II. Визначати положення кримінального процесуального законодавства, Конвенції та практики ЄСПЛ, які регулюють правовідносини в дотриманні права особи на захист, свободи від самовикриття, доступу до правосуддя, оскарження процесуальних дій чи бездіяльність.

III. Наведіть приклади рішень ЄСПЛ в яких встановлено порушення в діях органів кримінальної юстиції принципів верховенства права та законності. Обґрунтуйте відповідь з посиланням на конкретні пункти рішення.

IV. Наведіть приклади рішень ЄСПЛ в яких встановлено порушення в діях органів кримінальної юстиції принципів застосування запобіжних заходів. Обґрунтуйте відповідь з посиланням на конкретні пункти рішення.

V. Ознайомтеся з текстом рішення ЄСПЛ у справі «Нечипорук і Йонкало проти України» в якому ЄСПЛ констатував 14 випадків порушень Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод. Назвіть ці порушення з визначенням частини та статті Конвенції.

Теми рефератів, доповідей:

1. Проблеми впровадження прецедентних рішень ЄСПЛ у кримінальне судочинство України.
2. Генеза становлення європейських стандартів прав людини за Конвенцією про захист прав людини і основоположних свобод
3. Європейський суд з прав людини: порядок формування, структура та юрисдикція

Питання для самоконтролю:

1. Конвенція про захист прав людини та основоположних свобод та її місце в європейській системі захисту прав людини.
2. Коли була прийнята Конвенція?
3. Чи зобов'язані національні суди застосовувати Конвенцію?
4. Юрисдикція Європейського суду з прав людини: загальна характеристика.
5. Види рішень Європейського суду з прав людини.
6. Загальна характеристика виконання рішень Європейського суду з прав людини.
7. Застосування судами України Конвенції та практики Європейського суду з прав людини як джерела права.
8. У яких випадках справи розглядаються Великою Палатою?
9. Яким чином забезпечується виконання рішень Суду?
10. Якими є наслідки рішення Суду, в якому визнано порушення Конвенції?

ТЕМА № 7. Імплементация міжнародних кримінально-правових норм у національне кримінальне законодавство.

Завдання для самостійної роботи:

Проаналізуйте зміни до Кримінального кодексу України, які були внесені через імплементацію норм міжнародних чи зарубіжних нормативно-правових актів.

Теми рефератів, доповідей:

1. Поняття імплементації та її форми
2. Ратифікація міжнародних нормативно-правових актів кримінально-правового спрямування.
3. Підписання міжнародних нормативно-правових актів кримінально-правового спрямування.
4. Приєднання до міжнародних нормативно-правових актів кримінально-правового спрямування.
5. Укладання міжнародних нормативно-правових актів кримінально-правового спрямування.
6. Суб'єкти імплементації міжнародних нормативно-правових актів кримінально-правового спрямування.

Питання для самоконтролю:

1. Що таке ратифікація?
2. Що таке імплементація?
3. Які є форми імплементації?
4. Назвіть суб'єктів імплементації міжнародних нормативно-правових актів кримінально-правового спрямування
5. Якими нормативно-правовими актами врегульовано імплементацію міжнародних нормативно-правових актів кримінально-правового спрямування.
6. Що таке підписання міжнародних нормативно-правових актів кримінально-правового спрямування?
7. Що таке приєднання до міжнародних нормативно-правових актів кримінально-правового спрямування?
8. Що таке укладання міжнародних нормативно-правових актів кримінально-правового спрямування?

ТЕМА № 8. Реформування системи органів досудового розслідування.

Завдання для самостійної роботи:

I. Охарактеризуйте процесуальний статус детектива, слідчого, дізнавача, керівника органу досудового розслідування, керівника органу дізнання:

Детектив НАБУ			
Правова підстава участі особи у кримінальному провадженні	Обов'язки	Права	Види юридичної відповідальності

II. Опрацюйте судові рішення, чинне законодавство та складіть за запропонованою формою аналітичну довідку:

Законодавчі прогалини у питаннях:		КПК, судове рішення	Шляхи (перспективи) подолання проблеми (авторська точка зору)
1.	Початку досудового розслідування		
2.	Визначення підслідності кримінальних проваджень		
3.	Процесуальні джерела доказів у кримінальних провадженнях про кримінальні проступки		
4.	Строки досудового розслідування, їх продовження		
5.	Слідчі (розшукові) дії		
6.	Негласні (слідчі) розшукові дії		
7.	Закінчення досудового розслідування		
8.	Впровадження єдиної електронної системи роботи з даними і матеріалами досудових розслідувань		

III. Письмово проаналізувати підслідність НПУ, СБУ, ДБР, БЕБУ, НАБУ

Теми рефератів, доповідей:

1. Компетенція органів досудового розслідування Національної поліції України.
2. Проблемні питання та перспективи вдосконалення спрощеного досудового розслідування у формі дізнання.
3. Дізнання як форма досудового розслідування щодо кримінальних проступків: суть і проблеми правозастосування.
4. Реалізація загальних положень досудового розслідування в контексті європейських стандартів кримінальної процесуальної діяльності.

Питання для самоконтролю:

1. Сутність та завдання кримінального провадження.
2. Органи досудового розслідування, їх системи, завдання і компетенція.
3. Діяльність органів досудового розслідування і забезпечення прав людини.
4. Досудове розслідування як стадія кримінального провадження.
5. Дізнання як форма розслідування кримінального провадження.
6. Місце проведення досудового розслідування.
7. Вирішення спорів про підслідність у кримінальному провадженні.
8. В чому полягає предметна підслідність.
9. В чому полягає територіальна підслідність.
10. В чому полягає інстанційна підслідність.

ТЕМА № 9. Реалізація норм кримінального законодавства України на стадії досудового розгляду.

Завдання для самостійної роботи:

I. Опрацюйте навчальні питання:

1. Кваліфікація кримінальних правопорушень: поняття, види, стадії.
2. Кваліфікація кримінальних правопорушень проти життя та здоров'я особи.
3. Кваліфікація кримінальних правопорушень проти статевої свободи та статевої недоторканості особи.
4. Кваліфікація кримінальних правопорушень проти власності.
5. Кваліфікація кримінальних правопорушень у сфері службової діяльності та професійної діяльності, пов'язаної з наданням публічних послуг.

II. Проаналізуйте судову практику Верховного Суду щодо кваліфікації окремих видів кримінальних правопорушень.

Теми рефератів, доповідей:

1. Види спеціальних суб'єктів при кваліфікації кримінальних правопорушень проти статевої свободи та статевої недоторканості особи.
2. Доктринальні та практичні проблеми зараження вірусом імунодефіциту людини чи іншої невиліковної інфекційної хвороби.
3. Доктринальні та практичні проблеми незаконного проведення абортів.
4. Доктринальні та практичні проблеми незаконної лікувальної діяльності.
5. Доктринальні та практичні проблеми понятійного аспекту домашнього насильства.
6. Доктринальні та практичні проблеми примушування до вступу в статевий зв'язок.
7. Доктринальні та практичні проблеми статевих зносин з особою, яка не досягла 16-річного віку.
8. Кваліфікуючі та особливо кваліфікуючі ознаки зґвалтування.
9. Відмежування кримінальних правопорушень у сфері службової діяльності та професійної діяльності, пов'язаної з наданням публічних послуг від суміжних кримінальних правопорушень.
10. Доктринальні та практичні проблеми службової недбалості.
11. Об'єктивні ознаки зловживання владою або службовим становищем.
12. Поняття службової особи у кримінальному праві.

Питання для самоконтролю:

1. В чому виражається об'єктивна сторона порушення встановленого законом порядку трансплантації органів або тканин людини?
2. В чому виражається суб'єктивна сторона зараження венеричною хворобою?
3. В чому виражаються об'єктивні ознаки примушування до вступу в статевий зв'язок?
4. Хто є потерпілим при вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ст. 154 КК України?
5. Хто є суб'єктом кримінального правопорушення, передбаченого ч. 1 ст. 134 КК України «Незаконне проведення абортів»?
6. Що слід розуміти під розпусними діями при розбещенні неповнолітніх?
7. Що слід розуміти під сексуальним насильством?
8. Що слід розуміти під статевою свободою та статевою недоторканістю?
9. Які наслідки не охоплюються «особливо тяжкими наслідками», при зґвалтуванні?
10. Які об'єктивні та суб'єктивні ознаки катування?
11. Доктринальні та практичні проблеми зловживання повноваженнями особами, які надають публічні послуги.

12. Доктринальні та практичні проблеми зловживання повноваженнями службовою особою юридичної особи приватного права незалежно від організаційно-правової форми.

13. Доктринальні та практичні проблеми незаконного збагачення.

14. Доктринальні та практичні проблеми провокації підкупу.

ТЕМА № 10. Кримінальне судочинство в Україні: сучасний стан та перспективи розвитку.

Завдання для самостійної роботи:

I. Опрацюйте навчальні питання:

1. Проблемні питання початку досудового розслідування в Україні.
2. Забезпечення прав, свобод і законних інтересів особи на стадії досудового розслідування.
3. Співвідношення таємниці досудового розслідування з іншими видами охоронюваних законом таємниць у кримінальному провадженні.
4. Здійснення розслідування групою слідчих. Взаємодія слідчого, дізнавача з оперативними підрозділами.
5. Організаційне забезпечення вимог загальних положень досудового розслідування.
6. Особливості закриття провадження судом на стадії підготовчого провадження.
7. Організаційно-правові проблеми розгляду справ судом присяжних.
8. Судове провадження у першій інстанції щодо неповнолітніх.
9. Суть та значення рішення суду апеляційної та касаційної інстанції.
10. Гарантії касаційного оскарження судових рішень у кримінальному провадженні.
11. Проблемні питання перегляду судових рішень за нововиявленими або виключними обставинами у кримінальному судочинстві.

II. Проаналізувати запропоновані судові рішення Верховного Суду, виокремити проблеми застосування загальних положень досудового розслідування та запропонувати шляхи їх подолання:

1. Постанова ВС від 20.10.2022 у справі № 565/1354/19 (провадження № 51-443км20) <https://reyestr.court.gov.ua/Review/106988921>.
2. Постанова ВС від 26.10.2022 у справі № 263/4755/19 (провадження № 51-6201км21) <https://reyestr.court.gov.ua/Review/107105742>.
3. Постанова Третньої судової палати ККС ВС від 21.11.2022 у справі № 991/492/19 (провадження № 51-491кмп21) <https://reyestr.court.gov.ua/Review/107805010>. Окрема думка – <https://reyestr.court.gov.ua/Review/107706662>.

4. Постанова ВС від 14.12.2022 у справі № 754/10882/17 (провадження № 51-1223км22) <https://reyestr.court.gov.ua/Review/107938586>.
5. Постанова ВС від 06.07.2022 у справі № 454/2576/17 (провадження № 51-6206км19) <https://reyestr.court.gov.ua/Review/105218405>.
6. Постанова ВС від 04.10.2022 у справі № 752/7440/18 (провадження № 51-1815км22) <https://reyestr.court.gov.ua/Review/106661447>.
7. Постанова ВС від 08.12.2022 у справі № 686/11795/17 (провадження № 51-1951км22) <https://reyestr.court.gov.ua/Review/107938401>.
8. Постанова ВС від 23.06.2022 у справі № 199/6610/20 (провадження № 51-508км22) <https://reyestr.court.gov.ua/Review/105012092>.
9. Постанова ВС від 05.10.2022 у справі № 346/819/19 (провадження № 51-527км22) <https://reyestr.court.gov.ua/Review/106744531>.
10. Постанова ВС від 08.09.2022 у справі № 607/10395/21 (провадження № 51-598км22) <https://reyestr.court.gov.ua/Review/106191200>.
11. Постанова ОП від 24.10.2022 у справі № 216/4805/20 (провадження № 51-4684кмо21) <https://reyestr.court.gov.ua/Review/107050550>.
12. Постанова ВС від 01.11.2022 у справі № 711/262/20 (провадження № 51-1810км22) <https://reyestr.court.gov.ua/Review/107251797>.
13. Постанова ВС від 07.12.2022 у справі № 681/1033/20 (провадження № 51-717км22) <https://reyestr.court.gov.ua/Review/107834075>.
14. Постанова ВС від 23.02.2022 у справі № 935/154/20 (провадження № 51-2177км21) <https://reyestr.court.gov.ua/Review/103906888>.

III. Проаналізуйте судові рішення, використовуючи Єдиний державний реєстр судових рішень, на предмет:

- підстав повернення обвинувального акту прокурору у стадії підготовчого судового провадження;
- підстав, які суд апеляційної інстанції бере до уваги при скасуванні або зміні судового рішення;
- визначення недоліків апеляційних скарг, які суддя-доповідач апеляційної інстанції бере до уваги при постановленні ухвали про залишення апеляційної скарги без руху;
- підстав, які суд бере до уваги при прийнятті рішення про здійснення дистанційного судового провадження;
- визначення підстав для виправдання обвинуваченого з зазначенням мотивів, з яких суд відкидає докази обвинувачення.

IV. Проаналізуйте правову природу та моральні засади суду присяжних як організаційної форми змагального кримінального судочинства.

V. Використовуючи Єдиний державний реєстр судових рішень ознайомтесь з виправдовувальними вироками та визначте підстави для виправдання обвинуваченого з зазначенням мотивів неврахування судом доказів обвинувачення.

VI. Складіть перелік праць українських вчених, які займалися дослідженням проблематики реалізації міжнародних та європейських стандартів забезпечення прав людини під час досудового розслідування.

Теми рефератів, доповідей:

1. Процесуальний механізм забезпечення прав учасників кримінального судочинства.
2. Кримінальне судочинство як форма реалізації судової влади в Україні.
3. Перспективи розвитку кримінального судочинства щодо неповнолітніх.
4. Проблемні аспекти регламентації процесуальної форми судового розгляду.
5. Вдосконалення процедури оскарження судових рішень у кримінальному процесі України.
6. Особливості реалізації загальних засад кримінального провадження у підготовчому провадженні.
7. Роль та місце Верховного Суду в національній системі захисту прав.

Питання для самоконтролю:

1. Які рішення може прийняти суд під час підготовчого провадження та які можуть з них бути оскаржені.
2. Повноваження персоналу органу пробації. Судова доповідь.
3. Які межі судового розгляду у кримінальному провадженні.
4. Судові рішення: види, вимоги до форми та змісту, порядок ухвалення, проголошення.
5. У чому полягає суть незмінності складу суду та безперервності судового розгляду.
6. Особливі порядки провадження в суді першої інстанції.
7. Поняття, завдання та основні риси апеляційного провадження.
8. Право на касаційне оскарження.
9. Подання до суду матеріалів: суб'єкти, умови та процесуальний порядок.
10. Судове рішення за наслідками кримінального провадження за нововиявленими та виключними обставинами.

ТЕМА № 11. Реалізація норм кримінального законодавства на стадії судового розгляду.

Завдання для самостійної роботи:

1. Опрацюйте навчальні питання.

1. Які види звільнення неповнолітніх від кримінальної відповідальності передбачені чинним КК України?
2. Яка тривалість іспитового строку КК України при звільненні від відбування покарання з випробуванням?
3. Скільки видів покарання встановлено чинним КК України щодо дорослих осіб, визнаних винними у вчиненні кримінальних правопорушень?
4. Які покарання за чинним КК України можуть призначатися лише у якості додаткових?
5. Які покарання за чинним КК України можуть призначатися у якості як основних, так і додаткових?

Теми рефератів, доповідей:

1. Поняття і види звільнення від кримінальної відповідальності.
2. Реалізація кримінального законодавства під час звільнення від кримінальної відповідальності у зв'язку з дійовим каяттям (ст. 45 КК України).
3. Реалізація кримінального законодавства під час звільнення від кримінальної відповідальності у зв'язку з примиренням винного з потерпілим (ст. 46 України).
4. Реалізація кримінального законодавства під час звільнення від кримінальної відповідальності у зв'язку з передачею особи на поруки (ст. 47 України).
5. Реалізація кримінального законодавства під час звільнення від кримінальної відповідальності у зв'язку із зміною обстановки (ст. 48 України).
6. Реалізація кримінального законодавства під час звільнення від кримінальної відповідальності у зв'язку із закінченням строків давності (ст. 49 України).

Питання для самоконтролю:

1. Нормативним актом, що визначає підстави та умови звільнення особи від кримінальної відповідальності є?
2. У якій відповіді названо передбачений КК України вид (види) звільнення особи від кримінальної відповідальності, однією з підстав (умов) якого (яких), є повне відшкодування завданих особою збитків або усунення нею заподіяної шкоди?

3. Звільнення особи від кримінальної відповідальності у зв'язку з дійовим каяттям здійснюється, відповідно до чинного КК України, коли особа?

4. Назвіть передбачений КК України вид (види) звільнення особи від кримінальної відповідальності, однією з підстав (умов), якого (яких), є клопотання колективу підприємства, установи чи організації?

5. Вкажіть передбачений чинним КК України строк давності, вплив якого є підставою для звільнення особи від кримінальної відповідальності у разі вчинення нею кримінального проступку, за яке передбачене покарання менш суворе, ніж обмеження волі?

6. Вкажіть передбачений чинним Кримінальним кодексом України строк давності, вплив якого є підставою для звільнення особи від кримінальної відповідальності у разі вчинення нею у разі вчинення кримінального проступку, за який передбачено покарання у виді обмеження волі, чи у разі вчинення нетяжкого злочину, за який передбачено покарання у виді позбавлення волі на строк не більше двох років?

7. Вкажіть передбачений чинним КК України строк давності, вплив якого є підставою для звільнення особи від кримінальної відповідальності у разі вчинення нею нетяжкого злочину, за який передбачено покарання у виді позбавлення волі на строк більше двох років?

8. Вкажіть передбачений чинним КК України строк давності, вплив якого є підставою для звільнення особи від кримінальної відповідальності у разі вчинення нею тяжкого злочину?

9. Вкажіть передбачений чинним КК України строк давності, вплив якого є підставою для звільнення особи від кримінальної відповідальності, у разі вчинення нею особливо тяжкого злочину?

10. Вкажіть передбачені ст. 45 КК України «Звільнення від кримінальної відповідальності у зв'язку з дійовим каяттям» підстави (умови) звільнення особи від кримінальної відповідальності?

ТЕМА № 12. Правові позиції Верховного Суду: врахування їх в діяльності органів досудового розслідування.

Завдання для самостійної роботи:

1. Опрацюйте навчальні питання:

1. Нормативно-правове забезпечення касаційного оскарження судових рішень у кримінальному провадженні.

2. Процесуальні особливості реалізації права на касаційне провадження судових рішень.

3. Підстави для скасування або зміни судового рішення судом касаційної інстанції.

4. Гарантії касаційного провадження судових рішень у касаційному провадженні.

5. Підстави та порядок передачі кримінального провадження на розгляд об'єднаної або Великої Палати Верховного Суду.

II. Проаналізувати огляд судової практики Верховного Суду (рішення, внесені до ЄДРСР за 2022 рік щодо перерахованих нижче питань:

1. Дія кримінального процесуального закону в часі.

Постанови ВС від 12.09.2022 у справі № 287/1490/20 (провадження № 51-2909км21) <https://reyestr.court.gov.ua/Review/106264606>.

2. Забезпечення права на захист.

Постанова ВС від 01.08.2022 у справі № 161/7088/20 (провадження № 51-3815км20) <https://reyestr.court.gov.ua/Review/105637184>.

Постанова ВС від 15.09.2022 у справі № 127/4430/18 (провадження № 51-1013км22) <https://reyestr.court.gov.ua/Review/106315571>.

Постанова ВС від 01.09.2022 у справі № 740/2157/19 (провадження № 51-5091км21) <https://reyestr.court.gov.ua/Review/106079365>.

3. Мова, якою здійснюється кримінальне провадження.

Постанова ВС від 19.09.2022 у справі № 521/12324/18 (провадження № 51-5817кмо21) <https://reyestr.court.gov.ua/Review/106426687>.

4. Направлення кримінального провадження з одного суду до іншого.

Постанова ВС від 04.10.2022 у справі № 752/7440/18 (провадження № 51-1815км22) <https://reyestr.court.gov.ua/Review/106661447>.

5. Учасники кримінального провадження.

Постанова ВС від 24.01.2022 у справі № 426/22634/18 (провадження № 51-4102км21) <https://reyestr.court.gov.ua/Review/102812361>.

Постанова ВС від 14.02.2022 у справі № 477/426/17 (провадження № 51-4963кмо20) <https://reestr.court.gov.ua/Review/103525190>.

Постанова ВС від 01.08.2022 у справі № 161/7088/20 (провадження № 51-3815км20) <https://reyestr.court.gov.ua/Review/105637184>.

Постанова ВС від 02.06.2022 у справі № 367/274/19 (провадження № 51-5605км21) <https://reyestr.court.gov.ua/Review/104667114>.

Постанова ВС від 24.11.2022 у справі № 686/12239/18 (провадження № 51-1913км22) <https://reyestr.court.gov.ua/Review/107557026>.

Постанова ВС від 22.12.2022 у справі № 756/19482/21 (провадження № 51-2957км22) <https://reyestr.court.gov.ua/Review/108225832>.

6. Докази і доказування.

Постанова ВС від 02.06.2022 у справі № 571/1436/15-к (провадження № 51-1922км19) <https://reyestr.court.gov.ua/Review/104667108>.

Постанова ВС від 20.06.2022 у справі № 646/8454/17 (провадження № 51-381км22) <https://reyestr.court.gov.ua/Review/105012014>.

Постанова ВС від 11.08.2022 у справі № 446/838/21 (провадження № 51-1308км22) <https://reyestr.court.gov.ua/Review/105774898>.

Постанова ВС від 21.11.2022 у справі № 521/10923/18 (провадження № 51-3360км21) <https://reyestr.court.gov.ua/Review/107557042>.

Постанова ВС від 07.07.2022 у справі № 748/1046/19 (провадження № 51-1706км20) <https://reyestr.court.gov.ua/Review/105219325>.

Постанова ВС від 14.12.2022 у справі № 754/10882/17 (провадження № 51-1223км22) <https://reyestr.court.gov.ua/Review/107938586>.

Постанова ВС від 11.07.2022 у справі № 541/240/20 (провадження № 51-22км22) <https://reyestr.court.gov.ua/Review/105218427>.

Постанова ВС від 06.09.2022 у справі № 134/50/18 (провадження № 51-853км22) <https://reyestr.court.gov.ua/Review/106141397>.

7. Заходи забезпечення кримінального провадження.

Постанова ВС від 23.02.2022 у справі № 608/2172/18 (провадження № 51-4293км21) <https://reyestr.court.gov.ua/Review/103871778>.

Постанова ВС від 27.09.2022 у справі № 233/5393/20 (провадження № 51-5495км21) <https://reyestr.court.gov.ua/Review/106517271>.

8. Строки досудового розслідування.

Постанова ВС від 08.09.2022 у справі № 607/10395/21 (провадження № 51-598км22) <https://reyestr.court.gov.ua/Review/106191200>.

Постанова ВС від 24.10.2022 у справі № 216/4805/20 (провадження № 51-4684км21) <https://reyestr.court.gov.ua/Review/107050550>.

Постанова ВС від 01.11.2022 у справі № 711/262/20 (провадження № 51-1810км22) <https://reyestr.court.gov.ua/Review/107251797>.

Темі рефератів, доповідей:

1. Значення рішень Верховного Суду у правозастосовчій діяльності правоохоронних органів.

2. Правові положення Верховного Суду як основа застосування судового прецеденту в кримінальних провадженнях.

3. Особливості формування правових позицій Верховного Суду у кримінальному провадженні.

4. Правові позиції Верховного Суду: врахування їх в діяльності органів досудового розслідування.

5. Огляд та обшук транспортного засобу у кримінальному провадженні: аналіз практики Верховного Суду.

Питання для самоконтролю:

1. Значення судової практики Верховного Суду (актуальна практика) для органів досудового розслідування.
2. Назвіть проблеми правової регламентації та практики забезпечення присутності під час проведення слідчої (розшукової) дії осіб, чії права та законні інтереси можуть бути обмежені або порушені.
3. Сформулюйте особисту позицію в проблемах, пов'язаних із залученням понятих до проведення слідчих (розшукових) дій (за результатами аналізу актуальної практики в оглядах судової практики Верховного Суду).
4. Наведіть та прокоментуйте правові позиції Верховного Суду щодо проведення огляду в житлі чи іншому володінні за добровільною згодою особи, яка ним володіє.
5. Назвіть актуальні проблеми правової регламентації та практики проведення обшуку без ухвали слідчого судді.
6. Вкажіть проблемні питання, пов'язані з визначенням меж примусу, що може мати місце під час освідування.
7. Які проблемні питання пов'язані з визначенням суб'єктів проведення освідування?

ТЕМА № 13. Відновне правосуддя у кримінальному процесі: міжнародний досвід та перспектива розвитку в Україні.

Завдання для самостійної роботи:

I. Опрацюйте навчальні питання:

1. Особливості процесу медіації та можливі наслідки прийнятого рішення.
2. Правові можливості відновного правосуддя в Україні.
3. Перспективи та проблеми застосування відновного правосуддя в Україні.
4. Визначте переваги відновного правосуддя як альтернативного способу розв'язання конфліктів.

II. Проаналізувати європейські правові акти у сфері відновного правосуддя, зокрема: Рекомендації Комітету міністрів Ради Європи «Про шляхи полегшення доступу до правосуддя», «Про становище потерпілого в межах кримінального права і кримінального процесу», «Про спрощення кримінального правосуддя», «Про соціальний вплив на злочинність неповнолітніх».

III. Проаналізувати основні положення Закону України «Про медіацію» від 16 листопада 2021 року (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1875-20#Text>).

Теми рефератів, доповідей:

1. Історія кримінально-процесуальної політики у сфері примирення та посередництва в Україні.
2. Загальнотеоретичні аспекти процедури медіації в кримінальних провадженнях щодо неповнолітніх.
3. Правові основи відновного правосуддя у чинних нормативно-правових актах.
4. Європейський досвід впровадження відновного правосуддя на прикладі Англії та Німеччини.
5. Сучасні правові основи застосування програм відновного правосуддя.
6. Українська модель відновного правосуддя.

Питання для самоконтролю:

1. Підходи до поняття відновного правосуддя.
2. Загальноправові принципи кримінального процесу, на яких ґрунтується відновне правосуддя.
3. Спеціальні принципи відновного правосуддя.
4. Основні форми відновного правосуддя та їх характеристика.
5. Поняття та суть медіації.
6. Елементи медіації: посередництво, конфлікт, процедура.
7. Місце медіації у кримінальному процесі.
8. Міжнародно-правові акти ООН у сфері відновного правосуддя.
9. Передумови впровадження відновного правосуддя у законодавство України.
10. Норми КПК як способи реалізації відновного підходу.

ТЕМА № 14. Спеціальне досудове розслідування кримінальних правопорушень: теорія та практика.

Завдання для самостійної роботи:

I. Опрацюйте навчальні питання:

1. Винятки щодо здійснення спеціального досудового розслідування.
2. Повторне звернення з клопотанням про здійснення спеціального досудового розслідування.
3. Порядок вручення процесуальних документів підозрюваному при здійсненні спеціального досудового розслідування.

II. Проведіть аналіз застосування норм КПК України щодо спеціального досудового розслідування кримінальних правопорушень в практичній діяльності та наведіть приклади наявних проблем їх застосування та запропонуйте шляхи їх вирішення.

Теми рефератів, доповідей:

1. Право на захист у спеціальному досудовому розслідуванні (п. 3 ст. 6 Конвенції).
2. Загальні поради захиснику щодо надання дозволу на проведення досудового розслідування за спеціальною процедурою.
3. Категорії кримінальних правопорушень у спеціальному досудовому розслідуванні.
4. Умови проведення спеціальної процедури досудового розслідування.
5. Винятки щодо здійснення спеціального досудового розслідування.

Питання для самоконтролю:

1. Засади здійснення спеціального досудового розслідування.
2. Вкажіть процесуальні підстави та умови здійснення спеціального досудового розслідування.
3. Чи можна здійснювати спеціальне досудове розслідування щодо неповнолітнього?
4. Вкажіть вимоги до клопотання про здійснення спеціального досудового розслідування.
5. Вкажіть строк розгляду слідчим суддею клопотання про здійснення спеціального досудового розслідування.
6. Вкажіть порядок залучення захисника при здійсненні спеціального досудового розслідування.
7. Порядок виклику підозрюваного при здійсненні спеціального досудового розслідування.

ТЕМА № 15. Особливості досудового розслідування в умовах воєнного стану.

Завдання для самостійної роботи:

I. Опрацюйте навчальні питання:

1. Зміст та форма кримінального провадження в умовах воєнного стану.
2. Процесуальний порядок утворення міжвідомчих слідчих груп.
3. Процесуальний порядок визначення підслідності в умовах воєнного стану.
4. Тримання під вартою. Повноваження керівника органу прокуратури.
5. Додаткові підстави зупинення досудового розслідування в умовах воєнного стану.

II. Проведіть аналіз норм КПК України щодо удосконалення порядку здійснення кримінального провадження в умовах воєнного стану.

Теми рефератів, доповідей:

1. Виклики та особливості досудового розслідування під час воєнного стану: аналіз міжнародних стандартів.
2. Безпека та доступ до інформації в умовах воєнного конфлікту: вплив на досудове розслідування.
3. Правові аспекти збору доказів у зоні проведення військових дій.
4. Роль міжнародних конвенцій у регулюванні досудового розслідування під час воєнного стану.

Питання для самоконтролю:

1. Визначте основні етапи досудового розслідування під час воєнного стану?
2. Як забезпечується безпека учасників кримінального провадження під час воєнного стану?
3. Дистанційна участь захисника у процесуальній дії.
4. Процесуальний порядок залучення перекладача під час воєнного стану.
5. Строк затримання особи за підозрою у вчиненні злочину без ухвали слідчого судді.
6. Строки повідомлення про підозру затриманому в умовах воєнного стану.
7. Зупинення досудового розслідування після повідомлення особі про підозру.

ТЕМА № 16. Міжнародна правова допомога при розслідуванні кримінальних правопорушень: теоретичні та практичні проблеми.

Завдання для самостійної роботи:

I. Опрацюйте навчальні питання:

1. Форми міжнародної правової допомоги.
2. Використання у доказуванні даних, отриманих шляхом міжнародної правової допомоги.
3. Забезпечення прав особи, стосовно якої розглядається питання про видачу (екстрадицію).
4. Порядок передачі засуджених осіб.
5. Організація роботи прокурора щодо міжнародного співробітництва у кримінальному провадженні.
6. Організація роботи судів щодо міжнародного співробітництва у кримінальному провадженні.

II. Опрацюйте нормативно-правові акти, які регулюють діяльність органів кримінальної юстиції у сфері міжнародного співробітництва, з визначенням назви документа та напрямку діяльності, який він регулює.

III. Опрацюйте рішення судів та Офісу Генерального прокурора та складіть за запропонованою формою аналітичну довідку:

Форма міжнародного співробітництва	Законодавчі прогалини	Найменування суду, його регіон, інстанція та реєстраційний № рішення/рішення Офісу Генерального прокурора	Шляхи перспективи) подолання проблеми (авторська точка зору)

Теми рефератів, доповідей:

1. Проблемні питання міжнародного співробітництва у сучасних умовах.
2. Процесуальний порядок та особливості тримання особи під вартою на території України в порядку міжнародної правової допомоги.
3. Форми міжнародного співробітництва та міжнародно-правової допомоги у сфері правоохоронної діяльності.
4. Україна як учасник міжнародного співробітництва з питань правоохоронної діяльності.
5. Система міжнародних регіональних органів у сфері співробітництва щодо протидії транснаціональній злочинності: структура, функції, повноваження.

Питання для самоконтролю:

1. Дайте визначення поняття міжнародна правова допомога?
2. Розкрийте сутність та специфіку міжнародного співробітництва під час кримінального провадження.
3. Назвіть форми міжнародного співробітництва під час кримінального провадження.
4. Вкажіть нормативно-правові акти, якими регулюються питання міжнародного співробітництва під час кримінального провадження.
5. Окресліть процесуальні рішення, які може прийняти центральний орган України за результатами розгляду запиту іноземної держави про міжнародну правову допомогу.
6. Протягом якого часу уповноважений (центральный) орган України надсилає матеріали, отримані під час виконання запиту, уповноваженому (центральному) органу запитуючої сторони після їх отримання від компетентного органу України?
7. Які процесуальні дії можуть бути проведені в порядку надання міжнародної правової допомоги?
8. Які права особи, стосовно якої розглядається питання про видачу (екстрадицію)?
9. Проаналізуйте підстави та порядок видачі осіб, які вчинили кримінальне правопорушення (екстрадицію).
10. Назвіть підстави та порядок виконання вироків судів іноземних держав.

11. Які вироки судів іноземних держав не підлягають виконанню в Україні?

5. Індивідуальні завдання

Тематика курсових робіт

Кримінальний процес

1. Правові засади кримінальної процесуальної діяльності слідчого.
2. Арешт майна у кримінальному провадженні в світлі практики Європейського суду з прав людини.
3. Правові основи кримінального процесуального доказування: теорія та практика.
4. Проблеми правозастосовного тлумачення норм кримінального процесуального права.
5. Функція обвинувачення в кримінальному провадженні України.
6. Теоретичні основи вчення про речові докази у кримінальному процесі.
7. Правове регулювання апеляційного провадження у кримінальному судочинстві України.
8. Реалізація приватного інтересу в кримінальному судочинстві України: теорія та практика.
9. Міжнародна практика судового контролю на досудовому розслідуванні.
10. Застосування Європейської конвенції з прав людини та практики Страсбурзького Суду в діяльності сторони захисту.
11. Загальна характеристика процесу реформ кримінальної юстиції.
12. Органи пробації та їх повноваження.
13. Національна та міжнародна практика судового розгляду воєнних злочинів.
14. Провадження на підставі угод у кримінальному процесі України: теорія та практика.
15. Роль прокурора у кримінальному провадженні: питання теорії і практики.
16. Проблемні питання досудового розслідування та судового провадження в умовах воєнного стану.
17. Застосування кримінальних процесуальних норм на стадії досудового розслідування в умовах воєнного стану.
18. Негласні слідчі (розшукові) дії: поняття, підстави та процесуальний порядок проведення.

19. Процесуальний статус керівника органу досудового розслідування: питання теорії та практики.
20. Особливості застосування спеціальних знань під час досудового розслідування.
21. Проведення процесуальних дій у режимі відеоконференції у кримінальному провадженні: питання теорії та практики.
22. Теорія та практика повідомлення про підозру.
23. Нормативне регулювання засад кримінального провадження.
24. Процесуальні строки при провадженні досудового розслідування: поняття, підстави їх провадження.
25. Закриття кримінального провадження як форма закінчення досудового розслідування.
26. Участь захисника під час досудового розслідування.
27. Закінчення досудового розслідування складанням обвинувального акту: теорія та практика.
28. Проблеми кримінальної процесуальної діяльності в сучасних умовах цифровізації.
29. Теорія та практика кримінального провадження щодо застосування примусових заходів медичного характеру.
30. Кримінальне провадження щодо застосування примусових заходів виховного характеру до осіб, які не досягли віку кримінальної відповідальності.
31. Теорія та практика провадження за нововиявленими або виключними обставинами.
32. Міжнародне співробітництво під час кримінального провадження: питання теорії та практики.
33. Проблеми екстрадиції у кримінальному провадженні України.
34. Правові аспекти діяльності слідчого щодо забезпечення відшкодування шкоди, завданої кримінальним правопорушенням.
35. Роль теоретичної спадщини А.Я. Дубинського для розвитку і становлення кримінального процесу України.
36. Допустимість доказів у кримінальному провадженні в сучасних реаліях.
37. Процесуальні документи на початковому етапі розслідування кримінального проступку.
38. Відновне правосуддя в системі ювенальної юстиції.
39. Актуальні питання реалізації засади верховенства права у кримінальному провадженні.

40. Реформування органів кримінальної юстиції в рамках європейських стандартів.

Кримінальне право

1. Поняття і види звільнення від кримінальної відповідальності.

Задача 1.

О., маючи намір на умисне заподіяння смерті своєму чоловіку Л., на ґрунті неприязних з ним стосунків познайомилась з Б., який за 40 тис. грн погодився виконати її прохання та вбити Л. Тоді О. передала Б. 20 тис. грн завдатку за виконання замовлення, фотокартку Л. та повідомила місце можливого його перебування та номерні знаки автомобіля. Однак вбивство вчинено не було, оскільки Б. був працівником поліції, що діяв з метою викриття злочинної діяльності О.

Визначте стадію вчинення умисного кримінального правопорушення.

Задача 2.

У холі готелю Б. випадково зустрів свою колишню коханку Г. та, бажаючи поновити стосунки, став вмовляти її повернутись. Однак Г. відповіла, що зустрічається зараз з іншим і не бажає поновлювати стосунки з Б. Глибоко вражений такою відповіддю Б. раптово схопив вазу, що стояла поруч, та зі словами: «Не будеш ти його ніколи!», щосили вдарив нею Г. по голові, від чого остання померла на місці.

Кваліфікуйте дії Б. Відповідь поясніть.

2. Реалізація кримінального законодавства під час звільнення від кримінальної відповідальності у зв'язку з дійовим каяттям (ст. 45 КК України).

Задача 1.

Д., з метою вчинення крадіжки чужого майна, шляхом вільного доступу проник до охоронюваної території тракторної бригади ТОВ «Акрос», де, використовуючи різак по металу, таємно вилучив із приміщення тракторної бригади прогін для кран-балки довжиною 12 метрів, але був затриманий працівниками поліції безпосередньо під час вчинення злочину. Потенційна шкода, яка могла бути завдана ТОВ «Акрос», оцінена на суму 7 тис. грн.

Визначте стадію вчинення умисного кримінального правопорушення.

Задача 2.

Ю. повернувся раніше з відрядження додому та застав свою дружину і свого друга під час статевих зносин. Сильно обурений такою поведінкою з боку дружини (з нею 15 років перебував у шлюбі) та друга (з ним дружили 10 років) він миттю вдарив кухонним ножом спочатку жінку, а потім свого друга. Від заподіяних тілесних ушкоджень обидва померли на місці.

Кваліфікуйте дії Ю. Відповідь поясніть.

3. Реалізація кримінального законодавства під час звільнення від кримінальної відповідальності у зв'язку з примиренням винного з потерпілим (ст. 46 України).

Задача 1.

А., перебуваючи в стані алкогольного сп'яніння, вирішив згвалтувати літню громадянку В. Задля цього він проник на територію домоволодіння, де проживала В., та, використовуючи справжній пістолет «ТТ», який носив із собою, наніс удар рукояткою в обличчя потерпілій, збивши її з ніг. Сівши на неї зверху, А. почав наносити удари кулаком в різні частини тіла В. Потерпіла чинила опір і голосно кричала. Побоюючись бути затриманим, А. залишив подвір'я.

Визначте стадію вчинення умисного кримінального правопорушення.

Скільки кримінальних правопорушень вчинив А.?

Якщо декілька, то чи всі вони були закінченими?

Задача 2.

Х. більше трьох років перебував із М. у цивільному шлюбі. Одного разу М. сказала йому, що чекає дитину від іншого чоловіка. Наступного дня, з метою помсти за зраду, Х. задушив М. Судово-медична експертиза встановила, що загибла вагітною не була.

Кваліфікуйте дії Х. Відповідь поясніть.

4. Реалізація кримінального законодавства під час звільненні від кримінальної відповідальності у зв'язку з передачею особи на поруки (ст. 47 України).

Задача 1.

П., гуляючи парком, знайшов поліетиленовий пакет з набоями в кількості 1500 одиниць до малокаліберної рушниці та приніс його додому, де і зберігав. Згодом, маючи на меті збути їх, П. направився до пункту прийому металобрухту. Він намагався продати або обміняти їх на продукти харчування та спиртне, але був затриманий працівниками поліції. Згідно висновку балістичної експертизи вилучені патрони є бойовими припасами до нарізної спортивної та промислово-мисливської вогнепальної зброї, калібру 5,6 мм.

Визначте стадію вчинення умисного кримінального правопорушення.

Скільки кримінальних правопорушень вчинив П.?

Якщо декілька, то чи всі вони були закінченими?

Задача 2.

Ш. у відсутність чоловіка, який перебував у тривалому відрядженні, підтримувала статеві зв'язки з К. Через певний час вона завагітніла та, побоюючись розправи з боку чоловіка, вирішила позбавитися дитини. Про свій намір вона повідомила свою подругу Б., яка погодилася за певну винагороду їй допомогти. Коли дитина народилася, то Б. прийняла пологи, а наступного дня вони втопили дитину у ванні, а труп закопали.

Кваліфікуйте дії Ш. і Б. Відповідь поясніть.

5. Реалізація кримінального законодавства під час звільненні від кримінальної відповідальності у зв'язку із зміною обстановки (ст. 48 України).

Задача 1.

Х. для власного вживання придбав у невстановленої слідством особи наркотичний засіб. Увечері цього ж дня поведінка Х. викликала підозру у працівників митних органів при проходженні ним митного контролю в міжнародному пункті пропуску «Конотоп» Сумської митниці. У процесі особистого огляду й огляду речей Х. було виявлено та вилучено скляну пляшку з речовиною темного кольору. Згідно висновку хімічної експертизи, дана речовина є особливо небезпечним наркотичним засобом – опієм ацетильованим, в перерахунку на суху речовину, вагою 120 г.

Визначте стадію вчинення умисного кримінального правопорушення.

Скільки кримінальних правопорушень вчинив Х.?

Якщо декілька, то чи всі вони були закінченими?

Задача 2.

Р. і К., домовились вбити П. Придбавши отруту, призначену для труїння гризунів, К. підсипав її до кави, а Р. запропонував П. випити цей напій. Спробувавши каву з отрутою, П. почав блювати. Ніяких інших шкідливих наслідків не настало. Судово-медичною експертизою встановлено, що порошок був непридатний для отруєння людини.

Кваліфікуйте дії Р. та К. Відповідь поясніть.

6. Реалізація кримінального законодавства під час звільненні від кримінальної відповідальності у зв'язку із закінченням строків давності (ст. 49 України).

Задача 1.

Ш., перебуваючи в стані алкогольного сп'яніння та грубо порушуючи громадський порядок, підійшов до М., наступив йому на взуття, спровокував сварку, в ході якої наніс удар кулаком в щелепу, зламавши її та заподіявши М. тілесні ушкодження середньої тяжкості.

Визначте стадію вчинення умисного кримінального правопорушення.

Скільки кримінальних правопорушень вчинив М.?

Якщо декілька, то чи всі вони були закінченими?

Задача 2.

Під час побутової сварки дружина Т. вдарила свого чоловіка ножом для гостріння олівців (довжина леза 5 см) в живіт. При наданні медичної допомоги у лікарському закладі було встановлено, що внаслідок проникаючого поранення черевної порожнини ніякі внутрішні органи у чоловіка пошкоджені не були. Через три доби його було виписано з лікарні.

Кваліфікуйте дії Т. Відповідь поясніть.

7. Поняття, ознаки та принципи покарання.

Задача 1.

Д., перебуваючи у своєму житловому будинку з громадянкою Р., забажав вступити з нею в статевий зв'язок. Коли він повалив Р. на підлогу, вона закричала, що є неповнолітньою. Усвідомивши, що може бути притягнутим до кримінальної відповідальності за зґвалтування неповнолітньої, Д. припинив свої дії.

Чи є в діях Д. добровільна відмова при незакінченому кримінальному правопорушенні?

Якщо є, то на якій стадії вчинення умисного кримінального правопорушення вона відбулася?

Задача 2.

С. протягом певного часу схилив Є. до вступу з ним у статевий зв'язок, але остання не погоджувалась. Тоді С. з метою досягнення своєї мети освідчився їй та запропонував укласти шлюб, а після весілля емігрувати до однієї з країн дальнього зарубіжжя для постійного проживання. Подумавши декілька днів, Є. погодилась, після чого добровільно вступила з С. у статеві відносини. Після цього С. зник, виключивши телефон. Є. звернулась до поліції із заявою про її зґвалтування, в якій зазначила, що вчинила дії сексуального характеру з С. не добровільно, а під впливом обману.

Кваліфікуйте дії С. Відповідь поясніть.

8. Обставини, що пом'якшують та обтяжують покарання.

Задача 1.

Л., перебуваючи в позашлюбних стосунках із М., попередньо домовилась з ним про вчинення вбивства її чоловіка Д. Як потім повідомила Л., стосунки були напружені, а у разі розірвання шлюбу, все майно залишалось Д. Увечері, в під'їзді будинку, де мешкало подружжя Л. і Д., М. наніс п'ять ударів важким предметом по голові чоловікові, зовнішньо схожому на Д. Від нанесених травм чоловік помер. Потім з'ясувалося, що потерпілим виявився випадковий громадянин Т.

Визначте стадію вчинення умисного кримінального правопорушення.

Скільки кримінальних правопорушень вчинив М.?

Якщо декілька, то чи всі вони були закінченими?

Задача 2.

У нічному клубі Р. познайомився з Д. і запропонував провести її додому. По дорозі у безлюдному місці він раптово напав на Д., повалив її на землю та, вчинив дії сексуального характеру, пов'язані із вагінальним проникненням в тіло Д. За заявою Д. проти Р. було розпочато кримінальне провадження, однак через місяць після цього вони одружилися.

Кваліфікуйте дії Р. Відповідь поясніть.

9. Актуальні проблеми реалізації кримінально-правових норм щодо призначення покарання.

Задача 1.

Пізно ввечері З., скориставшись відсутністю відвідувачів у кафе, погрожуючи мисливським ножом, який носив із собою, вчинив напад на касира Ш., прагнучи заволодіти виручкою у касі, однак грошей там не виявилось. Після такої невдачі З. швидко вибіг з кафе та зник у невідомому напрямку.

Визначте стадію вчинення умисного кримінального правопорушення.

Скільки кримінальних правопорушень вчинив З.?

Якщо декілька, то чи всі вони були закінченими?

Задача 2.

Старшокласники 17-річні М. і С. періодично вели розмови на сексуальні теми в присутності 13-річної Л., демонструючи при цьому відеоролики порнографічного характеру з допомогою мобільних телефонів. Помітивши, що це викликає інтерес у Л., одного разу вони запропонували їй пройти з ними до занедбаного будинку, де Л. погодилась на стимулювання статевих органів М. і С.

Кваліфікуйте дії винних осіб. Відповідь поясніть.

10. Актуальні проблеми реалізації кримінально-правових норм щодо звільнення від покарання та його відбування.

Задача 1.

К., запропонувала М., за 3 тис. доларів США вбити її чоловіка, на що останній погодився. Після чого К. передала М. гроші, фотокартку чоловіка та вказала на можливе місце його знаходження. Увечері цього ж дня М. зустрів чоловіка К., дістав пістолет і двічі натиснув на спусковий гачок, але постріли не відбулися, тому що патрони були відвологлими.

Чи можна вважати дії К. та М. закінченим кримінальним правопорушенням?

Скільки кримінальних правопорушень вчинив М.?

Якщо декілька, то чи всі вони були закінченими?

Задача 2.

Р., з метою вчинення дій сексуального характеру, що пов'язані з проникненням в тіло потерпілої, напав на двадцятирічну М. Для подолання опору потерпілої Р. кілька разів вдарив М., заподіявши останній умисне легке тілесне ушкодження із короткочасним розладом здоров'я. Через це посягання у М. виникло хронічне психічне захворювання.

Кваліфікуйте дії Р. Відповідь поясніть.

11. Поняття, ознаки реалізації кримінального законодавства України.

Задача 1.

Маючи не зняту та не погашену судимість за вчинення крадіжок, А. і Л. знову вчинили чотири крадіжки з проникненням у житло, в ході яких заволоділи грошима у розмірі понад 390 тис. грн, коштовностями та цінними речами.

Про яку форму співучасті у кримінальному правопорушенні йдеться?

Задача 2.

Подружжя Т. через мережу Інтернет продавали довірливим громадянам під виглядом ліків розфасовані в упаковку крейду, заробивши на цьому 50 тис. грн.

Кваліфікуйте дії подружжя Т.

12. Механізм реалізації кримінального законодавства: поняття та сутність.

Задача 1.

В. запропонував неповнолітнім К. (14 років) та І. (15 років) вчинити крадіжку з магазину електронної техніки. Вночі, під'їхавши до магазину, В. залишився на вулиці біля автомобіля, а К. та І. розбили скло у вікні, проникли в приміщення магазину, звідки винесли два телевізори та десять мобільних телефонів і віддали їх В. Після цього В. продав викрадене на ринку за 130 тис. грн, і через декілька днів віддав К. та І. по 10 тис. грн кожному.

Визначте форму співучасті у кримінальному правопорушенні та види співучасників.

Задача 2.

К., побачивши на вулиці неповнолітнього М., який тримав в руках мобільний телефон «Samsung» останньої моделі вартістю 40,5 тис. грн, в якому знаходилася сім-картка оператора «КиївСтар» вартістю 150 грн і флеш-картка фірми виробника «Transcend» об'ємом 512 Гб вартістю 850 грн. К. вихватив мобільний телефон і втік у невідомому напрямку.

Кваліфікуйте дії К.

13. Елементи механізму реалізації кримінального законодавства.

Задача 1.

М., знаючи, що його знайомі П. та О. займаються викраденням автомобілів, при зустрічі пообіцяв, що придбає у них викрадений автомобіль марки «Лексус». Через тиждень П. запропонував М. придбати в нього за ціною значно нижчу за ринкову викрадений автомобіль марки «Лексус».

Визначте форму співучасті у кримінальному правопорушенні та види співучасників.

Чи можна говорити про те, що у даному випадку йдеться про причетність до кримінального правопорушення?

Задача 2.

Комірник ДП «Пі Джі Трейд» Д. дочекався, коли комірники складів № 1 та № 3 підуть додому та зачинять свої склади, а потім зімітував перед охоронцем підприємства свою затримку накопиченням невідкладної роботи у своєму складі. Після чого, у період з 23 год. 00 хв. до 1 год. 30 хв., достовірно знаючи, що комірники складів залишають ключі від своїх складів у побутовому приміщенні на вішалці, проник через вікно до складу. Він викрав продукцію (блендери, станки для гоління, комбайни) на суму 250 тис. грн.

Кваліфікуйте дії Д.

14. Співвідношення реалізації кримінального законодавства України з кримінально-правовою кваліфікацією.

Задача 1.

З метою вчинення крадіжки Д., О. та Р. проникли через вікно до квартири громадянки М. Коли вони виходили з помешкання з викраденими речами, то до приміщення зайшла сімдесятирічна господиня. Д. миттєво вихопив з кишені мисливського ножа та вдарив жінку в живіт. Остання від отриманого поранення померла на місці.

Визначте роль кожного із співучасників у вчиненні кримінального правопорушення (кримінальних правопорушень).

Задача 2.

В., перебуваючи в магазині техніки та користуючись тимчасовою відсутністю продавця Ж., здійснив крадіжку мобільного телефону останнього (марка «Apple» остання модель). З'ясувалося, що телефон у Ж. був майже новий, оскільки він користувався ним лише кілька днів.

Кваліфікуйте дії В.

15. Актуальні проблеми та кваліфікація закінченого кримінального правопорушення.

Задача 1.

Б. домовився з громадянином іноземної держави П. про збут в Україні наркотичних засобів. Отримавши від останнього 70 г героїну, Б. передав його студентам одного із закладів вищої освіти К., В. та А. для подальшої реалізації серед знайомих. Ці троє студентів, розділивши героїн на однакові дози, почали продавали його студентам закладів освіти міста.

Визначте форму співучасті у кримінальному правопорушенні та види співучасників.

Задача 2.

К., знаходячись на прибудинковій території за місцем проживання, на ґрунті особистих неприязних відносин зі своїми родичами вилив з пластикової пляшки бензин на входні двері та підлогу приміщення, при цьому запалив сірник і висловлював погрози в їх бік.

Кваліфікуйте дії К.

16. Актуальні проблеми реалізації кримінального законодавства України у частині добровільної відмови від доведення кримінального правопорушення до кінця при співучасті.

Задача 1.

Б., маючи намір викрасти з приміщення фірми комп'ютери та ксерокс, попросив свого друга С. допомогти йому в цьому. Приїхавши вночі до будівлі фірми на автомобілі С., вони вийшли із салону. Проте С. відмовився йти далі разом з Б. і вчиняти крадіжку, відповівши, що він буде чекати його тут. Б. виніс з приміщення фірми техніку та разом із С. вони завантажили її до салону автомобіля. У подальшому Б., після продажу викраденої техніки, розрахувався з С. за витрачене пальне.

Чи вчинене це кримінальне правопорушення у співучасті?

Якщо наявна співучасть у кримінальному правопорушенні, то визначте її форму та види співучасників.

Задача 2.

Н. і П. заздалегідь прибули на територію приватного підприємства «Авто», де був припаркований автомобіль Г. Після того, як Г. підійшов до свого авто, Н. і П. нанесли йому декілька ударів у голову, внаслідок яких останній втратив свідомість. Потім Н. і П. відкрили багажник його автомобіля, забрали сумку, в якій були 5 тис. доларів США, та помістили туди самого Г.

Кваліфікуйте дії Н. і П.

17. Актуальні проблеми реалізації кримінального законодавства України у частині кваліфікації дій учасників організованої групи чи злочинної організації.

Задача 1.

К. познайомився з трьома малолітніми Х., Б. та Ш., які втекли з дому та займалися жебрацтвом. К. надав їм їжу та одяг, а потім умовив їх вчиняти крадіжки з магазинів. У той час, коли К. відволікав увагу продавців-консультантів, звертаючись до них з різними питаннями, Х., Б. та Ш. одягали на себе та ховали під одягом різні речі, вчиняючи в такий спосіб їх крадіжку з магазину. Протягом місяця малолітні обікрали вісім магазинів. Викрадені товари вони віддавали К., який їх реалізовував на ринку, незначну частину грошей він віддавав малолітнім та купував їм продукти харчування.

Чи можна за таких умов говорити про співучасть зазначених осіб у вчиненні кримінальних правопорушень?

Ким у даному випадку є К.?

Задача 2.

Р. придбав фінський ніж. Підчас його повернення додому його затримали поліцейські і вилучили ніж. Експертиза визнала ніж холодною зброєю. Адвокат вимагав кримінальне провадження закрити, обґрунтовуючи це тим, що ніж вільно продавався у магазині і відсутністю протиправного умислу у Р.

Кваліфікуйте дії гр. Р. Відповідь поясніть.

18. Актуальні проблеми реалізації кримінального законодавства України у частині кваліфікації кримінального правопорушення, вчиненого в співучасті.

Задача 1.

Завідуючий складом побутової техніки Д. запропонував Б. та Р. вчинити крадіжку телевізорів і ноутбуків зі складу, пообіцявши відключити сигналізацію та залишити відімкнутими двері приміщення. Б. та Р. погодились на цю пропозицію. Про домовленість вчинити крадіжку Д. розповів своїй дружині, яка переконала останнього відмовитись від вчинення кримінального правопорушення. Д. погодився на умовляння дружини. Ввечері він як завжди включив сигналізацію та закрив приміщення, про що негайно повідомив Б. та Р. Однак ті не відмовились від наміру вчинити крадіжку та, зламавши замки, швидко винесли з приміщення складу телевізор та чотири ноутбуки.

Визначте роль Д., Б. і Р. у вчиненому кримінальному правопорушенні.

Чи наявна у діях Д. добровільна відмова у вчиненні кримінального правопорушення?

Варіант. Д. не повідомив Б. і Р. про свою відмову від участі в кримінальному правопорушенні та про те, що він не буде виконувати обіцяні дії.

Задача 2.

Приблизно біля 21 год. 00 хв. до бензостанції біля м. Житомир під'їхав автомобіль. З машини вийшли І. і К. Вони підійшли до каси станції і, погрожуючи обрізом мисливської рушниці касиру, викрали 5 тис. грн. Під час розшуку винних поліцейські затримали І., К. і П. Зі свідчень підозрюваних вдалось встановити, що напад готувався 2 місяця і винні особи планували пограбувати ще декілька бензостанцій.

Кваліфікуйте дії гр. І., К. і П. Відповідь поясніть.

19. Актуальні проблеми реалізації кримінального законодавства України у частині кваліфікації готування до кримінального правопорушення та замаху на кримінальне правопорушення при альтернативному й неконкретизованому умислі.

Задача 1.

В., Р. та П. домовились убити свого товариша по бізнесу Т., який заважав їм «відмивати» кошти, здобуті злочинним шляхом. На спільні гроші вони замовили вбивство Т., однак вбивця не зміг позбавити життя Т. у зв'язку з тим, що був затриманий поліцейськими за раніше вчинене кримінальне правопорушення. Дізнавшись про те, що вбивство не відбулося, спільники наступних спроб вбити Т. не зробили.

Чи підлягають В., Р. та П. кримінальній відповідальності?

Якщо «так», то на яких підставах?

Задача 2.

М. зберігав в сейфі мисливську рушницю в розібраному стані. Сейф він постійно тримав закритим, а ключі зберігав на роботі. Його син Р. (13 років) зламав замок та вбив К.

Кваліфікуйте дії гр. Р. і М. Відповідь поясніть.

20. Актуальні проблеми реалізації кримінального законодавства України у частині кваліфікації позитивної посткримінальної поведінки (дійове каяття).

Задача 1.

До О., який ремонтував власний автомобіль, підійшли троє підлітків і запитали чи не купить він у них за зниженими цінами колеса до автомобіля. О. погодився. Після цього підлітки вночі зняли колеса з чужого автомобіля, а наступного дня принесли їх О., одержавши за це обумовлену суму грошей.

Чи можна за таких умов говорити про співучасть у кримінальному правопорушенні?

Якщо «так», то визначте форму співучасті у кримінальному правопорушенні та види співучасників.

Задача 2.

Раніше судимий за зберігання вогнепальної зброї Л. був затриманий поліцейськими за співання непристойних пісень. Під час огляду його рюкзака було вилучено кухонний ніж і арбалет. Слідчий висунув версію, що зазначені предмети не є холодною зброєю.

Кваліфікуйте дії гр. Л. Відповідь поясніть.

21. Актуальні проблеми реалізації кримінального законодавства України при попередній кримінально протиправній діяльності.

Задача 1.

Водій А. віз директора заводу Р. на вокзал. Через несправність у двигуні вони зупинилися на півгодини. Пішов дощ. Побоюючись запізнитися на потяг, Р. наказав водієві їхати дуже швидко. Внаслідок перевищення швидкості на мокрому асфальті А. не впорався з керуванням при повороті, виїхав на тротуар і збив пішохода Д., який від заподіяних тілесних ушкоджень помер на місці пригоди.

Чи можна за таких умов говорити про співучасть у кримінальному правопорушенні?

Визначте роль А. і Р. у вчиненні кримінального правопорушення.

Варіант. Р. лише натякнув А., що можна було б їхати швидше.

Задача 2.

Під час спецоперації «Зброя» було затримано трьох осіб, які протягом року вчиняли пограбування ювелірних магазинів. Під час обшуку в квартирі одного з них був вилучений пістолет-кулемет дореволюційних часів. Експертиза визнала цей пістолет вогнепальною зброєю, але колекційним зразком.

Кваліфікуйте дії винних осіб. Відповідь поясніть.

22. Актуальні проблеми реалізації кримінального законодавства України у частині добровільної відмови від доведення кримінального правопорушення до кінця.

Задача 1.

І. організував озброєну групу в складі п'яти осіб. Протягом 6 місяців вони здійснювали напади на інкасаторські машини з метою заволодіння грошима. Допомогавав їм в отриманні інформації про рух автомобілів інспектор патрульної поліції К. Переховував злочинців Г., який раніше був засуджений за крадіжку та грабіж.

Визначте вид множинності кримінальних правопорушень.

Задача 2.

Н., К., М. домовились чинити напади на громадян. Для залякування вони застосовували пістолет «ГТ», який був непридатним для стрільби (зламана бойова пружина). Всього вони вчинили 5 нападів, забираючи у потерпілих майно, які ті мали при собі.

Кваліфікуйте дії гр. Н., К., М. Відповідь поясніть.

23. Актуальні проблеми та кваліфікація готування до кримінального правопорушення.

Задача 1.

К., працюючи на машинобудівному заводі, підмовив С. та Л. виносити із заводу різні запчастини та збувати їх на ринку. Для прикриття своєї злочинної діяльності вони відкрили фірму та, оформивши документи на дружину С., почали відраховувати певні суми грошей головному інженеру заводу та працівникові охорони Б. Займаючись такою кримінально протиправною діяльністю протягом року та не сплачуючи податки, вони своїми діями заподіяли державі збитки на суму 1 млн. 300 тис. грн

Чи є в діях винних осіб множинність кримінальних правопорушень? Якщо «так», то визначте її вид.

Задача 2.

Л. з метою крадіжки проникнув у квартиру. Коли він почав складати речі у валізу, то випадково побачив заряджений револьвер. Разом з речами він забрав і той револьвер. Згодом з'ясувалось, що господар квартири зберігав вогнепальну зброю незаконно.

Кваліфікуйте дії гр. Л. Відповідь поясніть.

24. Актуальні проблеми реалізації кримінального законодавства України у частині кваліфікації замаху на кримінальне правопорушення.

Задача 1.

Вироком суду К. засуджено за ч. 3 ст. 296 КК України за хуліганство, вчинене особою раніше судимою за хуліганство. Адвокат К. подав скаргу, в якій вказав, що в діях його клієнта відсутній рецидив кримінальних правопорушень, тому що раніше (у 2000 р.) він був засуджений за ч. 1 ст. 206 КК України (редакція до 1 вересня 2001 р.), яка відсутня в чинному Кримінальному кодексі.

Чи правомірною є скарга адвоката?

Задача 2.

М. був затриманий поліцейськими в момент, коли купив у невідомого саморобний фінський ніж і поклав його до кишені.

Кваліфікуйте дії гр. М. Відповідь поясніть.

25. Актуальні проблеми реалізації кримінального законодавства України у частині кваліфікації сексуального насильства (ст. 153 КК України).

Задача 1.

Громадянин Б. під час полювання вчинив убивство через необережність одного з мисливців, за що був засуджений за ч. 1 ст. 119 КК України до покарання у виді позбавлення волі. Через рік після відбуття покарання Б. вчинив крадіжку з

проникненням у житло, відповідальність за яку передбачена ч. 3 ст. 185 КК України.

Чи є у діях Б. множинність кримінальних правопорушень?

Задача 2.

Б., С. і Д. організували групу, розробили план діяльності та придбали вогнепальну зброю. Після цього вони почали, використовуючи зброю для подолання опору, нападати на жінок та гвалтували їх.

Кваліфікуйте дії гр. Б., С. і Д. Відповідь поясніть.

26. Актуальні проблеми реалізації кримінального законодавства України у частині кваліфікації домашнього насильства (ст. 126-1 КК України).

Задача 1.

Перебуваючи у стані алкогольного сп'яніння, С. почав чіплятися до незнайомого йому К., а потім став його бити, заподіявши легкі тілесні ушкодження. Не зупинившись на цьому, С. витягнув із кишені ніж та розмахуючи ним, погрожував К. У процесі боротьби К. вирвав ніж з рук С. і вдарив останнього у живіт. Від завданого удару С. помер.

Дайте кримінально-правову оцінку ситуації. Чи є в діях К. необхідна оборона? Відповідь обґрунтуйте.

Задача 2.

Ф. сів у таксі та, погрожуючи водію вогнепальною зброєю, примусив останнього слідувати за місто по вказаному ним маршруту. По ходу руху автомобіль був затриманий працівниками патрульної поліції.

Кваліфікуйте дії Ф. Відповідь поясніть.

Варіант. Ф. таємно вилучив таксі для того, щоб доставити до лікарні тяжко хворого Ж.

27. Актуальні проблеми реалізації кримінального законодавства України у частині кваліфікації умисного вбивства при обтяжуючих обставинах (ст. 115 КК України).

Задача 1.

Повертаючись вночі додому, Ц. побачив на темних сходах силует людини, що повільно направляла на нього револьвер. Вважаючи, що його хочуть вбити, К. вихопив свій пістолет і кілька разів вистрілив у силует. Пораненим, якому були завдані тяжкі тілесні ушкодження, виявився приятель Ц., який просто хотів пожартувати, погрожуючи іграшковим пістолетом.

Чи є в діях Ц. обставини, що виключають кримінальну протиправність діяння? Відповідь обґрунтуйте.

Задача 2.

В., керуючи автомобілем, перевищив встановлену швидкість і виїхав на тротуар, де вчинив наїзд на пішохода С., заподіявши йому тяжке тілесне ушкодження. Маючи намір зникнути з місця події, щоб уникнути відповідальності, В. порушив правила дорожнього руху та зіткнувся на перехресті доріг з легковим автомобілем. При зіткненні пасажиру легкового автомобіля Б. було заподіяно середньої тяжкості тілесне ушкодження.

Кваліфікуйте дії В. Відповідь поясніть.

Варіант. Пішоходу С. було заподіяно легке тілесне ушкодження.

28. Правотворчість: поняття, види, стадії.**Задача 1.**

К. на ґрунті ревнощів неодноразово погрожував своїй дружині В. розправою, бив та ображав її. Одного разу, прийшовши додому вночі в стані сильного алкогольного сп'яніння, він знову вчинив скандал та, погрожуючи розправою, став наближатися до дружини. Побоюючись за своє життя, вона схопила зі столу кухонний ніж і вдарила ним чоловіка у груди. Від отриманого поранення К. помер.

Дайте кримінально-правову оцінку ситуації. Чи є в діях В. обставини, що виключають кримінальну протиправність? Чи буде вона нести кримінальну відповідальність? Відповідь обґрунтуйте.

Задача 2.

17-річний Т., взяв без дозволу автомобіль батька, керуючи яким, здійснив наїзд на пішохода М., який від заподіяних ушкоджень помер на місці пригоди.

Кваліфікуйте дії Т. Відповідь поясніть.

Варіант. Т. було 15 років.

29. Суб'єкти правотворчості у кримінально-правовій сфері.**Задача 1.**

Озброєний обрізом рушниці Н. зайшов до відділення банку та, погрожуючи працівниці банку Ч. зброєю, наказав передати йому всю готівку, яка була в касі банку. Побоюючись за своє життя, Ч. передала Н. 350 тис. грн.

Дайте кримінально-правову оцінку ситуації. Чи є в діях Ч. обставини, що виключають кримінальну протиправність? Чи буде вона нести кримінальну відповідальність? Відповідь обґрунтуйте.

Задача 2.

Водій З., керуючи власним транспортним засобом, через власну неухважність вчинив наїзд на пішохода О., спричинивши йому тяжке тілесне ушкодження. На місці пригоди З. автомобіль не зупинив і допомоги потерпілому не надав.

Кваліфікуйте дії З. Відповідь поясніть.

Варіант. Пішохід О. помер на місці події.

30. Верховна Рада України як суб'єкт створення кримінального законодавства.

Задача 1.

Під час бойових дій рядовий К. відмовився виконувати наказ свого командира – капітана З., який вимагав розстріляти взятого в полон військовослужбовця.

Дайте кримінально-правову оцінку ситуації. Чи є в діях К. обставини, що виключають кримінальну протиправність? Чи буде він нести кримінальну відповідальність? Відповідь обґрунтуйте.

Задача 2.

П., рухаючись на велосипеді вулицею міста, проїхав на червоне світло і вчинив наїзд на пішохода Е., спричинивши йому середньої тяжкості тілесні ушкодження.

Кваліфікуйте дії П. Відповідь поясніть.

Варіант. Пішоходу Е. було спричинено легке тілесне ушкодження.

31. Президент України як суб'єкт створення кримінального законодавства.

Задача 1.

До Деснянського районного суду м. Києва від прокурора Київської місцевої прокуратури надійшло клопотання про звільнення від кримінальної відповідальності на підставі ст. 46 КК України К., підозрюваного у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 2 ст. 286 КК України, у зв'язку з примиренням з потерпілим. Потерпілий Д. вказав, що він згоден з клопотанням прокурора, йому відшкодовані матеріальні збитки і він не заперечує проти звільнення К. від кримінальної відповідальності у зв'язку з примиренням.

Чи підлягає П. звільненню від кримінальної відповідальності у зв'язку з примиренням винного з потерпілим?

Задача 2.

Біля 3 год, під час святкування Нового року, П. з балкону власної квартири запуслав феєрверки, чим порушив спокій інших громадян, що проживають в цьому будинку. Громадяни викликали працівників поліції, які затримали П.

Кваліфікуйте дії гр. П. Відповідь поясніть.

32. Конституційний Суд України як суб'єкт створення кримінального законодавства.

Задача 1.

В., маючи на меті вчинити вбивство О., незаконно придбав пістолет (вогнепальну зброю), який зберігав вдома. В подальшому він добровільно відмовився від здійснення свого наміру на позбавлення життя О., однак, пістолет продовжував возити в багажнику автомобіля.

Чи підлягає В. звільненню від кримінальної відповідальності за готування до умисного вбивства З. та за незаконне придбання, зберігання та носіння вогнепальної зброї (ч. 1 ст. 263 КК України)?

Задача 2.

Б. знаходячись у приміщенні майстерні по ремонту та пошиттю одягу, грубо порушуючи громадський порядок, з мотивів явної неповаги до суспільства, перебуваючи в стані алкогольного сп'яніння брутально лявся в адресу власниці майстерні П. та в присутності інших громадян. При цьому спричинив потерпілій П. легкі тілесні ушкодження з короточасним розладом здоров'я. Продовжуючи хуліганські дії, він вчинив опір поліцейському К., який зайшов до майстерні та намагався затримати правопорушника.

Кваліфікуйте дії гр. Б. Відповідь поясніть.

33. Народ України як суб'єкт створення кримінального законодавства.

Задача 1.

До Печерського районного суду м. Києва надійшло клопотання колективу підприємства «Верес» про звільнення від кримінальної відповідальності С., підозрюваної у вчинення кримінального правопорушення, передбаченого ч. 3 ст. 185 КК України, у зв'язку з передачею її на поруки трудовому колективу.

Підозрювана С. свою вину визнала повністю, щиро покалася у вчиненому, раніше не судима, вперше вчинила кримінальне правопорушення.

Чи є підстави для звільнення С. від кримінальної відповідальності у зв'язку з передачею на поруки?

Задача 2.

Охоронець фабрики Л. в селі Великий Березний Закарпатської області намагався схилити до статевих зносин робітницю цієї фабрики. Отримавши відмову, він підпалив запальничкою волосся жінки. Внаслідок цього потерпілій були завдані серйозні опіки голови, в тому числі вуха та частини обличчя.

Кваліфікуйте дії гр. Л. Відповідь поясніть.

34. Принципи правотворчості: поняття, види.

Задача 1.

В судовому засіданні захисник заявив клопотання про звільнення обвинуваченого Р. від кримінальної відповідальності у провадженні за ознаками кримінального правопорушення, передбаченого ч. 1 ст. 122 КК України (умисне середньої тяжкості тілесне ушкодження), на підставі ст. 49 КК України. Як встанови суд, з моменту вчинення правопорушення минуло 6 років.

Яке рішення повинен прийняти судом?

Задача 2.

Б. на торговельному ринку у м. Миколаєві придбав 85 г макової соломи з метою передати її своєму братові, який відбував покарання у ВТУ. Під час перевірки на контрольно-пропускному пункті ВТУ макову солому було виявлено у пакеті з продуктами харчування, які призначалися для засудженого.

Кваліфікуйте дії Б.

35. Актуальні проблеми реалізації кримінального законодавства України у частині кваліфікації прийняття пропозиції, обіцянки або одержання неправомірної вигоди службовою особою (ст. 368 КК України). Відмежування від одержання незаконної винагороди працівником державного підприємства, установи чи організації (ст. 354 КК України).

Задача 1.

Керівник підприємства Т. протягом п'яти місяців використовував кошти, призначені для виплати заробітної плати робітникам, на власні потреби.

До моменту повідомлення про підозру у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 1 ст. 175 КК України, Т. виплатив робітникам заробітну плату у повному обсязі.

Чи є підстави для звільнення Т. від кримінальної відповідальності? Дайте правову оцінку ситуації.

Задача 2.

Мешканець Фастівського району Київської області Г. незаконно виростив мак на своїй присадибній ділянці. Після збору врожаю вимолотив зерно маку, а макову солому зберігав та виготовляв з неї ацетильований опій без мети збуту.

Варіант. Г. макову солому зберігав та виготовляв з неї ацетильований опій як для власного вживання так і з метою збуту.

Кваліфікуйте дії Г.

36. Актуальні проблеми реалізації кримінального законодавства України у частині кваліфікації перевищення влади або службових повноважень працівником правоохоронного органу (ст. 365 КК України). Відмежування від зловживання владою або службовим становищем (ст. 364 КК України).

Задача 1.

Суд звільнив К. від кримінальної відповідальності за незаконне заволодіння транспортним засобом, передбачене ч. 3 ст. 289 КК України, зазначивши у рішенні, що К. вчинив злочин вперше, повернув автомобіль власнику і повністю відшкодував завдані збитки. Під час заволодіння транспортним засобом К. погрожував потерпілому застосувати насильство, небезпечне для життя чи здоров'я.

Чи правильним є рішення суду? Дайте правову оцінку ситуації.

Задача 2.

Г. та Д. за попередньою змовою займались незаконним виробництвом наркотичних засобів з метою збуту. Невдовзі Г. та Д. щиро покаялись, здали вироблені наркотичні засоби до поліції, вказали джерело їх придбання.

Чи можливе звільнення від кримінальної відповідальності Г. та Д.?

37. Актуальні проблеми реалізації кримінального законодавства України у частині кваліфікації розбою (ст. 187 КК України) і вимагання (ст. 189 КК України) як кримінальних правопорушень проти власності.

Задача 1.

М., який підозрювався у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 1 ст. 368 КК України, під час розгляду справи в суді звернувся з клопотанням про його звільнення від кримінальної відповідальності на підставі ст. 49 КК України, так як з моменту вчинення ним діяння пройшло 6 років.

В судовому засіданні прокурор виступив з запереченням проти звільнення, мотивуючи тим, що інкримінований М. злочин відноситься до корупційних.

Яке рішення повинен прийняти суд?

Задача 2.

На місці роботи слідчо-оперативної групи (виявлено чоловіка з ножовими пораненнями) старший слідчий майор поліції О., прагнучи продемонструвати свою владу місцевій громаді, витягнув з кобури табельну вогнепальну зброю та почав лякати її застосуванням оточуючих, вимагати негайно «видати злочинця», запевняючи, що «пересаджає» половину села, а також вдарив в обличчя громадянина, який спробував йому заперечити.

Кваліфікуйте дії О. Відповідь поясніть. Чи вчинив О. корупційне кримінальне правопорушення?

38. Актуальні проблеми реалізації кримінального законодавства України у частині кваліфікації хуліганства (ст. 296 КК України).

Задача 1.

К. на ґрунті ревнощів неодноразово погрожував своїй дружині В. розправою, бив та ображав її. Одного разу, прийшовши додому вночі в стані сильного алкогольного сп'яніння, він знову вчинив скандал та, погрожуючи розправою, став наближатися до дружини. Побоюючись за своє життя, вона схопила зі столу кухонний ніж і вдарила ним чоловіка у груди. Від отриманого поранення К. помер.

Дайте кримінально-правову оцінку ситуації. Чи є в діях В. обставини, що виключають кримінальну протиправність? Чи буде вона нести кримінальну відповідальність? Відповідь обґрунтуйте.

Задача 2.

Заступник начальника відділу карного розшуку одного з УП ГУНП м. Києва С. на початку цього року звернувся по телефону до директора приватного підприємства, мотивуючи останнього надати йому грошову винагороду в розмірі 15 тис. грн за вчинення в інтересах такого підприємця відповідних дій з використанням наданої цьому поліцейському влади. Директор приватного підприємства, усвідомлюючи протиправність дій С., узяв певний час на обмірковування зазначеного звернення.

Кваліфікуйте дії С. Відповідь поясніть.

39. Актуальні проблеми реалізації кримінального законодавства України у частині кваліфікації зґвалтування (ст. 152 КК України).

Задача 1.

Ю. у складі злочинної організації, створеної з метою вчинення особливо тяжких злочинів, займався збутом наркотичних засобів в особливо великих розмірах. Згодом він добровільно заявив поліції про участь в злочинній організації та активно сприяв розкриттю її діяльності.

Чи є підстави для звільнення Д. від кримінальної відповідальності на підставі ч. 2 ст. 255 КК України? Дайте правову оцінку ситуації.

Задача 2.

Відповідальний за прийняття та збереження доказів в УП ГУНП у Черкаській області капітан поліції Р. безвідповідально ставився до виконання своїх обов'язків, давав ключі від службової кімнати з речовими доказами без записів у відповідній книзі обліку. Внаслідок цього низка речових доказів на суму 127 тис. грн зникла.

Кваліфікуйте дії Р. Відповідь поясніть. Чи вчинив Р. корупційне кримінальне правопорушення?

40. Актуальні проблеми реалізації кримінального законодавства України у частині кваліфікації тілесних ушкоджень.

Задача 1.

Л. добровільно здав до Солом'янського управління поліції Головного Управління Національної поліції в м. Києві, вогнепальну зброю, яку зберігав протягом двох років за місцем проживання без передбаченого законом дозволу.

Дайте правову оцінку ситуації.

Задача 2.

До кабінету головного спеціаліста однієї з державних організацій К. зайшов бізнесмен Д., який попросив К. швидко «вирішити» в його особистих інтересах питання, яке перебувало в компетенції вказаної службової особи, але потребувало кропіткої та багатоденної роботи, та за це запропонував 1 тис. доларів США. При цьому К. надав свою згоду.

Кваліфікуйте дії К. та Д. Відповідь поясніть.

Варіант. К. був державним службовцем категорії «Б» і Д. про це знав.

ТРЕНІНГ

ФАБУЛА 1

В ході сварки з дружиною, громадянин Д. наніс кулаками обох рук не менше 4 ударів по обличчю потерпілої. У зв'язку з криками сусідка Н. викликала поліцію.

В подальшому Д. за допомогою кухонного ножа наніс 10 ударів у волосисту частину голови, праву вушну раковину, обличчя, ампутувавши при цьому праве очне яблуко, 4 удари по тулубу, 5 ударів по нижніх та верхніх кінцівках, 31 удар в обличчя, шию справа та зліва, завушні ділянки з ушкодженням кровоносних судин і ротоглотки. Після цього, Д. усвідомлюючи, що потерпіла жива та перебуває у свідомості, за допомогою ножа зажиттєво відокремив голову потерпілої від тулуба, чим завдав їй особливих фізичних страждань та нестерпного болю. В результаті тілесних ушкоджень потерпіла померла на місці.

Після цього на місце події прибули поліцейські поліції особливого призначення та слідчо-оперативна група. Поліцейські вимагали відчинити Д. двері, однак той відмовлявся. Криків жінки вже не було чути. В цей час слідчий А. прийняв рішення про проведення невідкладного обшуку та затримання Д. Слідчий наказав працівникам поліції особливого призначення примусово відчинити двері, що останні і зробили. Під час затримання Д. завдав одного удару ножем поліцейському, чим заподіяв йому легких тілесних ушкоджень. Після затримання Д. слідчий А. запросив двох сусідів у якості понятих та провів невідкладний обшук, під час якого було оглянуто труп жінки, вилучено кухонний ніж та біологічні сліди кримінального правопорушення. За результатами невідкладного обшуку було складено протокол огляду місця події.

Після повернення слідчо-оперативної групи до відділу поліції слідчий А. вніс відомості до ЄРДР за вказаним фактом.

Кваліфікуйте дії Д. Чи зміниться кваліфікація, якщо потерпіла залишиться живою лише через те, що працівники поліції вчасно затримали Д.? Якщо так, то яка буде кваліфікація дії Д.?

Які обставини можуть бути підставою для перекваліфікації кримінального правопорушення в ході досудового розслідування?

Чи правильне рішення прийняв слідчий А. про проведення невідкладного обшуку? Які підстави проведення невідкладного обшуку?

Які процесуальний порядок проведення обшуку житла особи? Яких помилок допустив слідчий А. під час проведення обшуку?

Чи можуть сусіди бути понятими під час обшуку? Хто не може бути понятим?

Чи є правові підстави для затримання Д.? Якщо так, то які саме?

Який документ повинен був скласти слідчий після затримання Д.?

Кого в обов'язковому порядку необхідно повідомити після затримання особи? В який термін це необхідно зробити?

Скільки часу є у слідчого, щоб внести дані до ЄРДР про кримінальне правопорушення. З якого моменту починається відлік часу?

ФАБУЛА 2

25.02.2022 р. в умовах воєнного стану, під час збройної агресії проти України молодший сержант А., механік-водій танку Т-90 однієї з військових частин держави-агресора, у складі механізованої колони прямував до м. Бровари Київської області. На дорогу поруч із колоною виїхав мікроавтобус Volkswagen Transporter, на якому були закріплені два білих прапори. А. спрямував танк на мікроавтобус і розчавив його. В мікроавтобусі загинули водій, вихователька дитячого садка та шість дітей у віці від 2 до 4 років.

Цю подію зафіксував на відео з власного мобільного телефону інший військовослужбовець держави-агресора Ж. та виклав це відео у власному відкритому телеграм-каналі.

Це відео було виявлено працівниками кіберполіції та направлено до Головного слідчого управління Національної поліції України. Слідчий Ц., отримавши відповідні матеріали, вніс відомості до ЄРДР за вказаним фактом.

В ході бойових дій, Ж. було взято у полон. Після деокупації усієї Київської області 03.04.2022 р. слідчий Ц. провів огляд місця події, де було вчинено зазначене кримінальне правопорушення. Однак на місці був лише автомобіль, трупи було заховано невідомим цивільними особами неподалік в лісі.

Кваліфікуйте дії А., Ж. та інших членів екіпажу танку. Чи є підстави притягнення Ж. до кримінальної відповідальності за вказане кримінальне правопорушення?

Чи зміниться кваліфікація дій винних осіб, якщо Ж. був членом екіпажу танку Т-90 разом з А.?

Крім зазначеного кримінального правопорушення, які ще суспільно небезпечні діяння вчинили А. і Ж. з огляду на умови задачі?

Які слідчі (розшукові) дії або негласні слідчі (розшукові) дії необхідно провести для огляду трупів потерпілих? Який процесуальний порядок проведення цих дій? Які документи необхідно скласти за результатами проведення таких слідчих (розшукових) дії або негласних слідчих (розшукових) дій?

Які процесуальні рішення треба прийняти, які слідчі (розшукові) дії або негласні слідчі (розшукові) дії необхідно провести для отримання доступу до мобільного телефону полоненого Ж., оригіналу відео та для його вилучення? Які документи необхідно скласти за результатами прийняття процесуальних рішень, проведення таких слідчих (розшукових) дії або негласних слідчих (розшукових) дій?

Чи має право слідчий Ц. допитати полоненого Ж. з приводу зазначеної вище події? Якщо так, то в якості кого та який процесуальний порядок допиту?

ФАБУЛА 3

Перегляд презентації на тему: «Медіація в кримінальному процесі»

27 липня 2021 року на 15.15 годині на шкільному подвір'ї гімназії № 177 м. Київ вул. Генерала Генадія Воробйова, 12 неповнолітній Л. вчинив бійку з неповнолітнім М., завдавши один одному легкі тілесні ушкодження.

Із заявою про вчинене кримінальне правопорушення до чергової частини Солом'янського УП ГУ НП України в м. Києві звернувся батько Л.

В процесі досудового розслідування було з'ясовано, що Л. та М. вчинили кримінальний проступок, вперше. Розкаялись у вчиненому діянні та позитивно характеризуються.

Батько М. звернувся до батька Л. з пропозицією врегулювати за допомогою медіатора конфлікт щодо нанесення легких тілесних ушкоджень. Пропозицію батька М. прийняв та запропонував звернутися до Українського центру медіації. Батько М. заперечував і наполягав на залученні медіатором сусіда К., який знає ситуацію, яка склалася, і перебуває в добрих відносинах з М. і Л., не має судимості, раніше був працівником прокуратури.

Слідчий задовольнив клопотання батька М., щодо застосування медіації, звернувшись вторинної правової допомоги.

Кваліфікуйте дії Л. та М.

На основі якого нормативно-правового документа встановлюється ступінь тяжкості тілесних ушкоджень?

Чи правильне рішення прийняв слідчий щодо застосування медіації?

Чи може сусід К. бути медіатором? Хто може бути медіатором в кримінальному процесі та який процесуальний порядок залучення медіатора?

Визначте алгоритм дій слідчого щодо застосування медіації?

Який термін проходження медіації?

Які наслідки непроходження медіації?

Контрольні питання:

1. Які кримінальні правопорушення проти власності відносяться до таких, що не пов'язані з викраденням чужого майна?
2. Що може виступати предметом кримінальних правопорушень проти власності?
3. Як спосіб вчинення кримінального правопорушення впливає на кваліфікацію кримінальних правопорушень проти власності?
4. З якого моменту крадіжку слід вважати закінченим кримінальним правопорушенням?
5. У чому полягає відмінність між крадіжкою і грабежем?
6. У чому полягає відмінність між грабежем і розбоєм?
7. У чому полягає відмінність між розбоєм і вимаганням?
8. Які є особливості кваліфікації хуліганства?
9. Як слід відмежовувати ввезення, виготовлення або розповсюдження творів, що пропагують культ насильства і жорстокості, расову, національну чи релігійну нетерпимість та дискримінацію від ввезення, виготовлення, збуту і розповсюдження порнографічних предметів?
10. Які є особливості визначення суб'єкта сутенерства?
11. Як відмежовувати створення або утримання місць розпусти і звідництво від сутенерства або втягнення особи в заняття проституцією?
12. Які є особливості кваліфікації сутенерства або втягнення особи в заняття проституцією?
13. Які є особливості кваліфікації ввезення, виготовлення, збуту і розповсюдження порнографічних предметів, при встановленні відповідного предмету кримінального правопорушення?
14. Які є особливості визначення суб'єктивної сторони бандитизму?

6. Методи навчання

Основними *формами проведення занять* з навчальної дисципліни «Кримінальна юстиція: правові доктрини та принципи правотворчості» є лекційні, семінарські та практичні заняття, самостійна, індивідуальна робота. Після закінчення вивчення навчальної дисципліни складається екзамен.

Методи навчання:

Контекстне навчання – в умовах максимально наближених до реальних інтегруються різні види діяльності здобувача (навчальна, наукова та практична).

Імітаційне навчання – використання ігрових та імітаційних форм навчання.

Проблемне навчання – через поданий навчальний матеріал, що містить проблемні питання, здобувач стимулюється на здійснення самостійного пошуку знань.

Словесні методи:

Розповідь-пояснення використовується під час навчання на протязі лекції. За метою виділяються такі види розповіді: розповідь-вступ, розповідь-повість, розповідь-висновок. Ефективність зазначеного методу залежить головним чином від уміння викладача розповідати, дохідливості та доступності інформації, від поєднання його з іншими методами навчання.

Бесіда – це діалог між викладачем та здобувачем вищої освіти, який дає можливість за допомогою цілеспрямованих і вміло сформульованих питань спрямувати їх на активізацію отриманих знань. Саме за допомогою бесіди викладач активізує діяльність здобувачів вищої освіти, ставлячи їм запитання для розмірковування, розв'язання проблемної ситуації.

Лекція служить для пояснення теми; її типовими ознаками, є тривалість запису плану та рекомендованої літератури, уведення та характеристика нових понять, розкриття та деталізація матеріалу, завершальні висновки викладача, відповіді на запитання. Види лекцій, які використовуються під час викладання дисципліни: проблемна лекція, лекція із попередньо запланованими помилками, лекція – бесіда, лекція – диспут, лекція-візуалізація.

Рольова гра – пояснення фабули (змісту та умов гри); підготовку дійових осіб для виконання своїх ролей; підготовку учнів-експертів, ведучого.

Наочні методи:

Ілюстрація – допоміжний метод при словесному методі, її значення полягає в яскравішому викладенні та показі власної думки.

Демонстрація характеризується рухомістю засобу демонстрування, наприклад, демонстрація навчальних фільмів.

Навчальна робота під керівництвом викладача – *самостійна робота*, до якої належать самостійні письмові роботи, контрольні роботи, підготовка та написання тестів, рефератів (доповідей), формування папки-накопичувача з порівняльно-аналітичними таблицями, вирішення практичних завдань. *Індивідуальна робота* – написання курсових робіт за обраною темою.

7. Форми та методи контролю, критерії оцінювання результатів навчання

Розподіл балів, що присвоюються здобувачеві

Аудиторна робота (поточне накопичення балів)	Підсумковий контроль	Підсумкова кількість балів
<i>max 60 %</i>	<i>max 40 %</i>	<i>max 100 %</i>
Т. 1–Т. 16	Екзамен	
60 балів	40 балів	100 балів

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
90–100	відмінно	A	відмінне виконання
85–89	добре	B	вище середнього рівня
75–84		C	загалом хороша робота
66–74	задовільно	D	непогано
60–65		E	виконання відповідає мінімальним критеріям
35–59	незадовільно	Fx	необхідне перескладання
1–34		F	необхідне повторне вивчення курсу

Оцінювання компетентності здобувача вищої освіти з навчальної дисципліни та виставлення підсумкової кількості балів здійснюється шляхом встановлення відповідного рівня знань за кожне навчальне заняття та виставлення балів від 3 до 5, при цьому 2 – незадовільно і потребує перескладання. При визначенні рейтингу компетентності здобувача вищої освіти враховуються бали, які він отримав під час семінарських, практичних занять та за самостійну роботу (при цьому кількість балів має становити не менше 50% від всієї кількості семінарських та практичних занять). Остаточний бал визначається як сума всіх отриманих під час проведення навчальних занять балів розділена на кількість отриманих балів (при цьому «2» та «н» не враховуються) та помножена на коефіцієнт 12. При наявності трьох невідпрацьованих пропусків або негативних

балів здобувач до підсумкового контролю не допускається. Максимальна кількість балів за поточну роботу не повинна перевищувати – 60.

Підсумковий контроль здійснюється шляхом встановлення відповідного рівня знань теоретичної частини та встановлення умінь та навичок з практичної частини. Максимальна кількість балів за підсумковий контроль – 40.

Підсумкова кількість балів з навчальної дисципліни виставляється здобувачам вищої освіти за сумарною кількістю набраних балів, отриманих в результаті поточного та підсумкового контролів.

8. Інструменти, обладнання, програмне забезпечення, використання яких передбачає дисципліна

Під час проведення занять з навчальної дисципліни «Кримінальна юстиція: правові доктрини та принципи правотворчості» використовуються: мультимедійні проектори, персональні комп'ютери, планшети, програмне забезпечення (IBM i2, ArcGIS), яке дозволяє ефективно та змістовно демонструвати належну інформацію під час занять. Крім того використовується програмне забезпечення: ZOOM, VIBER, MOODLE та інші, за допомогою якого можна проводити дистанційне навчання з навчальної дисципліни.

Системотехнічне забезпечення навчальної дисципліни складається із:

–апаратних засобів (персональних комп'ютерів, мережевого обладнання, джерел безперебійного живлення, серверів, обладнання для відео конференц зв'язку тощо), що забезпечують розроблення і використання веб-ресурсів навчального призначення, управління навчальним процесом та необхідні види навчальної взаємодії між суб'єктами дистанційного навчання у синхронному і асинхронному режимах.

–інформаційно-комунікаційного забезпечення навчальної дисципліни «Кримінальна юстиція: правові доктрини та принципи правотворчості» із пропускнуою здатністю каналів, що надає всім суб'єктам дистанційного навчання навчального закладу цілодобовий доступ до веб-ресурсів і веб-сервісів для реалізації навчального процесу у синхронному та асинхронному режимах;

–програмного забезпечення загального призначення, яке має бути ліцензійним або побудованим на програмних продуктах з відкритими кодами.

Веб-ресурси навчальної дисципліни «Кримінальна юстиція: правові доктрини та принципи правотворчості», що необхідні для забезпечення дистанційного навчання, можуть містити: методичні рекомендації щодо їх використання, послідовності виконання завдань, особливостей контролю тощо; документи планування освітнього процесу (навчальні та робочі навчальні програми, навчально-тематичні плани); мультимедійні лекційні матеріали; практичні завдання; пакети тестових завдань для проведення контрольних заходів, тестування із автоматизованою перевіркою результатів, тестування із перевіркою викладачем; електронні бібліотеки чи посилання на них; бібліографії.

9. Орієнтовний перелік питань для підсумкового контролю з навчальної дисципліни.

1. Актуальні питання забезпечення права на захист під час кримінального провадження.
2. Актуальні питання реалізації засади розумних строків у кримінальному процесі.
3. Актуальні питання реалізації у кримінальному процесі недоторканності сфери приватного життя, житла чи іншого володіння особи, таємниці спілкування.
4. Актуальні проблеми реалізації засад забезпечення права на свободу і особисту недоторканність та недоторканність права власності.
5. Амністія та помилування: проблемні питання.
6. Видача осіб, які вчинили кримінальне правопорушення (екстрадиція) як форма міжнародного співробітництва у кримінальному провадженні.
7. Види заходів кримінально-правового характеру, що застосовуються до юридичних осіб.
8. Види рішень Європейського суду з прав людини.
9. Види умисних вбивств, їх характеристика.
10. Виклик підозрюваного, порядок опублікування та вручення процесуальних документів щодо його виклику при здійсненні спеціального досудового розслідування.
11. Вимоги до заяви про перегляд судового рішення за нововиявленими та виключними обставинами. Відкриття кримінального провадження за нововиявленими та виключними обставинами.
12. Вирішення питання про клопотання про здійснення спеціального досудового розслідування. Строки його розгляду.
13. Вирішення спорів про підслідність у кримінальному провадженні.
14. Відкриття касаційного провадження.
15. Відкриття матеріалів кримінального провадження іншій стороні. Ознайомлення з матеріалами кримінального провадження.
16. Відновне правосуддя: загальна характеристика, поняття, мета та принципи.
17. Впровадження єдиної електронної системи роботи з даними і матеріалами досудових розслідувань.
18. Врахування правових позицій Верховного Суду у діяльності органів досудового розслідування. Їх значення.
19. Дія кримінального процесуального закону в часі, у просторі і щодо осіб.
20. Доктринальний розвиток уявлень про заходи кримінального процесуального примусу.
21. Доктринальний розвиток уявлень про спеціальне досудове розслідування кримінальних правопорушень.

22. Доктринальні критерії класифікації джерел кримінального процесуального права
23. Доктринальні підходи вивчення процесуальних форм міжнародного співробітництва.
24. Доктринальні та практичні проблеми вбивства: поняття та види. Проблеми кваліфікації.
25. Доктринальні та практичні проблеми добровільної відмови від доведення кримінального правопорушення до кінця при співучасті.
26. Доктринальні та практичні проблеми затримання особи, що вчинила кримінальне правопорушення.
27. Доктринальні та практичні проблеми звільнення від кримінальної відповідальності.
28. Доктринальні та практичні проблеми звільнення від покарання та його відбування.
29. Доктринальні та практичні проблеми згвалтування.
30. Доктринальні та практичні проблеми крайньої необхідності.
31. Доктринальні та практичні проблеми кримінальних правопорушень проти статевої свободи та статевої недоторканості.
32. Доктринальні та практичні проблеми необхідної оборони.
33. Доктринальні та практичні проблеми обставин, що виключають кримінальну протиправність діяння.
34. Доктринальні та практичні проблеми призначення покарання.
35. Доктринальні та практичні проблеми, кваліфікація вчиненого при провокації кримінального правопорушення.
36. Доктринальні та практичні проблеми, кваліфікація готування до кримінального правопорушення.
37. Доктринальні та практичні проблеми, кваліфікація готування до кримінального правопорушення та замаху на кримінальне правопорушення при альтернативному й неконкретизованому умислі.
38. Доктринальні та практичні проблеми, кваліфікація дій виконавця.
39. Доктринальні та практичні проблеми, кваліфікація дій організатора.
40. Доктринальні та практичні проблеми, кваліфікація дій підбурювача.
41. Доктринальні та практичні проблеми, кваліфікація дій пособника.
42. Доктринальні та практичні проблеми, кваліфікація дій співучасників при експесі виконавця.
43. Доктринальні та практичні проблеми, кваліфікація дій учасників організованої групи чи злочинної організації.
44. Доктринальні та практичні проблеми, кваліфікація добровільної відмови від доведення кримінального правопорушення до кінця.
45. Доктринальні та практичні проблеми, кваліфікація закінченого кримінального правопорушення.

46. Доктринальні та практичні проблеми, кваліфікація замаху на кримінальне правопорушення.
47. Доктринальні та практичні проблеми, кваліфікація кримінального правопорушення, вчиненого в співучасті.
48. Доктринальні та практичні проблеми, кваліфікація кримінального правопорушення, вчиненого групою осіб і групою осіб за попередньою змовою.
49. Доктринальні та практичні проблеми, кваліфікація невдалої співучасті.
50. Доктринальні та практичні проблеми, кваліфікація позитивної посткримінальної поведінки (дійове каяття).
51. Доктринальні та практичні проблеми, кваліфікація посереднього виконавства.
52. Доктринальні та практичні проблеми, кваліфікація посягання при «відхиленні дії».
53. Доктринальні та практичні проблеми, кваліфікація причетності до кримінального правопорушення, її відмінність від співучасті.
54. Доктринальні та практичні проблеми, кваліфікація співучасті зі спеціальним суб'єктом.
55. Доктринальні та практичні проблеми, особливості кваліфікації перевищення влади або службових повноважень працівником правоохоронного органу. Відмежування від зловживання владою або службовим становищем.
56. Доктринальні та практичні проблеми, особливості кваліфікації розбою (ст. 187 КК України) і вимагання (ст. 189 КК України) як кримінальних правопорушень проти власності.
57. Доктринальні та практичні проблеми, особливості кваліфікації тілесних ушкоджень.
58. Домашнє насильство: поняття, види, особливості кваліфікації.
59. Європейські стандарти якості кримінального процесуального закону.
60. Загальнотеоретичні і прикладні проблеми реалізації засад кримінального провадження.
61. Законодавчі та прикладні проблеми виконання завдання кримінального провадження.
62. Залишення касаційної скарги без руху або її повернення.
63. Заперечення на касаційну скаргу.
64. Запит про міжнародну правову допомогу. Зміст та форма запиту про міжнародну правову допомогу.
65. Запровадження електронного кримінального судочинства: сучасний стан та перспективи розвитку.
66. Застосування практики Європейського суду з прав людини при забезпеченні виконання завдань кримінального провадження органами кримінальної юстиції.
67. Застосування практики ЄСПЛ при тлумаченні засади верховенства права.
68. Застосування практики ЄСПЛ при тлумаченні засади законності.

69. Застосування практики ЄСПЛ при тлумаченні засади рівності перед законом і судом.

70. Застосування судами України Конвенції та практики Європейського суду з прав людини як джерела права.

71. Застосування судової практики під час проведення слідчих (розшукових) дій.

72. Звернення до суду з обвинувальним актом.

73. Значна шкода для потерпілого при крадіжці (ч. 3 ст. 185 КК України).

74. Інстанційна підслідність.

75. Касаційний розгляд. Письмове касаційне провадження.

76. Кваліфікаційна характеристика прийняття пропозиції, обіцянки або одержання неправомірної вигоди службовою особою.

77. Колізії та конкуренція норм в кримінальному законодавстві України: проблеми їх вирішення.

78. Конвенція про захист прав людини та основоположних свобод та її місце в європейській системі захисту прав людини.

79. Концептуалізація загальних дефініцій та правової природи міжнародного співробітництва під час кримінального провадження.

80. Концептуальні основи закінчення досудового розслідування.

81. Крайня необхідність: поняття, ознаки.

82. Кримінальна відповідальність: спірні питання.

83. Кримінальне судочинство: поняття та його правове регулювання.

84. Кримінальні правопорушення, при вчиненні яких неможлива стадія готування.

85. Медіація як форма відновного правосуддя. Медіація між потерпілим та правопорушником.

86. Методологічні проблеми кримінального права на сучасному етапі його розвитку.

87. Міжнародно-правові акти ООН у сфері відновного правосуддя.

88. Міжнародно-правові основи відновного правосуддя.

89. Моделі регламентації обсягу перевірки судового рішення вищою судовою інстанцією. Межі та обсяг касаційного розгляду.

90. Напрями удосконалення законодавчого регулювання механізму міжнародного співробітництва під час кримінального провадження.

91. Напрями удосконалення законодавчого регулювання проблемних питань щодо повідомлення про підозру.

92. Насильство, небезпечне для життя чи здоров'я особи під час розбою (ст. 187 КК України).

93. Наукові основи кваліфікації кримінальних правопорушень: сутність і проблемні питання.

94. Недоліки та перспективи реформування норм кримінального процесуального законодавства, які регулюють діяльність органів досудового розслідування.

95. Норми кримінального процесуального права, їх структура та зміст.

96. Норми міжнародного права та їх роль в регулюванні кримінального провадження.

97. Обставини, що виключають кримінальну протиправність діяння, як правові підстави регламентування умов і меж застосування вогнепальної зброї, спеціальних засобів, заходів фізичного впливу в діяльності Національної поліції України.

98. Обставини, що виключають кримінальну протиправність діяння: теоретичні та практичні проблеми.

99. Основні етапи виникнення та розвитку кримінального процесуального законодавства України.

100. Особливості початку досудового розслідування в умовах воєнного стану.

101. Особливості здійснення кримінального судочинства судом присяжних.

102. Особливості початку досудового розслідування при виявленні ознак кримінального правопорушення на території дипломатичних представництв чи консульських установ.

103. Особливості співробітництва у кримінальних провадженнях на рівні ЄС.

104. Переїняття кримінального провадження як форма міжнародного співробітництва у кримінальному провадженні.

105. Підстави для скасування або зміни судового рішення судом касаційної інстанції.

106. Особливий режим кримінального провадження в умовах воєнного стану.

107. Підстави та процесуальний порядок закриття кримінального провадження та провадження щодо юридичної особи в умовах воєнного стану.

108. Повідомлення про підозру особі: аналіз окремих аспектів позиції Великої Палати Верховного Суду щодо спеціальних суб'єктів.

109. Повноваження персоналу органу пробації. Судова доповідь.

110. Повноваження суб'єктів розслідування.

111. Повноваження суду касаційної інстанції за наслідками розгляду касаційної скарги.

112. Поняття кримінально-процесуального закону, його сутність і значення в кримінальному судочинстві.

113. Поняття та елементи системи кримінального законодавства України.

114. Поняття, зміст, система нововиявлених та виключних обставин.

115. Процесуальний порядок затримання особи без ухвали слідчого судді та обрання міри запобіжного заходу в умовах воєнного стану.

116. Поняття, суть та елементи медіації.

117. Порядок виконання запиту (доручення) про міжнародну правову допомогу на території України.

118. Порядок виконання судових рішень у кримінальному провадженні. Звернення судового рішення до виконання.

119. Порядок і строки касаційного оскарження. Вимоги до касаційної скарги.

120. Права особи, стосовно якої розглядається питання про видачу (екстрадицію) в іноземну державу.
121. Право на захист у спеціальному досудовому розслідуванні.
122. Право на справедливий судовий розгляд та право на ефективний засіб юридичного захисту у практиці Європейського суду з прав людини.
123. Практика Європейського суду з прав людини у сфері захисту права на приватне, сімейне життя та житло.
124. Практика Європейського суду з прав людини у сфері свободи та особистої недоторканності.
125. Практика Європейського суду з прав людини: правові основи її застосування у кримінальному судочинстві.
126. Предмет незаконного привласнення особою знайденого або чужого майна, що випадково опинилося у неї.
127. Предметна підслідність.
128. Проблеми вдосконалення системи кримінальних покарань в Україні.
129. Проблеми Загальної частини Кримінального кодексу України та шляхи їх розв'язання.
130. Проблеми нормативної регламентації ступеню обов'язковості правових позицій Верховного Суду для судів нижчої інстанції.
131. Проблеми Особливої частини Кримінального кодексу України та шляхи їх розв'язання.
132. Проблеми реалізації засади змагальності сторін та свободи в поданні ними суду своїх доказів.
133. Проблеми реалізації кримінального законодавства України.
134. Проблеми та особливості кваліфікації тілесних ушкоджень.
135. Проблемні аспекти дії кримінального процесуального закону за колом осіб та шляхи їх вдосконалення.
136. Проблемні питання вбивства: поняття, види та кваліфікації.
137. Проблемні питання кваліфікації корисливих кримінальних правопорушень проти власності.
138. Проблемні питання кваліфікації кримінальних правопорушень проти власності.
139. Проблемні питання кваліфікації кримінальних правопорушень у сфері службової діяльності та професійної діяльності, пов'язаної з наданням публічних послуг.
140. Проблемні питання кваліфікації умисних вбивств.
141. Проблемні питання міжнародного співробітництва у сучасних умовах.
142. Проблемні питання провадження в суді касаційної інстанції.
143. Проблемні питання реалізації презумпції невинуватості під час кримінального провадження.
144. Прогалини в кримінальному законодавстві України та способи їх усунення.

145. Процесуальний порядок та особливості тримання особи під вартою на території України в порядку міжнародної правової допомоги.
146. Пряма та зворотна дія кримінального процесуального закону.
147. Реформування кримінального процесуального законодавства в частині регламентації статусу учасників кримінального провадження. Дізнавач та керівник органу дізнання як нові учасники кримінального провадження.
148. Розгляд клопотання про здійснення спеціального досудового розслідування.
149. Роль Верховного Суду у забезпеченні єдності судової практики.
150. Роль постанов Верховного Суду у регулюванні кримінальних процесуальних правовідносин.
151. Система оскарження й перевірки судових рішень у кримінальному судочинстві України та засади, на яких вона ґрунтується.
152. Системний підхід до вирішення проблеми запровадження дізнання як форми розслідування кримінальних проступків.
153. Спеціальна конфіскація. Випадки застосування спеціальної конфіскації.
154. Спеціальні принципи відновного правосуддя.
155. Співвідношення понять «джерело кримінального процесуального права» та «джерело кримінального процесуального законодавства».
156. Суб'єкти, порядок та строки звернення із заявами про перегляд судових рішень за нововиявленими та виключними обставинами.
157. Судове рішення за наслідками кримінального провадження за нововиявленими та виключними обставинами.
158. Судові рішення, які можуть бути оскаржені в касаційному порядку.
159. Сучасна парадигма правового регулювання початку досудового розслідування.
160. Територіальна підслідність.
161. Територіальна та екстериторіальна дія кримінального процесуального закону.
162. Тілесні ушкодження: види, ознаки, відповідальність за заподіяння.
163. Умисне вбивство з корисливих мотивів: підстави кваліфікації.
164. Умисне вбивство, вчинене за обтяжуючих обставин: співвідношення із суміжними кримінальними правопорушеннями.
165. Учасники кримінального судочинства: проблемні питання реалізації їх повноважень.
166. Форми відновного правосуддя та їх характеристики.
167. Формула кваліфікації кримінальних правопорушень, вчинених у співучасті.
168. Юрисдикція ЄСПЛ: загальна характеристика.
169. Строки в кримінальному провадженні, їх поновлення та продовження в умовах воєнного стану.

10. Рекомендовані джерела інформації

Основна

1. Азаров Ю. І., Шелякін О. С. Домашній арешт у кримінальному провадженні : монографія. Київ : Кафедра, 2020. 179 с.
2. Актуальні проблеми кримінальної юстиції та підготовки правоохоронців : матеріали наук.-практ. семінару (Одеса, 6 листоп. 2020 р.). Одеса : Гельветика, 2020. 89 с.
3. Актуальні проблеми кримінальної юстиції : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. (Одеса 26–27 черв. 2019 р.). Одеса : Міжнародний гуманітарний університет, 2019. 102 с.
4. Алгоритм дій працівників Національної поліції з суб'єктами, які здійснюють заходи щодо захисту дітей, постраждалих від насильства: метод. рек. для роботи навч. полігону «Кризова кімната, дружня до дитини» на базі ДДУВС. Дніпро, 2020. 138 с.
5. Андрушко А. А. Теоретико-прикладні засади запобігання та протидії злочинам проти волі, честі та гідності особи : монографія. Київ : Ваіте, 2020. 560 с.
6. Антошук Д. І. Суть та значення загальних положень судового розгляду кримінального провадження. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету*. 2017. № 28. С. 127–129 (Серія «Юриспруденція»).
7. Атаманов О. М. Повідомлення про підозру особі, місцезнаходження якої не встановлено або яка перебуває за межами країни : дис. ... д-ра філос. : 081 «Право». Київ, 2021. 309 с.
8. Аулін О. Інститут кримінальних проступків в Україні. *Громадська думка про правотворення*. 2020. № 9 (194). С. 26–28.
9. Бабаніна В. В. Механізм створення та реалізації кримінального законодавства України : монографія. Київ: Маслаков, 2019. 512 с.
10. Бабаніна В. В. Співвідношення кримінального права та кримінального закону. *Право і суспільство*. 2017. № 3, ч. 2. С. 160-165.
11. Бабаніна В. В. Суб'єкти реалізації кримінального законодавства України: поняття, види. *Європейські перспективи*. 2017. № 2. С. 216-223.
12. Бабаніна В. В. Конституція України як основа системи кримінального законодавства. *Наше право*. 2019. № 3. С. 195-201.
13. Бабаніна В. В. Лаконічність формулювання змін до закону про кримінальну відповідальність (на прикладі Закону України «Про внесення змін до КК України щодо посилення відповідальності за окремі військові злочини» від 12.02.2015. № 194-VIII). *Вісник Асоціації кримінального права України*. 2015. № 1 (4). С. 309–318.
14. Бабіков О. П. Негласні слідчі (розшукові) дії: правове регулювання, організація проведення, тактика, зразки процесуальних документів : монографія / НДПП. Київ, 2022. 384 с.

15. Байда А. О., Новіков Д. О. Запровадження інституту кримінальних проступків в Україні. Фінішна пряма на шляху. *Молодий вчений*. 2019. № 4 (1). С. 108–111.
16. Банчук О. А., Куйбіда Р. О. Вимоги статті 6 Конвенції про захист прав та основних свобод до процедури здійснення судочинства. Київ : Леста, 2005. 116 с.
17. Батиргареева В. С. Рецидивна злочинність в Україні: соціально-правові та кримінологічні проблеми : монографія. Харків : Право, 2009. 576 с.
18. Бегма А. П., Муляр Г. В., Ховпун О. С. Кримінальні проступки як новела кримінального кримінально-процесуального законодавства. *Часопис Київського університету права*. 2020. № 2. С. 365–368.
19. Безпала В. В. Істотні порушення вимог кримінального процесуального закону як підстава для скасування чи зміни судового рішення : дис. ... канд. юрид. Наук : 12.00.09. Київ, 2020. 238 с.
20. Берназюк Я. О. Особливості забезпечення єдності судової практики та відступу від правових позицій верховного суду (на прикладі вирішення публічно-правових спорів). *Вісник Луганського державного університету внутрішніх справ імені Е.О. Дідоренка*. 2020. № 2 (90) С. 77–89.
21. Благута Р. І., Мовчан А. В. Новітні технології у розслідуванні злочинів: сучасний стан і проблеми використання : монографія. Львів, 2020. 255 с.
22. Бобечко Н. Р. Апеляційне та касаційне провадження у кримінальному судочинстві України: правове регулювання, доктрина, практика : монографія. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2016. 686 с.
23. Бойко О. В. Право на справедливий судовий розгляд у кримінальному судочинстві України : дис. ... д-ра філос. : 081 «Право». Київ, 2021. 270 с.
24. Бойко О. В. Право на справедливий судовий розгляд як конвенційний стандарт кримінального провадження. *Науковий вісник міжнародного гуманітарного університету*. 2020. № 43. С. 172–175 (Серія «Юриспруденція»).
25. Бойко О. В. Розумні строки кримінального провадження в практиці Європейського суду з прав людини. *Jurnalul juridic national: teorie și practică*. 2020. № 3 (43). С. 83–90.
26. Бровко Н. І., Сімакова С. І. Інститут кримінальних проступків як механізм спрощеного порядку досудового розслідування. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2020. № 3. С. 298–301.
27. Василевич В. В. Кримінологічна політика України : монографія. Київ : НАВС, 2020. 433 с.
28. Вереша Р. В. Кваліфікаційне оцінювання суддів : навч.-практ. посіб. Київ: Алерта, 2017. 386 с.
29. Вереша Р. В. Суб'єктивний елемент злочину : бібліографія. Київ : Алерта, 2018. 110 с.
30. Використання в кримінальному провадженні відомостей, отриманих у результаті негласних слідчих (розшукових) дій : наук.-метод. рек. для підрозділів

НП України / [Цуцкірідзе М. С., Мартовицька О. В., Романюк В. В., Бурлака В. В. та ін.]. Харків : Харківський нац. ун-т внутр. справ, 2022. 82 с.

31. Використання електронних (цифрових) доказів у кримінальних провадженнях : метод. рек. / [М. В. Гуцалюк, В. Д. Гавловський, В. Г. Хахановський та ін.] ; за заг. ред. О. В. Корнейко. 2-е вид., допов. Київ, 2020. 103 с.

32. Використання спеціальних знань з метою подолання протидії проведенню слідчих (розшукових) дій : метод. рек. [О. В. Александренко та ін.] Київ : Нац. акад. внутр. справ. 2023. 30 с.

33. Волобуєв А. Ф., Орлова Т. А., Кримінальні проступки: забезпечення якійсного розслідування. *Правовий часопис Донбасу*. 2020. № 3 (72). С. 183–187.

34. Гловюк І. В., Стоянов М. М., Завтур В. А. Використання практики Європейського суду з прав людини у кримінальному провадженні : навч.-практ. компендіум. Одеса : Гельветика, 2020. 420 с.

35. Голіна В.В. Вибрані праці. Харків : Право, 2020. 592 с.

36. Горпинюк О. П. Застосування стандартів Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод у кримінальних провадженнях в Україні : навч.-метод. посіб. Львів : ЛьвДУВС, 2020. 223 с.

37. Деменчук М. О. Механізми забезпечення єдності судової практики Верховним Судом. *Юридичний вісник*. 2020. № 1. С 66–70.

38. Деменчук М. О. Роль Верховного Суду у забезпеченні єдності судової практики в Україні : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.10. Одеса, 2018. 220 с.

39. Дізнання в Національній поліції : навч. посіб. Київ : 7БЦ, 2022. 316 с.

40. Досудове розслідування кримінальних проступків : метод. рек. [С. С. Чернявський, М. С. Цуцкірідзе, Р. М. Дударець та ін.]. 2-ге вид., перероб. та допов. Київ : Нац. акад. внутр. справ, 2020. 230 с.

41. Дрозд В. Г. Концептуальні засади правового регулювання досудового розслідування як стадії кримінального провадження : дис. ... д-ра юрид. наук : 12.00.09. Харків, 2019. 495 с.

42. Дроздов О. М., Дроздова О. В. Правові позиції Європейського суду з прав людини : аналіт. огляд / за заг. ред. О. М. Дроздова, М. С. Ковтун, В. І. Ковтуна. Харків : Фактор, 2018. 624 с.

43. Дудоров О. О. Зловживання впливом: проблеми кваліфікації (судова практика). *Юридичний вісник України*. 2019. URL: <https://barristers.org.ua/news/zlovzhyvannya-vplyvom-problemy>.

44. Забезпечення безпеки учасників кримінального судочинства та інших осіб в інтересах правосуддя: науково-методичні рекомендації / [Цуцкірідзе М. С., Тетерятник Г. К., Бурлака В. В. та ін.]. Одеса : Одеський держ. ун-т внутр. справ, 2022. 65 с.

45. Загальні питання розуміння і застосування практики ЄСПЛ. Т. 1 / [П. Пушкар, Р. Бабанли] ; за заг. ред. П. Пушкаря та Р. Бабанли. Київ : Норма права, 2022. 168 с.

46. Застосування положень Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод в контексті затримання уповноваженою службовою особою в порядку статті 208 Кримінального процесуального кодексу України: метод. рек. / [М. С. Цуцкірідзе, В. В. Рогальська, О. А. Солдатенко та ін.]. Дніпро : Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ, 2022. 113 с.

47. Затримання уповноваженою службовою особою : метод. рек. / [А. А. Вознюк, О. С. Осетрова, О. Ю. Хабло та ін.]; за заг. ред. С. С. Чернявського. Київ : Нац. акад. внутр. справ, 2019. 52 с.

48. Калінніков О. В. Досудове розслідування у кримінальному провадженні за відсутності підозрюваного (in absentia) в Україні та країнах Європи (порівняльно-правове дослідження) : дис. ... д-ра філос. : 081 «Право». Київ, 2021. 314 с.

49. Калінніков О. В. Міжнародний та міждержавний розшук як обов'язкова умова здійснення спеціального досудового розслідування (in absentia). *Науковий вісник Національної академії внутрішніх справ*. 2020. № 3 (116). С. 115–127.

50. Качмар Б. М. Механізм забезпечення безпеки осіб, які беруть участь у кримінальному судочинстві (кримінальний процесуальний аспект) / наук. ред. М. О. Карпенко. Харків : Право, 2020. 181 с.

51. Кваліфікація та розслідування порушення законів і звичаїв війни : наук.-практ. посіб. / [А. А. Вознюк, І. В. Жук, О. В. Таран та ін.] : за заг. ред. М. С. Цуцкірідзе, В. В. Чернея, А. А. Вознюка. Київ : Норма права, 2023. 322 с.

52. Квашук Д. О., Пронік С. В. Запобігання катуванням у системі кримінальної юстиції України: реалії та перспективи. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2022. № 11. С. 596–598.

53. Колос С. С. Актуальні питання доказової діяльності суду під час судового розгляду у кримінальному провадженні. *Право і суспільство*. 2019. № 1. Ч. 2. С. 154–158.

54. Конюшенко Я. Ю. Проведення слідчих (розшукових) дій у кримінальному провадженні: проблеми теорії та практики : монографія. Харків : Факт, 2020. 476 с.

55. Копитова О. Продуктивність субсидіарного характеру судової правотворчості під час судового правозастосування. *Підприємництво, господарство і право*. 2020. № 8. С. 317–322.

56. Користін О. Є., Цюприк І. В., Свиридюк Н. П. Оцінювання ризиків розвитку системи кримінальної юстиції України. *Наука і правоохоронна*. 2021. № 2. С. 108–115.

57. Кравченко О. Проблемні питання застосування технічних засобів фіксування та їх результатів у доказуванні у кримінальному провадженні в аспекті реформування кримінальної юстиції в Україні. *Вісник прокуратури*. 2019. № 6. С. 67–76.

58. Крайник Г. С. Кримінальна відповідальність за забруднення або псування земель в Україні : монографія. Харків : Право, 2019. 204 с .

59. Кримінальне процесуальне право України : навч. посіб. для підготовки до іспитів. Київ : Центр учбової літератури, 2020. 216 с.
60. Кримінальний захист. Київ : Дакор, 2021. 208 с.
61. Кримінальний процес України у питаннях і відповідях : навч. посіб. / [Л. Д. Удалова, М. А. Макаров, Ю. І. Азаров та ін.]. 5-е вид., переробл. і допов. Київ : КНТ, 2020. 431 с.
62. Кримінальний процес України : навч. посіб. / [В. Л. Ортинський та ін.] ; за ред. В. С. Канціра. Львів : Львівська політехніка, 2020. 442 с.
63. Кримінальний процес України : навч. посіб. / за заг. ред. О. П. Кучинської, Ю. В. Циганюк. Київ : Юрінком Інтер, 2021. 448 с.
64. Кримінальний процес України: досудове розслідування : навч. посіб. / [О. О. Волобуєва, М. С. Городецька, Т. О. Лоскутов та ін.]; за заг. ред. В. М. Бесчастний. Кривий Ріг : Роман Козлов, 2019. 120 с.
65. Кримінальний процес : навч. посіб. / [О. В. Капліна, М. О. Карпенко, В. І. Маринів та ін.]. Харків : Право, 2020. 296 с.
66. Кримінальний процес : навч. посіб. для підгот. до іспиту / [О. В. Капліна, М. О. Карпенко, В. І. Маринів та ін.]. Харків : Право, 2020. 290 с.
67. Кримінальний процес : підручник / [І. В. Басиста, Р. І. Благута, І. В. Гловюк та ін.]; за заг. ред. А. Я. Хитри, Р. М. Шехавцова. Львів : Львівський державний університет внутрішніх справ. 2022. Ч. 2. 260 с.
68. Кримінальний процес : підручник / [І. В. Басиста, Р. І. Благута, І. В. Гловюк та ін.]; за заг. ред. А. Я. Хитри, Р. М. Шехавцова. Львів : Львівський державний університет внутрішніх справ. 2022. Ч. 3. 316 с.
69. Кримінальний процес. Навчальний посібник для підготовки до іспиту / [Капліна О. В., Карпенко М. О., Маринів В. І.]. Харків : Право, 2022. 296 с.
70. Кримчук С. Г. Теоретико-правові та прикладні основи здійснення повідомлення про підозру в кримінальному провадженні : дис. ... д-ра філос. : 081 «Право». Київ, 2020. 223 с.
71. Лазукова О. В. Особливий режим досудового розслідування в умовах воєнного, надзвичайного стану або у районі проведення антитерористичної операції : дис. ... канд. юрид. Наук : 12.00.09. Харків, 2018. 276 с.
72. Мовчан Р.О. «Воєнні» новели Кримінального кодексу України: правотворчі та правозастосовні проблеми : монографія. Київ : Норма права, 2022. 244 с.
73. Навроцький В. О. Основи кримінально-правової кваліфікації : навч. посіб. 2-ге вид. Київ : Юрінком Інтер, 2009. 512 с.
74. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України / за заг. ред. І. М. Копотуна. Київ : Професіонал, 2020. 864 с.
75. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України / за ред. М. І. Мельника, М. І. Хавронюка. 11-те вид. Київ : Дакор, 2019. 1384 с.
76. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України. За редакцією Ігоря Копотуна. К.: 2022. 784 с.

77. Науково-практичний коментар Кримінального процесуального кодексу України / за ред. С. В. Ківалова та С. І. Кравченка. Одеса : Фенікс, 2020. 924 с.
78. Невінчаний М. О. Виникнення та розвиток ідеї створення Міжнародного кримінального суду як постійного органу міжнародної кримінальної юстиції. *Молодий вчений*. 2021. № 5. URL: <https://molodyivchenyi.ua/index.php/journal/article/view/634>.
79. Несінов О. М. Апеляційне оскарження вироку суду : практич. посіб. Київ : Норма права, 2021. 290 с.
80. Нєнов Д. Три проблеми кримінальної юстиції: як можна покращити роботу слідства та судів? *Юридичний вісник України*. 2022. № 1/2.
81. Никоненко М. Я. Пояснення в системі джерел доказів у кримінальних провадженнях про кримінальні проступки. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету*. 2020. № 43. С. 163–167 (Серія «Юриспруденція»).
82. Новели кримінального законодавства України, прийняті в умовах воєнного стану : наук.-практич. комент. / [А. А. Вознюк, О. О. Дудоров, Р. О. Мовчан та ін.]; за ред. А. А. Вознюка, Р. О. Мовчана, В. В. Чернея. Київ : Норма права, 2022. 278 с.
83. Новожилов В. С. Завданнецентричне тлумачення кримінальних процесуальних норм як спосіб визначення цілеспрямованості та доцільності процесуальної діяльності на прикладі здійснення прокурором повноважень слідчого судді в районі проведення Операції об'єднаних сил. *Філософські та методологічні проблеми права*. 2021. № 1. С. 105–126.
84. Організація роботи слідчо-оперативної групи : навч. посіб. / [Л. Д. Удалова, Ю. В. Сухомлин, А. С. Симчук та ін.]. Київ, 2020. 503 с.
85. Орловський Р. С. Теоретичні та методологічні проблеми інституту співучасті у кримінальному праві України : монографія. Харків : Право, 2019. 624 с.
86. Особливий режим досудового розслідування, судового розгляду в умовах воєнного стану: науково-практичний коментар Розділу IX-1 Кримінального процесуального кодексу України / [Гловюк І., Дроздов О., Тетерятник Г. та ін.]. 2-е вид. Дніпро-Львів-Одеса-Харків, 2022. 58 с.
87. Особливості досудового розслідування кримінальних правопорушень, пов'язаних з домашнім насильством : науково-практичний poradnik / [М. С. Цуцкірідзе, Д. О. Пилипенко, С. В. Гайду та ін.]. Донецький державний університет внутрішніх справ, 2022. 77 с.
88. Особливості розслідування фактів сексуального насильства в умовах збройного конфлікту : пам'ятка. Київ, 2023. 36 с.
89. Право Європейського Союзу : нормат. матеріали за ред. І. В. Яковюка. Харків : Право, 2019. 500 с.
90. Приймак І. В. Теорія та практика здійснення повідомлення у кримінальному провадженні в ході досудового розслідування : монографія / за наук. ред. І. І. Татарина. Львів : Львівський державний університет внутрішніх справ. 2023. 228 с.

91. Процесуальні особливості розслідування за нововиявленими обставинами після звільнення тимчасово окупованих територій Луганської, Донецької областей та Автономної Республіки Крим: наук.-практ. рек. / [М. С. Цуцкірідзе, С. С. Вітвіцький, О. О. Волобуєва та ін.]. Київ: 7БЦ, 2022. 36 с.
92. Савченко А. В. Корупційні злочини (кримінально-правова характеристика): навч. посіб. Київ: Центр учбової літератури, 2016. 168 с.
93. Саченко А. П. Практика Європейського суду з прав людини. Кримінальний аспект. Харків: Право, 2021. 208 с.
94. Сиза Н. П. Реалізація змагальності сторін під час судового розгляду в кримінальному провадженні України. Вісник НТУУ «КПІ». Політологія. Соціологія. Право. 2020. Вип. 2 (46). С. 70–76.
95. Симоненко Н. О., Савченко А. В., Горбачевський В. Я. Кримінально-правова характеристика згвалтувань: навч. посібник. Київ: Національна академія внутрішніх справ, 2022. 90 с.
96. Січко С. О. Загальні положення досудового розслідування: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.09. Харків, 2021. 231 с.
97. Слідчі (розшукові) дії у кримінальному провадженні: мультимед. навч. посіб. / [Осауленко О.А., Самодін А.В., Симчук А.С. та ін.]. URL: https://www.naiu.kiev.ua/books/slidchi_rozdii/index.html.
98. Солоненко О. М. Міжнародна кримінальна юстиція: етапи становлення та розвитку. Київ: Ліра-К, 2017. 358 с.
99. Стандарти розслідування воєнних злочинів. Незаконне позбавлення волі та катування: метод. рек. / [Пашковський М. І., Крапивін Є. О., Яворська В. В. та ін.]. Київ: Офіс Генерального прокурора, 2023. 104 с.
100. Степанова Г. М., Григорчук Н. П. Ефективний спосіб врегулювання спорів: застосування Програм медіації щодо неповнолітніх. *Відновне правосуддя в умовах воєнного часу*. Київ, 2022.
101. Степанова Г. М., Григорчук Н. П. Сучасна характеристика інституту медіації. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2022. № 1 С. 292–295.
102. Судове провадження: навч.-метод. посіб. / [Ю. П. Аленін, І. В. Гловюк, Н. Г. Габлей та ін.]. Одеса, 2020. 147 с.
103. Судові та правоохоронні органи України: мультимед. навч.-метод. посіб. / [Симчук А.С., Степанова Г.М., Кулик М.Й. та ін.]. Національна академія внутрішніх справ, 2019. URL: https://arm.naiu.kiev.ua/books/spou_2019/start.html.
104. Сучасні тенденції розвитку кримінальної юстиції в Україні / за ред. І. Гловюк, Н. Лашук. Львів: БОНА, 2021. 386 с.
105. Тарасюк С. М. Теоретичні та практичні проблеми забезпечення конституційних прав особи при проведенні в її житлі чи іншому володінні слідчих (розшукових) дій: монографія. Київ, 2021. 226 с.
106. Теорія доказового права: наук.-практ. посіб. за заг. ред. М. М. Ясинка. Київ: Алерта, 2021. 426 с.

107. Тертишник В. М. Кримінальний процес України. Загальна частина : підручник. 8-ме вид., доповн. і перероб. Київ : Алерта, 2020. 452 с.
108. Тертишник В. М. Кримінальний процес України. Особлива частина : підручник. 9-те вид., доповн. і перероб. Київ : Алерта, 2021. 438 с.
109. Тертишник В. М. Науково-практичний коментар Кримінального процесуального кодексу України. 20-те вид., доповн. і перероб. Київ : Алерта, 2023. 1120 с.
110. Тетерятник Г. К. Кримінальне провадження в умовах надзвичайних правових режимів: теоретико-методологічні та праксеологічні основи : монографія. Одеса : Гельветика, 2021. 500 с.
111. Тетерятник Г. К. Окремі питання правового регулювання кримінального провадження в умовах надзвичайних правових режимів. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету*. 2020. № 48. С. 98–101 (Серія «Юриспруденція»).
112. Тимощук В. Поняття і завдання судового огляду у кримінальному провадженні. *Підприємництво, господарство і право*. 2019. № 4. С. 265–273.
113. Фаринник В. І. Застосування заходів забезпечення кримінального провадження: теорія та практика. Київ : Алерта, 2017. 548 с.
114. Фаринник В. І. Теоретичні, правові та праксеологічні проблеми застосування заходів забезпечення кримінального провадження в кримінальному процесі України : дис. ... д-ра юрид. наук : 12.00.09. Київ, 2018. 565 с.
115. Хабло О. Ю. Обґрунтування підстав застосування запобіжних заходів: конвенційні стандарти та вітчизняна практика. *Право і суспільство*. 2020. № 4. С. 270–278.
116. Царьова І. В. Термінологічний характер словосполучень у мові Кримінального кодексу України. *Термінологічний вісник*. 2019. Вип. 5. С. 206–212.
117. Чернобаєв С. І. Повноваження слідчого під час досудового розслідування : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.09. Харків, 2020. 217 с.
118. Черняхівський Б. В., Юсупов В. В. Проведення обшуку під час розслідування несанкціонованого доступу до об'єктів критичної інформаційної інфраструктури : метод. рек. Київ, 2021. 50 с.
119. Членов М. В. Щодо обчислення строків досудового розслідування під час об'єднання та виділення кримінальних проваджень. *Актуальні проблеми вітчизняної юриспруденції*. 2019. № 3. С. 154–158.
120. Шепітько І. І. Судовий розгляд (судове слідство) в системі судового провадження у першій інстанції : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.09. Харків, 2018. 269 с.
121. Шульга Н. В. Окремі питання проведення процесуальних дій у режимі відеоконференції під час судового провадження. *Право та державне управління*. 2018. № 1 (30). С. 221–226.
122. Шульган І. І. Прокурор в кримінальному процесі : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.09. Львів, 2020. 238 с.

123. Шумило М. Є. Критерії спрощення процесуальної форми в кримінальних провадженнях. *Актуальні питання теорії та практики досудового розслідування кримінальних проступків*: матеріали міжвідом. наук.-практ. круглого столу (Київ, 14 листоп. 2019 р.). Київ, 2019. С. 147–149.

124. Юріков О. О. Питання класифікації суб'єктів доказування під час розслідування кримінальних проступків. *Актуальні питання теорії та практики досудового розслідування кримінальних проступків*: матеріали міжвідом. наук.-практ. кругл. столу (Київ, 14 листоп. 2019 р.). Київ, 2019. С. 193–196.

125. Юріков О. О. Слідчий як суб'єкт доказування в кримінальному провадженні. *Актуальні проблеми досудового розслідування*: матеріали міжвідом. наук.-практ. конф. (Київ, 5 лип. 2017 р.). Київ, 2017. С. 351–353.

126. Ягунов Д. Практика Європейського суду з прав людини (питання кримінального та цивільного судочинства, захисту власності, приватного і сімейного життя). 4-е вид., перероб. і допов. Одеса: Фенікс, 2019. 502 с.

127. Akimov M., Politova A. Definition of corrupt crimes and practice of application of some articles of Criminal Code of Ukraine in corruption counteraction. *The institutionalization of public relations in the fight against corruption: the experience of countries of Eastern and Western legal traditions (universal theoretical framework for relevant anti-corruption law of Ukraine)*: collective monograph. Tallinn: Baltija Publishing, 2019. P. 168–187.

128. Babanina V., Ivashchenko V., Grudzur O., Yurikov O. Criminal protection of children's life and health: international experience. *Revista Cuestiones Politicas*. 2021. Vol. 39. Num. 71. P. 350–365.

129. Babanina V. Structure of mechanism of implementation of Criminal legislation. *Науковий вісник Національної академії внутрішніх справ*. 2019. № 2 (111). С. 81–86.

130. Babanina V., Kuznetsov V., Lisova N., Vartyletska I.. Protección de las relaciones crediticias en el derecho penal de Ucrania. *Jurídicas CUC*. 2022. № 18 (1). P. 85–108.

131. Cherniavskyi S., Babanina V., Vartyletska I., Mykytchyk O. Peculiarities of The Economic Crimes Committed with the Use of Information Technologies. *European Journal of Sustainable Development*. 2021. № 10 (1). P. 420–431.

132. Cherniei V., Cherniavskyi S., Babanina V., Ivashchenko V. Criminal remedies and institutional mechanisms for combating corruption crimes: the experience of ukraine and international approaches. *Juridical Tribune*. 2022. № 12 (2). P. 227–245.

133. Yurikov O. Counteracting planning, preparation, resolution and management aggressive war on the territory of Ukraine. *Legal sciences and their role in the development of the legal culture of a modern man*: monograph. Riga: Baltija Publishing, 2022. С. 180–197.

Електронні джерела та адреси з мережі Internet:

1. Віденська конвенція про дипломатичні зносини : прийнята 18 квіт. 1961 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_048.
2. Віденська конвенція про консульські зносини : прийнята 24 квіт. 1963 р. URL: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_047.
3. Здійснення кримінального провадження та воєнний стан: які виклики стоять перед судами України. *Верховний Суд* : [Офіційний сайт]. URL: <https://supreme.court.gov.ua/supreme/pres-centr/news/1276689/>.
4. Інструкція з організації взаємодії органів досудового розслідування з іншими органами та підрозділами Національної поліції України в запобіганні кримінальним правопорушенням, їх виявленні та розслідуванні : наказ Міністерства внутрішніх справ України від 7 лип. 2017 р. № 575. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0937-17#Text>.
5. Інструкція про організацію проведення негласних слідчих (розшукових) дій та використання їх результатів у кримінальному провадженні : наказ Генеральної прокуратури України, Міністерства внутрішніх справ України, Служби безпеки України, Адміністрації Державної прикордонної служби України, Міністерства фінансів України, Міністерства юстиції України від 16 листоп. 2012 р. № 114/1042/516/1199/936/1687/5. URL: <http://www.minjust.gov.ua/42544>.
6. Конвенція ООН про незастосування строку давності до воєнних злочинів і злочинів проти людства : підписана 26 листоп. 1968 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_168.
7. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод : прийнята 4 листоп. 1950 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/card/995_004.
8. Конвенція про правопорушення та деякі інші дії, вчинені на борту повітряного судна : прийнята 14 верес. 1963 р. URL: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_244.
9. Конституція України : Основний Закон від 28 черв. 1996 р. URL: <http://www.president.gov.ua/en/content/constitution.html>.
10. Кримінальний кодекс України : Закон України від 5 квіт. 2001 р. № 2341-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14>.
11. Кримінальний процесуальний кодекс України з постатейними матеріалами практики Європейського суду з прав людини : наук.-практ. посіб. / А. В. Столітній та ін.; за заг. ред. А. В. Столітнього. 3-тє вид., допов. та переробл. Київ : Норма права, 2021. 1102 с.
12. Кримінальний процесуальний кодекс України з постатейними матеріалами практики Конституційного Суду України, Верховного Суду України та Верховного Суду, Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ. справ : наук.-практ. посіб. / А. В. Столітній та ін.; за заг. ред. А. В. Столітнього. 2-ге вид., допов. та переробл. Київ : Норма права, 2020. 1504 с.
13. Кримінальний процесуальний кодекс України : Закон України від 13 квіт. 2012 р. № 4651-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-1775>.

14. Мінімальні стандартні правила ООН, що стосуються відправлення правосуддя щодо неповнолітніх («Пекінські правила»): прийняті 29 листоп. 1985 р. URL: http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/995_211.

15. Огляд судової практики Касаційного кримінального суду у складі Верховного Суду за 2022 рік. Київ, 2023. 96 с.

16. Огляд судової практики Касаційного кримінального суду у складі Верховного Суду за I півріччя 2023 року. Київ, 2023. 69 с.

17. Огляд судової практики Касаційного кримінального суду у складі Верховного Суду за січень 2020 року. Київ, 2020. 43 с.

18. Огляд судової практики Касаційного кримінального суду у складі Верховного Суду за жовтень 2020 року. Київ, 2020. 38 с.

19. Огляд судової практики Касаційного кримінального суду у складі Верховного Суду за серпень 2021 року. Київ, 2021. 39 с.

20. Положення про дипломатичні представництва та консульські установи іноземних держав в Україні: указ Президента України від 10 черв. 1993 р. № 198/93. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/198/9>.

21. Положення про Єдиний реєстр досудових розслідувань, порядок його формування та ведення: затв. наказом Генеральної прокуратури України від 30 черв. 2020 р. № 298. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0298905-20#Text>

22. Порядок обчислення розміру фактичних витрат закладу охорони здоров'я на стаціонарне лікування потерпілого від злочинного діяння та зарахування стягнених з винних осіб коштів до відповідного бюджету і їх використання: постанова Кабінету Міністрів України від 16 лип. 1993 р. № 545. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/545-93-%D0%BF>.

23. Порядок обчислення розміру фактичних витрат закладу охорони здоров'я на стаціонарне лікування потерпілого від злочинного діяння та зарахування стягнених з винних осіб коштів до відповідного бюджету і їх використання: постанова Кабінету Міністрів України від 16 лип. 1993 р. № 545. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/545-93-%D0%BF>.

24. Постанова Верховного Суду від 30 верес. 2020 р. у справі № 523/16917/15-к. URL: <http://reyestr.court.gov.ua/Review/92021128>.

25. Постанови Пленуму Верховного Суду. URL: https://supreme.court.gov.ua/supreme/pro_sud/postanovap/.

26. Про адвокатуру та адвокатську діяльність: Закон України від 05 лип. 2012 р. № 5076-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5076-17>.

27. Про безоплатну правничу допомогу: Закон України від 2 черв. 2011 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3460-17#Text>.

28. Про виконання рішень та застосування практики Європейського суду з прав людини: Закон України від 23 лют. 2006 р. № 3477-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3477-15#Text>.

29. Про Вищу раду правосуддя: Закон України від 21 груд. 2016 р. № 1798-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1798-19>.

30. Про внесення змін до Кримінального процесуального кодексу України та Закону України «Про попереднє ув'язнення» щодо додаткового регулювання забезпечення діяльності правоохоронних органів в умовах воєнного стану : Закон України від 3 берез. 2022 р. № 2111-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/2111-20>.

31. Про внесення змін до Кримінального процесуального кодексу України щодо удосконалення порядку здійснення кримінального провадження в умовах воєнного стану : Закон України від 14 квіт. 2022 р. № 2201-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/2201-20>.

32. Про внесення змін до Кримінального процесуального кодексу України щодо удосконалення порядку здійснення кримінального провадження в умовах воєнного стану: Закон України від 14 квіт. 2022 р. № 2201-IX URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2201-20#Text>.

33. Про Державне бюро розслідувань України : Закон України від 12 листоп. 2015 р. № 794-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/794-19#Text>.

34. Про деякі питання здійснення слідчим суддею суду першої інстанції судового контролю за дотриманням прав, свобод та інтересів осіб під час застосування заходів забезпечення кримінального провадження : інформаційний лист Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ від 5 квіт. 2013 р. № 223-558/0/4-13. *Новий Кримінальний процесуальний кодекс України: коментарі, роз'яснення, документи*. Київ : Юрінком Інтер, 2013. С. 174–184.

35. Про деякі питання порядку застосування запобіжних заходів під час досудового розслідування та судового провадження відповідно до кримінального процесуального кодексу України : інформаційний лист Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ від 4 квіт. 2013 р. № 511-550/0/4-13. *Кримінальний процесуальний кодекс України: коментарі, роз'яснення, документи*. Київ : Юрінком Інтер, 2013. С. 157–174.

36. Про деякі питання порядку здійснення судового розгляду в судовому провадженні у першій інстанції відповідно до Кримінального процесуального кодексу України : лист Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ від 5 жовт. 2012 р. № 223-1446/0/4-12. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v1446740-12#Text>.

37. Про деякі питання порядку оскарження рішень, дій чи бездіяльності під час досудового розслідування : інформаційний лист Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ від 9 листоп. 2012 р. № 1640/0/4-12. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v1640740-12#Text>.

38. Про затвердження Інструкції з організації реагування на заяви і повідомлення про кримінальні, адміністративні правопорушення або події та оперативного інформування в органах (підрозділах) Національної поліції України : наказ Міністерства внутрішніх справ України від 27 квіт. 2020 р. № 357. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0443-20#Text>.

39. Про затвердження Інструкції з формування та ведення інформаційної підсистеми «Єдиний облік» інформаційно-телекомунікаційної системи «Інформаційний портал Національної поліції України»: наказ Міністерства внутрішніх справ України від 14 черв. 2019 р. № 508. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0739-19#Text>.

40. Про затвердження Інструкції про заходи щодо дотримання вимог законодавства при затриманні без ухвали слідчого судді, суду осіб, підозрюваних у вчиненні злочину, та обранні стосовно підозрюваних запобіжного заходу – тримання під вартою під час досудового розслідування: наказ Міністерства внутрішніх справ України та Міністерства юстиції України від 1 жовт. 2018 р. № 806/3105/5. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1190-18>.

41. Про затвердження Інструкції щодо роботи з технічними засобами фіксування судового засідання: наказ Державної судової адміністрації України від 6 черв. 2022 р. № 156. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/v0156750-22>.

42. Про затвердження Положення про організацію діяльності підрозділів дізнання органів Національної поліції України: наказ Міністерства внутрішніх справ України від 20 трав. 2020 р. № 405. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0491-20#Text>.

43. Про затвердження Порядку ведення єдиного обліку в органах (підрозділах) поліції заяв і повідомлень про кримінальні правопорушення та інші події: наказ Міністерства внутрішніх справ України від 8 лют. 2019 р. № 100. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0223-19#Text>.

44. Про затвердження Порядку взаємодії між органами та підрозділами Національної поліції, закладами охорони здоров'я та органами прокуратури України при встановленні факту смерті людини: наказ Міністерства внутрішніх справ України, Міністерства охорони здоров'я України, Генеральної прокуратури України від 29 верес. 2017 р. № 807/1193/279. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1299-17#Text>.

45. Про Конституційний Суд України: Закон України від 13 лип. 2017 р. № 2136-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2136-19#Text>.

46. Про медіацію: Закон України від 16 листоп. 2021 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1875-20#Text>.

47. Про міжнародні договори України: Закон України від 29 квіт. 2004 р. № 1906-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1906-15#Text>.

48. Про Національну поліцію: Закон України від 2 лип. 2015 р. № 580-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19#Text>.

49. Про оперативно-розшукову діяльність: Закон України від 18 лют. 1992 р. № 2135-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2135-12#Text>.

50. Про порядок здійснення підготовчого судового провадження відповідно до Кримінального процесуального кодексу України: лист Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ від

3 жовт. 2012 р. № 223-1430/0/4-12. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/v1430740-12>.

51. Про порядок здійснення помилування : указ Президента України від 21 квіт. 2015 р. № 223/2015. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/223/2015>.

52. Про правовий режим воєнного стану: Закон України від 12 трав. 2015 р. № 389-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/389-19#Text>.

53. Про практику застосування примусових заходів медичного характеру та примусового лікування : постанова Пленуму Верховного Суду України від 3 черв. 2005 р. № 7. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0007700-05>.

54. Про практику застосування судами законодавства у справах про злочини неповнолітніх : постанова Пленуму Верховного Суду України від 16 квіт. 2004 р. № 5. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/va005700-04>.

55. Про практику застосування судами України законодавства про погашення і зняття судимості : постанова Пленуму Верховного Суду України від 26 жовт. 2003 р. № 16. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0016700-03>.

56. Про практику призначення судами кримінального покарання : постанова Пленуму Верховного Суду України від 24 жовт. 2003 р. № 7. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0007700-03/ed20031024>.

57. Про практику розгляду судами кримінальних справ про злочини, вчинені стійкими злочинними об'єднаннями : постанова Пленуму Верховного Суду України від 23 груд. 2005 р. № 13. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0013700-05>.

58. Про практику розгляду судами справ про застосування примусових заходів виховного характеру : постанова Пленуму Верховного Суду України від 15 трав. 2006 р. № 2. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0002700-06>.

59. Про практику розгляду судами справ про застосування примусових заходів виховного характеру : постанова Пленуму Верховного Суду України від 15 трав. 2006 р. № 2. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0002700-06>.

60. Про прокуратуру : Закон України від 14 жовт. 2014 р. № 1697-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1697-18>.

61. Про роль судів у забезпеченні єдності застосування закону : висновок консультативної Ради європейських суддів від 10 листоп. 2017 р. № 20. URL: https://court.gov.ua/userfiles/media/opinion_20-UA.pdf.

62. Про Службу безпеки України : Закон України від 25 берез. 1992 р. 2229-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2229-12>.

63. Про судову практику в справах про злочини проти життя та здоров'я особи : постанова Пленуму Верховного Суду України від 7 лют. 2003 р. № 2. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0002700-03>.

64. Про судову практику у справах про злочини проти статевої свободи та статевої недоторканості особи : постанова Пленуму Верховного Суду України від 30 трав. 2008 р. № 5. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0005700-08>.

65. Про судоустрій і статус суддів : Закон України від 2 черв. 2016 р. 1402-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1402-19>.

66. Про узагальнення судової практики щодо розгляду слідчими суддею клопотань про дозвіл на проведення негласної слідчої (розшукової) дії : постанова Пленуму Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ від 7 лют. 2014 р. № 3. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/n0001740-14#Text>.

67. Рекомендація № R (87) 18 Комітету Міністрів Ради Європи державам-членам щодо спрощення кримінального правосуддя : ухв. Комітетом Міністрів Ради Європи на 410 засіданні заступників міністрів 17 верес. 1987 р. URL: http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/994_339.

68. Рекомендація Комітету Міністрів Ради Європи державам-членам Ради, які зацікавлені в організації медіації у кримінальних справах : прийнята від 15 верес. 1999 р. № R (99) 19. URL: http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/994_828.

69. Узагальнення судової практики про забезпечення права на захист у кримінальному провадженні : постанова Пленуму Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ від 25 верес. 2015 р. № 9. URL:

[https://protocol.ua/ua/vssu_uzagalnennya_sudovoi_praktiki_pro_zabezpechennya_prava_na_zahist_u_kriminalnomu_provadgenni_\(vityag\)/](https://protocol.ua/ua/vssu_uzagalnennya_sudovoi_praktiki_pro_zabezpechennya_prava_na_zahist_u_kriminalnomu_provadgenni_(vityag)/).

70. Щодо окремих питань здійснення кримінального провадження в умовах воєнного стану : лист Верховного Суду від 3 берез. 2022 р. № 1/0/2-22. URL: <http://surl.li/cawmy>.

71. Щодо перевищення розумних строків розгляду справ : лист Верховного Суду України від 25 січ. 2006 р. № 1-5/45. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v5_45700-06.

Рішення Європейського суду з прав людини:

1. Рішення Європейського суду з прав людини від 06 листоп. 2008 р. у справі «Слоєв проти України». URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/974_433#Text.

2. Рішення Європейського Суду з прав людини від 10 лют. 2011 р. у справі «Харченко проти України». URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/974_662#Text.

3. Рішення Європейського суду з прав людини від 12 берез. 2009 р. у справі «Плахтєєв та Плахтєєва проти України». URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/974_471#Text.

4. Рішення Європейського Суду з прав людини від 13 листоп. 2003 р. у справі «Елчі та інші проти Туреччини». URL: <https://ips.ligazakon.net/document/SO0883>.

5. Рішення Європейського Суду з прав людини від 15 груд. 2015 р. у справі «Будан проти України». URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/974_b06#Text.

6. Рішення Європейського суду з прав людини від 15 трав. 2008 р. у справі «Наталія Михайленко проти України». URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/974_465#Text.
7. Рішення Європейського суду з прав людини від 17 квіт. 2014 р. у справі «Анатолій Руденко проти України». URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/974_a10#Text.
8. Рішення Європейського Суду з прав людини від 19 січ. 2012 р. у справі «Корнейкова проти України». URL: <https://ips.ligazakon.net/document/SOO00378>.
9. Рішення Європейського Суду з прав людини від 20 груд. 2018 р. у справі «Медведев і Костюк проти України»: URL: <https://minjust.gov.ua/m/rishennyaschodo-suti-za-alfavitom>.
10. Рішення Європейського Суду з прав людини від 20 січ. 2011 р. у справі «Прокопенко проти України» URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/974_863#Text.
11. Рішення Європейського Суду з прав людини від 21 берез. 2011 р. у справі «Ічин та інші проти України». URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/974_661#Text.
12. Рішення Європейського Суду з прав людини від 24 листоп. 2011 р. у справі «Загородній проти України». URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/974_739#Text.
13. Рішення Європейського Суду з прав людини від 27 листоп. 2008 р. у справі «Свершов проти України». URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/974_428#Text.
14. Рішення Європейського Суду з прав людини від 27 черв. 2017 р. у справі «Лекавічієне проти Литви». URL: <https://unba.org.ua/publications/2516-rishennyaeuropejs-kogo-sudu-z-prav-lyudini-u-spravi-lekavichiene-proti-litvi-vid-27-cheravnua-2017-roku.html>.
15. Рішення Європейського Суду з прав людини від 28 жовт. 1998 р. у справі «Ассенов та інші проти Болгарії». URL: <https://www.srji.org/resources/search/33/>.
16. Рішення Європейського суду з прав людини від 4 квіт. 2019 р. у справі «Ходжич проти Хорватії». URL: <https://www.echr.com.ua/translation/sprava-xodzhich-proti-horvati%D1%97-pres-reliz/>.
17. Рішення Європейського суду з прав людини від 8 листоп. 2005 р. у справі «Горшков проти України». URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/974_090#Text.
18. Рішення Європейського суду з прав людини у справі «Богомол проти України» (Заява № 15528/11) від 10 лист. 2022 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/go/974_h68.

19. Рішення Європейського суду з прав людини у справі «Герасютін та інші проти України» (Заява № 23698/20) від 29 верес. 2022 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/go/974_i23.

20. Рішення Європейського суду з прав людини у справі «Клещевніков та інші проти України» (Заява № 48458/13) від 29 верес. 2022 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/go/974_i24.

21. Рішення Європейського суду з прав людини у справі «Купінський проти України» (Заява № 5084/18) від 10 лист. 2022 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/go/974_i45.

22. Рішення Європейського суду з прав людини у справі «М.М. та З.М. проти України» (Заява № 4669/20) від 03 лист. 2022 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/go/974_h64.

23. Рішення Європейського суду з прав людини у справі «Муковоз проти України» (Заява № 17414/11) від 12 груд. 2023 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/go/974_i44.

24. Рішення Європейського суду з прав людини у справі «Свіргунець проти України» (Заява № 38262/10) від 20 груд. 2022 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/go/974_h61.

25. Рішення Європейського суду з прав людини у справі «Цмокалов проти України» (Заява № 15524/13) від 03 лист. 2022 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/go/974_h67.

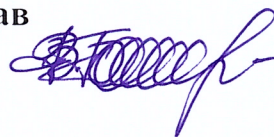
26. Рішення Європейського суду з прав людини у справі «Шановський проти України» (Заява № 61431/15) від 13 жовт. 2022 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/go/974_h55.

Професор

кафедри кримінального права

Національної академії внутрішніх справ

доктор юридичних наук, професор

Вікторія БАБАНІНА

Професор

кафедри кримінального процесу

Національної академії внутрішніх справ

кандидат юридичних наук, доцент

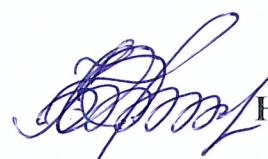
Ганна СТЕПАНОВА

Доцент

кафедри кримінального процесу

Національної академії внутрішніх справ

кандидат юридичних наук, доцент

Юлія ТЕРЕЩЕНКО